

Årsrapport 2020

DSS V/ATLE GRAN
TUSEN TAKK FOR UVURDERLIG
HJELP MED PRODUKSJON OG
FORMIDLING AV ET UTALL
PRESSEKONFERANSER DENNE
SPESIELLE VÅREN

E. Solberg

Forebygget smittespredning

Våre renholdere har utført nesten 600 koronaoppdrag for å stoppe smittespredning. Vi har også anskaffet, installert og fylt på over 300 stativer med hånddesinfiserende middel i alle departement.

Innhold

1	Leders beretning	7
2	Introduksjon til DSS og hovedtall	11
2.1	DSS' virksomhet og samfunnsoppdrag	12
2.2	Antall tjenester	12
2.3	DSS' organisering per 31. desember 2020	13
2.4	Presentasjon av utvalgte hovedtall	14
2.4.1	Årlig disponibel utgifts- og inntektsbevilgning for DSS' budsjettposter og eventuelle fullmakter som øker eller reduserer bevilgningen	14
2.4.2	Antall årsverk fordelt på tjenesteområder	15
2.4.3	Kostnader fordelt på tjenesteområder	16
2.4.4	Utvalgte nøkkeltall fra årsregnskapet	16
2.4.5	Egne vakter og innleide vektore	21
3	Årets aktiviteter og resultater	23
3.1	Overordnet vurdering av måloppnåelse	24
3.1.1	Styringsparametere i tildelingsbrevet 2020	24
3.1.2	Oppdrag i tildelingsbrevet 2020	29
3.1.3	Andre forutsetninger og krav	31
3.2	Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk på et overordnet nivå	37
3.2.1	Kommentarer og forklaringer til vesentlige mer- og mindreutgifter/-inntekter	37
3.2.2	Effektiv ressursbruk	37
4	Styring og kontroll i DSS	39
4.1	Virksomhetens overordnede vurdering av opplegget for styring og kontroll.	40
4.2	Redegjørelse for vesentlige forhold/endringer ved DSS' planlegging, gjennomføring og oppfølging.	40
4.2.1	Langtidsplanlegging	40
4.2.2	Sikkerhet- og beredskap i DSS	40
4.2.3	Status internrevisjon og internkontroll, herunder iverksatte tiltak	41
4.2.4	Prosjekter og igangsatte tiltak knyttet til virksomhetens systemer	41
4.2.5	Forvaltning av egne eiendeler (materielle verdier)	42
4.2.6	Anskaffelsesvirksomhet	44
4.2.7	Oppfølging av eventuelle avdekkede svakheter/utfordringer, herunder merknader fra Riksrevisjonen	44
4.2.8	Oppfølging av bruker- og kundeundersøkelser	44

4.3	Rapportering på vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold	45
4.3.1	Inkluderingsdugnad, og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden - KH.	45
4.3.2	Bemannings-, kapasitets- og kompetansesituasjonen i DSS.	45
4.3.3	Likestilling og diskriminering	46
4.3.4	Bruk av lærlinger	47
4.3.5	Helse, miljø og sikkerhet (HMS) / arbeidsmiljø	47
4.3.6	Ytre miljø	48
4.4	Rapportering på iverksatte og planlagte effektiviseringstiltak og hvordan effektiviserings-gevinstene av tiltakene hentes ut.	49
4.4.1	Intern administrativ effektivisering	49
4.4.2	Effektivisering av tjenestene.	51
5	Vurdering av fremtidsutsikter	55
6	Årsregnskap.....	58
6.1	Ledelseskomentarer	58
	Vedlegg 1 Regnskapsrapport	60
	Vedlegg 2 Årsrapport DSS CERT	86
	Vedlegg 3 Likestillingsredegjørelse 2020	95

1

Leders beretning

«Tusen takk for uvurderlig hjelp med produksjon og formidling av et utall pressekonferanser denne spesielle våren.»

Dette skrev statsminister Erna Solberg i et postkort til oss i juni. Lite visste jeg ved starten av 2020 hvor spesielt og krevende dette året skulle bli. Vi hadde lagt planer for hvordan vi skulle levere enda bedre tjenester til departementsfellesskapet, og vi var godt i gang da alt ble annerledes fra midten av mars.

- I korona-året 2020 har vi hatt en tredobling av pressekonferanser, allmøter og lyd- og bildesendinger fra våre lokaler. Vi passerte 360 slike oppdrag i år. I 2019 hadde vi 120.
- Våre renholdere har utført nesten 600 oppdrag med Eco Statics (et miljøvennlig bakterie-, virus- og soppdrepende desinfeksjonssystem). Vi har også anskaffet, installert og fylt på over 300 stativer for hånddesinfiserende middel i alle departement.
- I mars 2020 gikk opptil 2500 ansatte på DSS' IKT-plattform over til hjemmekontor. Våre IKT-løsninger var ikke designet for et slikt scenario, men i løpet av noen svært hektiske dager og uker ble plattformen bygget om slik at den bedre tålte belastningen. Det har vært jobbet iherdig både dag og natt for å bedre situasjonen.

Dette er bare tre eksempler på hvordan DSS har stått på og levert i 2020. Som direktør vil jeg takke alle ansatte i DSS for innsatsen i året om har gått.

Det har vært et utfordrende år for digitale leveranser fra IKT-plattformen til DSS. Med opptil 2500 samtidige brukere på hjemmekontor har mange merket at pc-en er treg og dessverre av og til blitt kastet ut av digitale møter. DSS har siden mars 2020 kontinuerlig utført forbedringer og utvidelser på IKT-plattformen. Vi har nådd punktet for maksimal utvidelse av dagens IKT-løsning for hjemmekontor og kapasiteten på videokonferanse. Det innebærer at vi må ta i bruk nye typer løsninger for å bedre situasjonen inn i 2021.

DSS har levert 17 av de 19 produktene og tjenestene fra effektiviseringsprosjektet (EFFEKT). Ved at flere tar i bruk disse nye fellestjenestene så kan dette bidra til at de administrative kostnadene i departementene blir redusert. To gode eksempler er våre HR-tjenester og anskaffelser ved bruk av fellesavtaler. Vi har hatt et godt samarbeid med Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) og de andre departementene. Koronasituasjonen har påvirket fremdriften i utviklingsarbeidet av de siste produktene og tjenestene, og det

har vært utfordrende for departementene å prioritere innføring det siste året. Den kommende strategien for departementsfellesskapet («Gode hver for oss. Best sammen») vil legge viktige føringer for DSS' utvikling i årene som kommer.

Koronasituasjonen har ført til en vesentlig reduksjon i aktiviteten i departementenes lokaler. I god dialog med departementene og etter godkjenning fra KMD har vi redusert åpningstider i resepsjonene og tilpasset bemanning med resepsjonsvakter og sikkerhetsvakter. Dette har gitt en effektiviseringsgevinst i 2020.

Som en del av prosjektet for felles IKT-tjenester har DSS forberedt overføring av Finansdepartementet (FIN) til DSS' IKT-plattform i januar 2021. De rundt 300 ansatte i FIN skal i hovedsak benytte standard tjenester som DSS leverer. I tillegg har departementet noen egne digitale løsninger som skal flyttes til vår plattform. DSS har også fått tre nye medarbeidere fra FIN. De har alle stor teknisk kompetanse og lang fartstid i Finansdepartementet som IKT-medarbeidere. Vi ønsker Finansdepartementet velkommen.

Telefonhenvendelser til departementene økte med 83% i mars 2020. Servicesenteret i Engerdal (SSiE), som er departementenes sentralbord, gikk fra et snitt på 5200 samtaler til departementene per måned i januar og februar, til 9 500 i mars. Vi fikk også Arbeidstilsynet som en ny kunde i juni 2020. DSS tilbyr nå sentralbord- og kundesentertjenester til 26 statlige virksomheter.

Arbeidet med å innføre Public 360° som felles sak- og arkivløsning i departementsfellesskapet har blitt påvirket av koronapandemien. Innføringen har høy prioritet ettersom det er en forutsetning for migrering til Forsvarsdepartementets tonivåløsning. I september 2021 planlegger DSS en pilot av Public 360°. Forsvarsdepartementet og Nærings- og fiskeri-

departementet skal pilotere løsningen i løpet av høsten 2021.

Med mange ansatte på hjemmekontor har hele DSS måtte tenke annerledes. Et eksempel er bedriftshelsetjenesten som tradisjonelt har vært en tjeneste hvor vi har møtt brukerne fysisk. Nå leverer vi ergonomisk bistand digitalt, treningsfilmer, psykososiale selvhjelpsfilmer og videokonferanser. Aktiv pause har fått ny betydning, nå på hjemmekontor.

Sykefraværet i DSS er redusert med 26 prosent fra 2019. I 2020 var sykefraværet 4,5 prosent, mot 6,1 prosent året før. Det antas at økt bruk av hjemmekontor, færre fysiske møter og økt fokus på håndhygiene og smittevern er en del av forklaringen.

DSS har i løpet av 2020 hatt 14 lærlinger. 13 av disse har vært i sikkerhetsfaget og én i IKT-faget. Alle lærlingene som tok fagbrev i 2020 besto fagprøven. Flere av de som har tatt fagbrev i 2019 og 2020 gjør det godt i konkurranse om ledige stillinger, og flere av dem jobber i dag i DSS.

Koronasituasjonen har påvirket fremdriften i enkelte aktiviteter, men på tross av dette leverer DSS i stor grad i samsvar med kravene og føringene i tildelingsbrevet. Vi har fortsatt arbeidet vårt med å utvikle tjenestene til departementsfellesskapet, slik vi har planlagt det i vår nye strategi og langtidsplan. DSS fortsetter å prioritere normal drift og søker å finne nye smidige løsninger for fortsatt å kunne levere stabile og sikre tjenester for departementene i en usikker tid.

15. mars 2021

Erik Hope
direktør

DSS' ledergruppe fra v. Erik Hope, Eva Måge Brown, Are Langaard Jensen, Erik Bollestad, Thomas Bettum og Beate Erikstad

2

Introduksjon til DSS og hovedtall

2.1 DSS' virksomhet og samfunnsoppdrag

DSS er et ordinært statlig forvaltningsorgan (bruttobudsjetterert virksomhet) underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD).

DSS skal levere effektive fellestjenester med riktig kvalitet til departementene og Statsministerens kontor (SMK) innenfor tjenesteområdene vakt- og resepsjonstjenester, digitale tjenester, fasilitetstjenester og HR-tjenester. DSS har som hovedoppgave å organisere et bredt og velfungerende tjenestetilbud til departementene og SMK, samt ivareta kundeinvolvering gjennom tjenestefora i henhold til styrings- og beslutningsmodell for fellestjenester i departementsfellesskapet.

Vakt- og resepsjonstjenester

DSS leverer vakt- og resepsjonstjenester som del av KMDs ansvar for sikring av departementsbyggene og regjeringens representasjonsanlegg. Vakt- og resepsjonstjenester består av perimeter- og skallsikring, objektvakt, sikkerhetskontroll av post, besøkende og kjøretøy, resepsjonstjenester med adgangskontroll, og forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av tekniske sikringsanlegg.

Digitale tjenester

DSS leverer digitale tjenester som støtter departementsfellesskapets arbeidsprosesser. DSS tilrettelegger, utvikler, gir råd om og for-

valter informasjonstjenester for regjeringen og departementene.

Fasilitetstjenester

DSS leverer fasilitetstjenester som blant annet omfatter renholdstjenester, departementenes fellesbibliotek, DepMedia, regjeringsdokumenter og NOU, logistikk- og posttjenesten, kantinetjenesten og anskaffelser.

HR-tjenester

DSS leverer HR-tjenester som omfatter bedriftshelsetjenesten, HR-statistikk, kompetanse og rekruttering. Tjenester på HR-området ble, med unntak av bedriftshelsetjenesten, etablert og satt i drift i 2019, som en oppfølging av regjeringens beslutning om etablering av flere fellestjenester.

2.2 Antall tjenester

DSS leverte 37 tjenester fordelt på fire tjenesteområdene ved utgangen av 2020. Det generelle utviklingsbildet er at alle tjenester i økende grad digitaliseres. Vesentlige endringer og utvikling av nye tjenester besluttet av KMD. Departementene blir involvert gjennom tjenestefora som ledes av KMD, mens DSS gjennomfører endringene KMD beslutter. I tildelingsbrevet for 2020 fikk DSS i oppdrag å gjennomgå alle sine tjenester til kunder i departementsfellesskapet, med tanke på endring og avvikling, oppdraget er beskrevet nærmere i kapittel 3.1.2 nedenfor. I oppfølgingen av oppdraget ble det foreslått fire endringer i dagens tjenestetilbud.

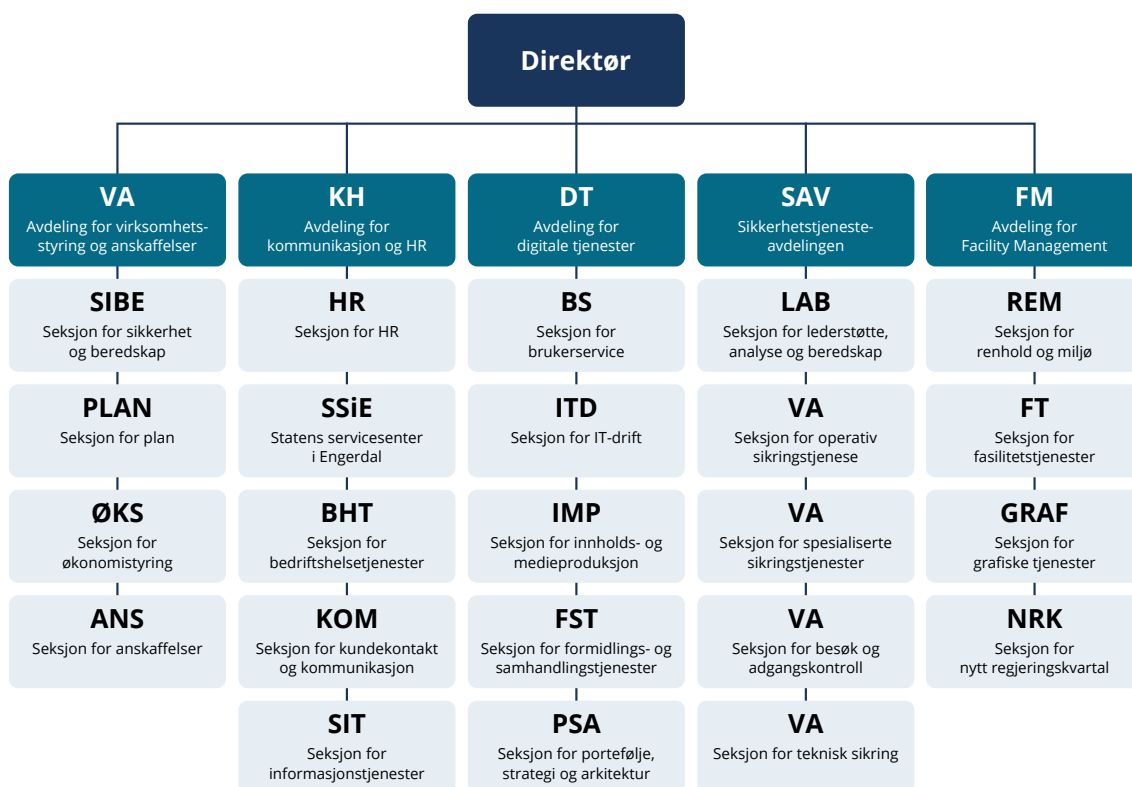
2.3 DSS' organisering per 31. desember 2020

DSS har i 2020 gjennomført organisasjonsendringer i tre avdelinger.

I Avdeling for kommunikasjon og HR ble det opprettet et eget kontor for rekruttering under seksjon HR. Årsaken til at rekrutteringstjenesten ble skilt ut som eget kontor er at DSS i 2020 har levert rekrutteringstjenester til departementsfellesskapet, og at tjenesten er i stadig vekst. Det ble nødvendig med en egen kontorsjef for å sikre medarbeideroppfølging og lede utviklingen av tjenesten både internt i DSS og ut mot departementsfellesskapet.

I Avdeling for facility management ble seksjonene logistikk og post (LOP) og miljø- og arealforvalt-

ning (MAF) slått sammen, og avdelingen gikk dermed fra fem til fire seksjoner. Hensikten var å se tjenester i sammenheng og utforske ulike synergieffekter. Den sammenslåtte seksjonen fikk navnet Seksjon for fasilitetstjenester, og det ble etablert to kontorer, med kontorsjefer for hvert av disse. Kontorene fikk navnene LOP (logistikk og post) og ASK (areal, service og kantine). Lønnsområdet i DSS ble overført fra Avdeling for kommunikasjon og HR til Avdeling for virksomhetsstyring og anskaffelser. Overføringen bidrar til større grad av robusthet i oppgaveløsningen og mer effektiv ressursutnyttelse.

2.4 Presentasjon av utvalgte hovedtall

2.4.1 Årlig disponibel utgifts- og inntektsbevilgning for DSS' budsjettposter og eventuelle fullmakter som øker eller reduserer bevilgningen

I 2020 hadde DSS disponibel utgifts- og inntektsbevilgning, samt fullmakter fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet, som angitt nedenfor.

Utgifter

Kap. 510 Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (beløp i 1 000 kr).

Post	Betegnelse	Beløp
01	Driftsutgifter	665 608
21	Spesielle driftsutgifter	61 157
22	Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor	135 725
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	24 620
46	Sikringsanlegg og sperresystemer i regjeringsbygget	9 584
	Sum kap. 0510	896 694

Inntekter

Kap. 3510 Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (beløp i 1 000 kr).

Post	Betegnelse	Beløp
02	Ymse inntekter	22 761
03	Brukerbetaling for tilleggstjenester fra departementene	62 295
	Sum kap. 3510	85 056

Fullmakter

Merinntektsfullmakt

Fullmakt til å overskride driftsbevilgning under kap. 510 post 01 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3510, postene 02 og 03, jf. romertallsvedtak II Merinntektsfullmakter, jf. Innst. 16 S (2019–2020) vedtatt 5. desember 2019.

Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret
Fullmakten gis på de vilkår som fremgår av rundskriv R110 pkt. 2.3.

Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr

Fullmakten gis for kap. 510, post 01 på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.2.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i etterfølgende budsjettår

Fullmakten gis for overskridelser med inntil fem prosent på kap. 510, post 01 til investeringsformål mot innsparing i løpet av de fem følgende budsjettår på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.6.

Fullmakt til å overskride investeringsbevilgningen mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel

Fullmakten gis for omdisponering mellom kap. 510, post 01 til kap. 510 post 45, på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.5.

Belastningsfullmakt – Service management system

Belastningsfullmakten gis for å belaste oppdrag 4 i tildelingsbrevet for 2020. DSS fikk fullmakt til å belaste KMDs kapittel 0500, post 27 med inntil 5 mill. kroner til innføring av nytt felles service management system.

Belastningsfullmakt – Sak- og arkivprosjektet

Belastningsfullmakten gis til gjennomføring av sak- og arkivprosjektet. DSS fikk fullmakt til å belaste KMDs kapittel 0500, post 27 med inntil 45 mill. kroner til gjennomføringen av prosjektet.

2.4.2 Antall årsverk fordelt på tjenesteområder

Utførte årsverk per tjenesteområde	2020	2019	2018
Digitale tjenester	149	147	151
Fasilitetstjenester	124	122	126
HR-tjenester	20	14	
Vakt- og resepsjonstjenester	256	259	238
Øvrige tjenester samt administrasjon	65	77	81
Sum	614	619	596

Det er en nedgang på fem årsverk i DSS fra 2019 til 2020. Når vi justerer for 22. juli-senteret som ble overført til Kunnskapsdepartementet i juli 2019, er nedgangen ett årsverk. 22. juli-senteret inngikk i øvrige områder samt administrasjon.

Innen de enkelte tjenesteområdene har vi den prosentvis største endringen i tjenesteområdet HR-tjenester. Området ble opprettet i 2019 og vi begynner i 2020 å se helårvirkningen av nye HR-tjenester. Økningen fra 2019 gjenspeiler en tilsvarende reduksjon i øvrige områder samt administrasjon, som også, i tillegg til 22. juli-senteret, har en liten nedgang som følge av vakanser.

Innen tjenesteområdet digitale tjenester har vi i 2020 hentet inn noe av nedgangen som vi i årsrapporten 2019 tilskrev usikkerhet knyttet til manglende avklaring av hvilke oppgaver som skal ivaretas av DSS etter migrering til FDs IKT-plattform.

Innen tjenesteområdet vakt- og resepsjonstjenester er det en nedgang på åtte utførte årsverk blant egne vakter, jf. kapittel 2.4.5. Innen resepsjonstjenesten og teknisk sikring er det samlet sett en økning på fem utførte årsverk.

2.4.3 Kostnader fordelt på tjenesteområder

DSS' kostnader i henhold til virksomhetsregnskapet fordeler seg slik på tjenesteområdene:

Totale driftskostnader per tjenesteområde	2020	2019	2018
Digitale tjenester	313 588 872	290 304 330	261 277 266
Fasilitetstjenester	127 205 468	144 403 836	119 323 727
HR-tjenester	20 015 734	16 745 937	0
Vakt- og resepsjonstjenester	256 699 223	261 752 330	254 185 826
Øvrige tjenester samt administrasjon og husleie ¹	244 164 263	244 721 217	245 677 925
Sum	961 673 560	957 927 651	880 464 744

Som tabellen viser, er det en økning i totale driftskostnader fra 2019 til 2020 innen tjenesteområdet *digitale tjenester*. Økningen er særlig knyttet til Covid-19, arbeidet med ny sak- og arkivløsning og til migrering av Finansdepartementet til felles IKT-plattform.

Kostnadene til tjenesteområdet *fasilitetstjenester* er lavere i 2020 enn i 2019, til tross for økte kostnader som følge av Covid-19. Det skyldes i hovedsak at DSS i 2019 hadde ekstraordinære kostnader knyttet til flytting av funksjoner i DSS som følge av rivning av Y-blokk.

Tjenesteområdet *HR-tjenester* ble opprettet i 2019, og økningen i kostnader i 2020 skyldes at det er det første året med helårsvirkningen av nye HR-tjenester.

Tjenesteområdet vakt- og *resepsjonstjenester* har reduserte utgifter i 2020 sammenlignet med 2019 som primært skyldes mindre omfang av innleide vektere.

Se kapittel 2.4.4.2 for ytterligere informasjon om lønns- og avskrivningskostnader samt andre driftskostnader.

2.4.4 Utvalgte nøkkeltall fra årsregnskapet

Tall fra årsregnskapet	2020	2019	2018
Antall avtalte årsverk iht. statistikken til SSB	663	670	670
Antall utførte årsverk	614	619	616
Årsvervs kostnad (avtalte årsverk)	766 141	739 222	718 422
Årsvervs kostnad (utførte årsverk)	827 282	799 572	781 400
Totale driftskostnader	961 673 560	957 927 651	880 464 744
Lønnskostnader	507 951 314	495 278 611	481 342 584
Lønnsandel av totale driftskostnader, prosent	52,8 %	51,7 %	54,7 %
Samlet tildeling post 01-99	869 694 000	915 537 000	861 504 000
Utnyttelsesgrad 01-29	97,3 %	99,6 %	98,6 %
Andel bevilgningsfinansiering	86,1 %	88,0 %	80,4 %
Andel brukerfinansiering	13,9 %	12,0 %	19,6 %
Konsulent tjenester av driftskostnader, prosent	7,4 %	7,3 %	
Andre fremmede tjenester av driftskostnader, prosent	5,0 %	6,4 %	9,3 %
Avskrivningsandel	3,7 %	4,0 %	4,8 %
Opprettholdelsesgrad	62,2 %	46,1 %	85,4 %

Pga. sen offentliggjøring av statistikken til SSB i forhold til årsrapportens frist, benyttet vi for 2019 og 2018 en egnet rapport fra DFØ for å beregne avtalte årsverk. DFØ har i 2020 fjernet denne rapporten, og vi vil heretter benytte statistikken til SSB. Antall årsverk i rapporten fra DFØ avviker noe fra SSB-tallene. Tallene for

2019 og 2018 i tabellen ovenfor er justert iht. statistikken til SSB.

¹ Består av Statens servicesenter i Engerdal, husleie for fellesarealer, departementsfellesskapets avtale med Kopinor samt administrasjon.

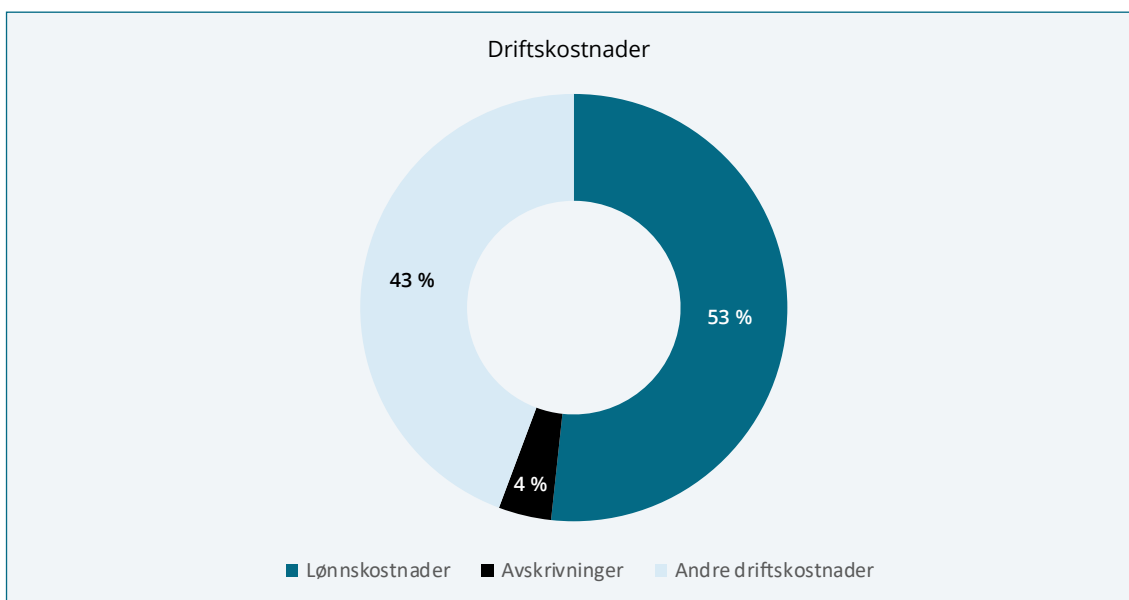
2.4.4.1 Årsverk

Antall avtalte årsverk gir informasjon om hvor mange årsverk som har et tilsetningsforhold i DSS. Tallet er et gjennomsnitt av alle månedene i året. Utførte årsverk inkluderer mertid, reisetid og overtid som er godkjent for utbetaling. Utførte årsverk er dessuten fratrukket fravær på minimum én hel dag. Ferie, avspasering, tjenestereiser anses ikke som fravær.

Det er en reduksjon i antall utførte årsverk på 0,9 prosent fra 2019 til 2020. Justert for årsverk som var knyttet til 22. juli-senteret som ble overført til Kunnskapsdepartementet i juli 2019, er den sammenlignbare reduksjonen fra 2019 til 2020 på 0,2 prosent for utførte årsverk. At reduksjonen ikke er større skyldes økningen i årsverk knyttet til ny HR-tjeneste. For informasjon om antall ansatte, vises til kapittel 4.3.2.

2.4.4.2 Driftskostnader

Driftskostnadene i virksomhetsregnskapet fordeles slik mellom **lønn, avskrivninger** og **andre driftskostnader**:

Lønnskostnader

Lønnskostnadene var i 2020 12,7 mill. kroner (2,6 prosent), høyere enn i 2019. Når vi korrigerer for lønnsoppgjøret samt for 22. juli-senteret som ble overført til Kunnskapsdepartementet i juli 2019, er den sammenlignbare økningen i lønnskostnader på 3,4 mill. kr fra 2019 til 2020. Når vi i tillegg korrigerer for Covid19, se nedenfor, er den sammenlignbare endringen en reduksjon på 3,9 mill. kr (0,8 prosent).

Etter noen år med synkende lønnsandel, ser vi nå en økning fra 51,7 prosent i 2019 til 52,8 prosent i 2020. Denne andelen øker som følge av at lønnskostnadene øker, samtidig som at andre driftskostnader er lavere sammenlignet

med i 2019. Andre driftskostnader er lavere dels fordi DSS i 2019 hadde høye kostnader i forbindelse med utflytting av Y-blokk og ombygging av Akersgt. 64, og dels fordi bevilgningen i 2019 ble benyttet fullt ut, mens vi i 2020 har et mindreforbruk som i hovedsak er knyttet til lavere driftskostnader.

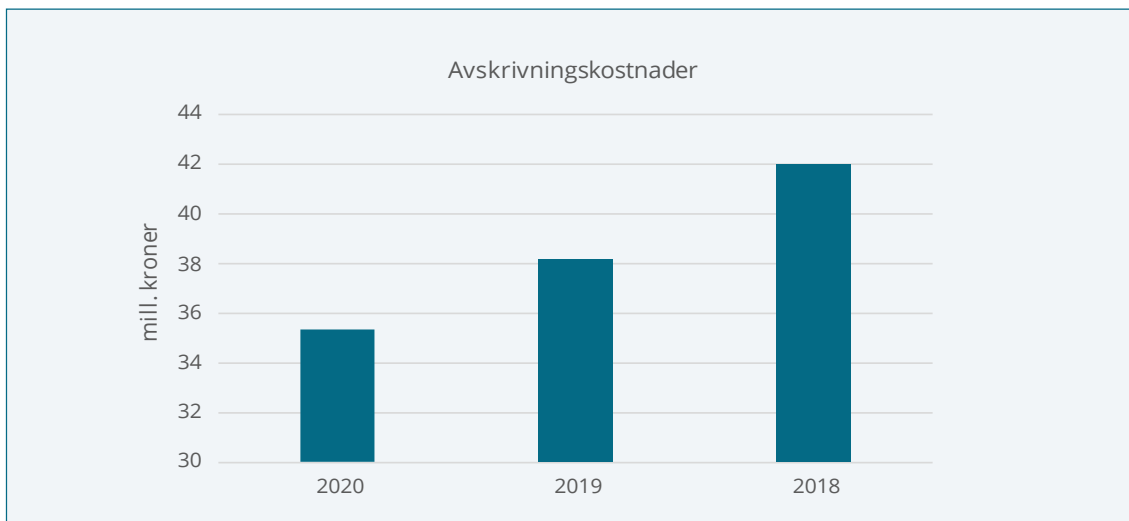
Nedgangen i sykefraværet fortsetter i 2020, og som følge av dette fortsetter også sykerefusjonene fra NAV å synke. I 2018 og 2019 utgjorde refusjonene henholdsvis 17,4 mill. kr og 14,1 mill. kr. I 2020 er refusjonene nede i 12,2 mill. kr. Nedgangen i sykefraværet er videre omtalt i kapittel 4.3.5.

Covid19

Covid19 har blant annet medført utvidet renhold, ekstraordinær produksjon av regjeringens pressekonferanser og økt aktivitet innenfor øvrige digitale tjenester. Det har i 2020 ført til

økte lønnskostnader på 7,3 mill. kr. For ytterligere informasjon om Lønnskostnader, se Note 2 til regnskapet.

Avskrivningskostnader

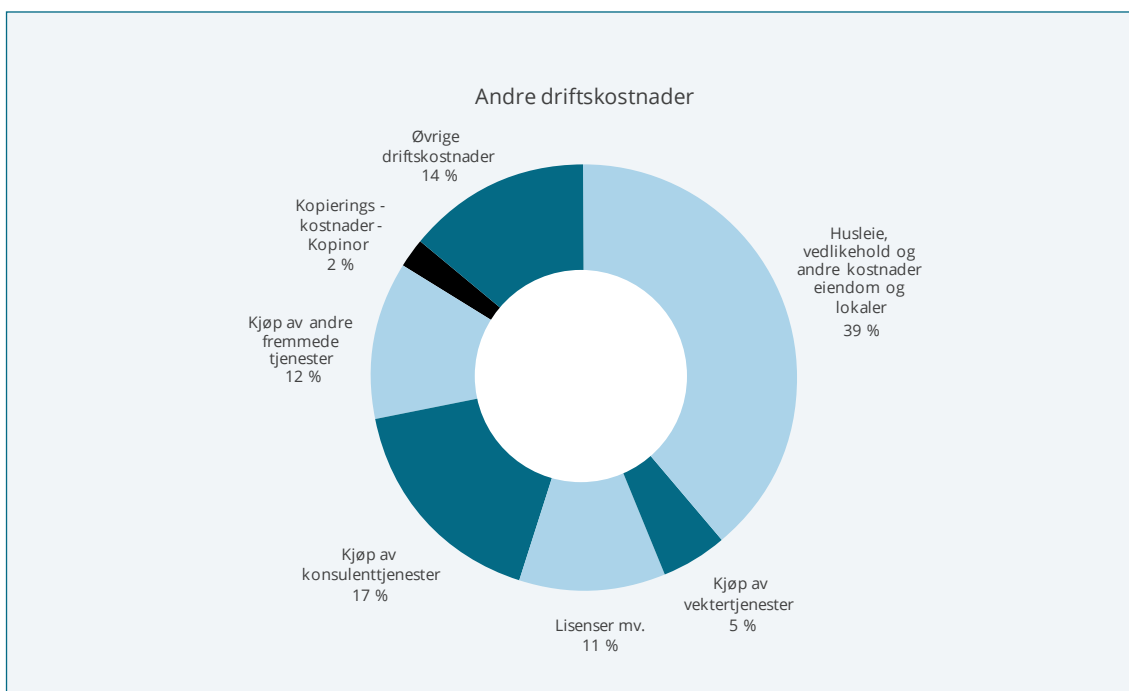
Avskrivningskostnadene i 2020 var 2,9 mill. kroner (7,7 prosent) lavere enn i 2019. Reduksjonen fra 2018 til 2019 var 3,8 mill. kroner (9,1 prosent).

Dermed fortsetter andelen avskrivningskostnader utgjør av de samlede driftskostnader å synke, fra 4,8 prosent i 2018 og 4,0 prosent i

2019, til 3,7 prosent i 2020, jf. den første tabellen i 2.4.4.

Avskrivningskostnadene synker fordi DSS ikke investerer i samme takt som eiendelene avskrives. For mer informasjon om utviklingen i DSS' avskrivningskostnader og anleggsmidler, se kapittel 4.2.5.

Andre driftskostnader

Andre driftskostnader i 2020 var 6,0 mill. kroner (1,4 prosent) lavere i 2020 enn i 2019. De største kostnadselementene i kategorien andre driftskostnader består av husleie for fellesarealer og DSS' egne arealer, kjøp av konsulenttenester og andre fremmede tjenester, lisenser og kjøp av vektertjenester. Øvrige driftskostnader utgjør 15 prosent, og består blant annet av mindre utstyrsanskaffelser, reparasjon og vedlikehold av maskiner og utstyr, og kompetanseutvikling.

Covid19

Regnskapet viser at 12,0 mill. kr av *andre driftskostnader* i 2020 er knyttet til gjennomførte aktiviteter og tiltak som konsekvens av Covid19. Av dette beløpet gjelder 5,3 mill. kr kjøp av andre fremmede tjenester, 1,9 mill. kr er benyttet til mindre utstyrsanskaffelser, 1,7 mill. kr til kjøp av renholdstjenester og 1,2 mill. kr til lisenser. Øvrige 1,9 mill. kr er fordelt på flere kostnadsarter.

Samtidig som Covid19 har medført økte kostnader blant annet ved styrket kapasitet på digitale møterom og videokonferanse samt strengere krav til renhold, har restriksjonene også gitt reduserte kostnader. Kostnadene til kurs, kompetansetiltak, konferansedeltakelse og reisevirksomhet utgjør 3,9 mill. kr. Det er en reduksjon på 5,3 mill. kr sammenlignet med 2019.

Til innleie av vakttenester er det i 2020 regnskapsført 22,4 mill. kr, mens det i 2019 var regnskapsført 26,1 mill. kr. I 2018 ble det regnskapsført 27,7 mill. kr, jf. tabell i kapittel 2.4.5. Reduksjonen i kostnader fra 2019 til 2020 utgjør 3,7 mill. kr. Det har vært lavere aktivitet som følge av Covid19. Dessuten har avslutningen av prosjektet sikker teknisk infrastruktur medført en nedgang i oppdragsbestillingen. Det har også vært utført flere oppdrag med eget personale, blant annet som følge av vekterstreiken høsten 2020. Det er vanskelig å anslå

hvor stor del av de reduserte vekterkostnadene som kan tilskrives de ulike forklaringsvariablene, herunder Covid19.

Andre driftskostnader for øvrig

Når vi ser bort fra Covid19, viser kjøp av andre fremmede tjenester en reduksjon på i overkant av 20 mill. kr sammenlignet med 2019. Det har sammenheng med at DSS i 2019 hadde høye kostnader knyttet til utflytting av Y-blokk og ombygging av Akersgt. 64.

Det er en økning på 8,4 mill. kr til drift av eiendom og lokaler som er knyttet til energi og brukeravhengige driftskostnader. Dette er kostnader som avregnes årlig mot Statsbygg påfølgende år. Avregningen for 2019 viste at DSS hadde betalt for lite i energi- og brukeravhengige driftskostnader, og denne merkostnaden er belastet regnskapet i 2020.

For ytterligere informasjon om andre driftskostnader, se Note 5 til regnskapet.

2.4.4.3 Tall knyttet til post 01

Tall knyttet til post 01²	2020	2019	2018
Lønnskostnader	507 936 780	491 970 147	475 029 771
Interne driftskostnader ³	58 794 473	57 026 991	51 192 776
Investerings- og vedlikeholdsmidler ⁴	36 808 741	28 434 281	38 955 649
Totale driftskostnader	696 739 452	730 676 959	690 871 508
Lønnsandel av driftskostnader, prosent	73 %	67 %	69 %

Forskjellen mellom lønnskostnader i denne tabellen og tabellen i kapittel 2.4.4, er at sistnevnte også har lønnskostnader på 3,3 mill. kr knyttet til 22. juli-senteret på post 23 i 2019 og 2018. For øvrig gjelder de samme kommentarene til lønnskostnader slik de fremkommer i kapittel 2.4.4.2.

Interne driftskostnader økte med 3,1 prosent fra 2019 til 2020. Dette er den samlede effekten av en økning i husleie, energi og brukeravhen-

gige driftskostnader knyttet til DSS' lokaler, en reduksjon i konsulenttjenester, og en reduksjon i kostnadene til kurs, kompetansetiltak og reisevirksomhet som i hovedsak skyldes innstramningene som følge av Covid19.

Investerings- og vedlikeholdsmidler økte med 29,5 prosent fra 2019 til 2020. Endringen er i stor grad knyttet til etablering av infrastruktur og teknisk sikring av prosjektkontorer og byggeplasser.

² Regnskapstallene i 2020 og 2019 inkluderer lønnskostnader og totale driftskostnader som også omfatter post 21 som var ny i 2019. Lønnskostnadene på post 21 utgjør 33 817 705 kr, mens totale driftskostnader på post 21 utgjør 69 006 827 kr. Kostnadene var til og med 2018 ført på post 01. Regnskapstallene i tabellen er derfor sammenlignbare.

³ Kostnader til husleie for DSS' lokaler, felles kompensationsmidler, ledelsesutvikling, velferdstiltak, terminalbriller, yrkesskadepremie, kommunikasjon og kundekontakt, DSS' Internett og intranett, samt øvrige driftskostnader knyttet til sikkerhet og beredskap og sentral HR-, arkiv- og økonomifunksjon. Beløpene omfatter ikke lønnskostnader, kun driftskostnader (konto 6000-7999).

⁴ Investeringer som balanseføres samt kostnader til programvare, kjøp av datamaskiner/andre kontor-maskiner og reprasjoner.

2.4.5 Egne vakter og innleide vektere

Egne vakter og innleide vektere	2020	2019	2018
Egne vakter, årsverk ⁵	159	160	167
Egne vakter, lønnskostnader	125 089 749	122 968 340	122 921 835
Egne vakter, andel brukerfinansiert	2,3 %	4,3 %	4,5 %
Innleide vektere, årsverk	31	35	38
Innleide vektere, kostnader	22 415 531	26 077 851	27 656 439
Innleide vektere, andel brukerfinansiert	27,7 %	30,0 %	38,0 %

Vi har en reduksjon fra 2019 til 2020 både i brukerfinansieringsandelen, i kostnader til innleide vektere og i antall utførte egne vakter. Det er tre sentrale faktorer som har medført lavere aktivitet i 2020 sammenlignet med 2019. I begynnelsen av året fikk vi effektene av prosjektet sikker teknisk infrastruktur som er avsluttet. I mars kom Covid19, og på høsten fikk vi konsekvensene av vakterstreiken. Disse faktorene reduserte kostnadene til innleide vektere med 3,7 mill. kr, gav en nedgang på åtte utførte årsverk blant egne vakter, og reduserte brukerfinansieringsandelen både for innleide vektere og egne vakter.

Lønnskostnadene viser en økning på 2,1 mill. kr. DSS har i turnussystemet GAT i 2019 og 2020 ved en feil ikke tatt hensyn til feriedager til gode, jf. Note 2 til regnskapet. Dersom dette var tatt hensyn til, ville lønnskostnadene vært 125,2 mill. kr både i 2019 og 2020.

⁵ Definisjonen på utførte årsverk er endret, jf. kap. 2.4.4.1. Årsverkstall for egne vakter for 2019 og 2018 er derfor justert i tråd med endret definisjon slik at de er sammenlignbare med tallet for 2020.

3

Årets aktiviteter
og resultater

3.1 Overordnet vurdering av måloppnåelse

DSS sitt samfunnsoppdrag er å levere felles-tjenester til departementsfellesskapet. I tildelingsbrevet er DSS sitt hovedmål, styringsparametere og oppdrag beskrevet. DSS vurderer at

måloppnåelsen har vært god i 2020. Under er en gjennomgang av styringsparameterne og oppdragene i tildelingsbrevet.

3.1.1 Styringsparametere i tildelingsbrevet 2020

Styringsparametere		
S1	Styringsparameter 1 – Type Kundehevendelser om avtalebrudd/-uenighet	✓
S2	Styringsparameter 2 – Henvendelser til 40 000	✓
S3	Styringsparameter 3 – Informasjonssikkerhet	✓
S4	Styringsparameter 4 – Oppetid IKT-systemer	✓
S5	Styringsparameter 5 – Oppetid sikringssystemer	✗

3.1.1.1 Styringsparameter 1:

Type Kundehevendelser om avtalebrudd/-uenighet - KH

DSS har rutiner for å behandle kundehevendelser, slik at vi sikrer en god oppfølging av departementene som kunder. Kundehevendelser som det rapporteres på her, defineres som en klage til DSS av formell karakter, og som fremsettes på vegne av eget departement.

Kundehevendelsene grupperes i tre kategorier⁶: avtalebrudd, avtaleuenighet og andre henvendelser. DSS har mottatt henvendelser i to av kategoriene. Det redegjøres ikke for detaljer rundt kundehevendelser i årsrapporten.

Da koronasituasjonen oppstod i midten mars, fikk DSS en massiv økning i bruken av IKT-løsningen for hjemmekontor. Antall tilkoblinger økte fra rundt 700 til 2500 så å si over natten. Dette skapte store kapasitetsproblemer, og medførte ustabilitet og treghet for brukerne som koblet seg til IKT-løsningen hjemmefra. DSS gjennomførte en rekke oppgraderinger for å øke kapasiteten, og det tok omtrent en måned før problemene var løst. I denne perioden mottok DSS flere henvendelser fra departementene som var frustrert over situasjonen. Disse henvendelsen er ikke omfattet av rapporteringen nedenfor.

⁶ **Avtalebrudd:** Defineres å være hendelser av alvorlig karakter som innebærer at DSS ikke leverer i henhold til sine forpliktelser i samarbeidsavtalen eller i tjenestebeskrivelsene. Enkeltavvik faller ikke under denne definisjonen, men flere avvik over tid kan innebære et avtalebrudd. **Avtaleuenighet:** Defineres til å være uenighet mellom DSS og kunde om Samarbeidsavtalen eller tjenestebeskrivelsenes innhold. **Andre henvendelser:** Øvrige klager/ henvendelser som ikke faller inn under de to første kategoriene.

Avtalebrudd

Tjeneste	Departement(er)	Antall henvendelser
Bistand til datamaskin og -utstyr	BFD	1
Sum antall henvendelser		1

Henvendelsen om avtalebrudd er løst uten gjenstående avvik.

Avtaleuenighet

DSS har ikke hatt noen henvendelser om avtaleuenighet i 2020.

Andre henvendelser

Tjeneste	Departement(er)	Antall henvendelser
Digital Arbeidsflate	KLD	1
Nettverks- og tilgangstjenester	OED, UD	2
Sak- og arkivsystem	NFD	1
Websak+	NFD	1
Sum antall henvendelser	5	2

Henvendelsen fra NFD angående Websak+ ble meldt inn i desember og ble løst i januar 2021. De øvrige henvendelsene ble løst i løpet av 2020 uten gjenstående avvik.

3.1.1.2 Styringsparameter 2: Henvendelser til 40 000

Tabellene under viser henvendelser håndtert totalt og utenfor ordinær åpningstid 7-20 (8-15). Tilgjengelig måling er klokken 07-20.

Antall henvendelser til 40 000. (Tall fra 2019 i parentes)

Antall telefonhenvendelser til 40000	Totalt 2020	Herav utenfor ordinær åpningstid	% utenfor ordinær åpningstid
IKT tjenester,	37 524 (33 836)	3 362 (1 156)	9 % (3,4 %)
Fellestjenester	7 827 (8 877)		
Web og grafiske tjenester	601 (884)		
Totalt for brukerservice 40000	45 952 (43 597)		
Vakt og sikring	1 129 (923)		
Anskaffelser	511 (661)	-- (10)	-- (1,5 %)
HR-tjenester	435 (--)		
Totalt antall telefonhenvendelser	48 489 (45 181)		

Servicegrad på telefon ⁷	Totalt 2019
IKT-tjenester	89 %
Fellestjenester (ekskl. Anskaffelser)	98 %
Web og grafiske tjenester	98 %
Totalt for brukerservice 40000	90 %

Servicegraden for telefonsvar innen 20 sekunder er lavere enn avtalte KPI i 2020, som er at 90 prosent skal svares ut innen 20 sekunder. Bakgrunnen for dette var i stor grad overgangen til hjemmekontor for de departements-

ansatte grunnet korona. Henvendelse endret seg i perioden til i større grad bistå med brukertilganger, Skype, videokonferanser og Office-relaterte hendelser, som igjen medfører at medarbeiderne på telefonsvar bruker lengre tid på hver henvendelse og dermed mindre kapasitet til å svare innenfor KPI.

⁷ DSS har i krav til Brukerservice gjennom tjenesteavtalene at 90 prosent av alle henvendelser som mottas per telefon skal besvares innen 20 sekunder. Dette er det samme som DSS legger i begrepet servicegrad på telefon. Vakt og sikringstjenester, samt anskaffelser er ikke fullt integrert i ServiceDesk. DSS har derfor ikke målinger på servicegrad for telefon til anskaffelser og vakt og sikring.

Antall saker lukket i første og andre linje i ServiceDesk. (Tallene fra 2019 i parentes)

Antall saker ⁸ lukkert i 1. og 2. linje i ServiceDesk	Totalt 2020	Andel saker lukket i 1. linje i ServiceDesk 2.	Andel saker lukket i 1. linje i ServiceDesk 2.
IKT tjenester	67 103 ()	(-- ⁹)	85,3 % (-- ¹⁰)
Fellestjenester	3 907 ()	(--)	49,8 % (--)
Web og grafiske tjenester	3 317()	(--)	91,4 % (--)
Totalt for Brukerservice 40000	78 583()	(--)	87,8 % (--)

Antall saker til 40 000 fordelt på kategorier. (Tall fra 2019 i parentes)

Antall saker til 40 000 fordelt på bestillinger, brukerstøtte/spørsmål og hendelser ¹¹	Totalt	Bestillinger	Brukerstøtte/spørsmål	Hendelser
IKT tjenester	65 984 (66 292)	23 606 (26 434)	29 241 (26 834)	13 101 (13 024)
Web og grafiske tjenester	6 308 (6 423)	4 189 (5 612)	2 038 (702)	81 (109)
Fellestjenester (inkl. anskaffelser)	4 198 (4 022)	3 699 (3 632)	499 (390)	-- (--)
Vakttjenester	585 (694)	554 (670)	31 (24)	-- (--)
ANS	419 (416)	136 (189)	283 (303)	-- (--)
Totalt for alle tjenesteområder	77 458 (77 847)	32 184 (36 641)	32 092 (28 253)	13 182 (13 133)

Samlet sett er det en marginal reduksjon i antall saker til 40 000 sammenlignet med 2019. Det er noe underrapportering i antall

saker i 2020, en årsak skyldes en feil i saksbehandlingssystemet Servicedesk. Feilen er rettet.

⁸ Alle henvendelser som kommer til Brukerservice, blir registret som saker. Antall lukkede saker er antall saker som har fått en løsning og har blitt lukket i måleperioden.

⁹ Har ikke sammenlignende tall fra 2019.

¹⁰ Det ble ikke beregnet prosentvis fordeling av saker i snitt for første og andre tertial 2019.

¹¹ Med bestillinger menes blant annet bestilling av bistand til oppsett av mobiltelefon, brukertilganger og tilsvarende. Kategorien Brukerstøtte/spørsmål omfatter oppgaver hvor brukerne veiledes over telefon/HVD eller i ved arbeidsplass/møterom til oppgaver som for eksempel: oppstarts hjelp av videokonferanser, endre passord, søke etter dokumenter eller bruk av funksjoner i Office. Kategorien Hendelser omfatter feil på datamaskin, ved for eksempel pålogging.

Oversikt over alvorlige hendelser¹²

Hva	Periode	Løst/ ikke løst	Beskrivelse
Nettverk og tilgangstjenester	T1	Løst	Etter rutinemessig programvareoppdatering, som var varslet, oppstod det en feil som medførte brudd i kommunikasjon lørdag 1. feb. kl. 12:10 – 12:50.
Digital arbeidsflate	T1	Løst	Feil på en sentral komponent gjorde tjenesten utilgjengelig 18. feb. mellom kl. 14:45 – 15:00.
Digital arbeidsflate	T1	Løst	I forbindelse med en kapasitetsutvidelse på sentral infrastruktur, for at ansatte i Departementene og DSS skulle kunne arbeide på hjemmekontor, skjedde det en feil. Dette medførte at de som var pålogget søndag 15. mars mellom kl. 19:00 – 22:00 fikk en programvareoppdatering, som gjorde at de mistet kontakten på Digital arbeidsflate.
Nettverk og tilgangstjenester	T1	Løst	Prosedyrefeil ved rutinemessig programvareoppdatering gjorde at tjenestene levert på Digital arbeidsflate var utilgjengelig 3. mars mellom kl. 12:45 – 15:00
Nettverk og tilgangstjenester	T1	Løst	Feil på tilgang til eksterne nettsider og tjenester, medførte at disse var utilgjengelige 14. mars mellom kl. 14:00 – 14:30.
Nettverk og tilgangstjenester	T2	Løst	08.05.2020 ca. kl. 10:54 til 11:04. Ustabilitet som fører til nedetid på enheter som skanner trafikk mot Internett.
Tilgang til Elektronisk arkiv- og saksbehandling	T2	Løst	24.05 kl.21:50 - 25.05 kl. 08:30. Feil på databaseservere til (KD) og filserver til (KMD).
Nettverk og tilgangstjenester	T3	Løst	06.10.2020 kl. 10:30-10:45. Ansatte som jobbet på hjemmekontor fikk ikke tilgang til noen tjenester på Digital arbeidsflate.
Nettverk og tilgangstjenester	T3	Løst	04.11.2020 13:07- 13:35. Feil på nettverkskommunikasjon mellom komponenter i R5, medførte at Digital arbeidsflate var utilgjengelig for alle medarbeidere på kontorarbeidsplasser i R5.

¹² En alvorlig hendelse defineres av kritikaliteten på tjenesten som er påvirket av hendelsen og hvor mange brukere som er påvirket av hendelsen, i tillegg så må situasjonsbildet som hendelsen oppstår i vurderes.

3.1.1.3 Styringsparameter 3: Informasjonssikkerhet

DSS skal rapportere på avvik fra nasjonal strategi for digital sikkerhet og vurdere konsekvensene av eventuelle tiltak.

Nasjonal strategi er svært omfattende, den har 28 delmål som retter seg både mot befolkningen som helhet, mot forvaltningen og mot særskilte samfunnsfunksjoner som utdanning, forskning og politi. I vedlegg til strategien er det utarbeidet 51 hovedtiltak (noen av disse med underpunkter) med utpekte ansvarlige virksomheter og en tidsramme. I tillegg har denne tiltaksoversikten ti anbefalte tiltak som alle virksomheter bør gjennomføre. DSS har derfor gjort et kvalifisert utvalg av områder, delmål, tiltak og anbefalinger for besvarelse.

Totalt syv delmål i strategien oppfattes relevant for DSS. I seks av disse har vi vurdert at vi er i samsvar med føringene i strategien. I ett, deltagelse i beredskapsøvelser knyttet til digital infrastruktur, opplever vi kun delvis samsvar. DSS arrangerer selv interne øvelser, og har deltatt i planleggingen av nasjonale øvelser, men har ikke øvd samhandling med eierdepartement de siste årene. Øving av samhandling med rapportering i en krisesituasjon vurderes som viktig for at DSS skal få fullt utbytte av sine øvelser.

Av de 51 sentrale tiltakene har tre tiltak KMD som ansvarlig virksomhet, men disse angår ikke DSS. Kun to av de 51 tiltakene berører alle virksomheter i landet. I den grad disse tiltakene er aktuelle for DSS vurderer vi at vi er i samsvar med anbefalte tiltak.

Det er ti anbefalte tiltak med tilknyttede «starttips» for virksomheter i strategien. DSS har vurdert å være i fullt samsvar med åtte av disse. For tiltak 8 (epostsikkerhet) var DSS ikke i samsvar med det tekniske kravet/tipset om å benytte DMARC for beskyttelse av e-post. DMARC har blitt innført i 2020.

Tiltak 4 omhandler sikkerhetskultur. Starttipset sier «Kartlegg virksomhetens sikkerhetskultur og identifiser hva som kan forbedres. Fastsett ønsket kultur og gjennomfør tilpasset, årlige treningsprogram for å fremme god sikkerhetskultur.»

DSS har ikke gjennomført en kartlegging av sikkerhetskultur i løpet av 2020. Avviket anses ikke å ha vesentlig effekt på sikkerhetstilstanden i IKT-systemene.

Videre skal DSS rapportere om eventuell teknisk gjeld på plattformen og en vurdering av hvordan dette påvirker IKT-sikkerheten. Som det fremgår av denne og tidligere årsrapporter har DSS de senere år ikke klart å gjennomføre nødvendige reinvesteringer i takt med årlige avskrivninger. Det innebærer at vi har et større etterslep på oppgradering og kan medføre at support av teknisk infrastruktur ikke vil være mulig på deler av løsningen. En del av de større kritiske investeringene i virksomheten skjer imidlertid periodevis, og har blitt finansiert gjennom ekstra bevilgninger, eller gjennom brukerbetaling. Samtidig blir det gjennom DSS' ordinære bevilgninger avsatt årlige midler til gjennomføring av løpende reinvesteringer som vurderes som kritisk, men vi registrer at behovet for denne typen reinvesteringer øker og vi står i en situasjon der flere av løsningene som benyttes er i ferd med å gå ut på dato. På denne bakgrunn vil risikoen for avvik og sikkerhetsbrudd øke det dersom det ikke gjennomføres større reinvesteringer i departementenes felles IKT-plattform i 2021.

Til slutt skal det rapporteres hvordan DSS etterlever departementenes definerte krav til informasjonssikkerhet slik de foreligger per 31.12.19, avvik fra kravene, eventuelle nye krav og hvordan disse følges opp. Det er ikke observert avvik fra departementenes krav til informasjonssikkerhet eller kommet nye krav i 2020.

3.1.1.4 *Styringsparameter 4: Oppetid IKT-systemer*
DSS måler oppetider sentralt og hos underleverandører for web-baserte tjenester.

Alle tjenester er levert i henhold til krav i tjenestebeskrivelsene.

Sentrale målinger

Tjeneste	Krav	Tertial 1	Tertial 2	Tertial 3
Digital arbeidsflate	99,30 %	99,30 %	99,85 %	99,30 %
Budsjettmodell for departementene (Budmod)	99,50 %	99,50 %	99,79 %	99,50 %

Web-baserte tjenester målt hos underleverandør

Tjeneste	Krav	Tertial 1	Tertial 2	Tertial 3
Regjeringen.no og nettsteder	99,97 %	99,94 %	99,98 %	99,99 %
Lyd-, bilde- og nett-tv-produksjoner: System for direkteoverføring og videoarkiv	99,90 %			99,99 %

Det ble målt avvik på oppetid på Regjeringen.no og nettsteder i januar. Avviket skyldes følgefeil av DDoS-angrep (Distributed Denial of Service, tjenestenekt) mot andre kunder hos ekstern driftsleverandør.

ringssystemene. Ytterligere detaljer knyttet til rapporteringen er utarbeidet i gradert vedlegg til denne rapporten.

3.1.1.5 *Styringsparameter 5: Oppetid sikringssystemer*

DSS har i 2020 fortsatt oppgradering av infrastruktur for automatisk adgangskontroll (AAK), automatisk innbruddsalarm (AIA) og gjennomført større arbeid på de tekniske sik-

Det ble registrert åtte hendelser som medførte nedetid for ett eller begge systemene. Alle avvik ble håndtert og utbedret av DSS. De fleste hendelser berørte kun ett system av gangen og kun mindre deler av disse. Ved bortfall av tjenestene ble det iverksatt kompensierende tiltak, slik at grunnsikringen av objektene ble ivaretatt.

Tjeneste	Krav	Tertial 1	Tertial 2	Tertial 3
Oppetid sikringssystemer AAK/AIA	99,9 %	99,99 %	98,83 %	99,82 %
Oppetid sikringssystemer ITV	99,9 %	99,98 %	99,95 %	99,71 %

DSS har de senere årene gjennomført moderniseringer og verdibevarende vedlikehold på de elektroniske sikringssystemene. Det er DSS' overordnede vurdering at anleggene er stabile

og opptrer forutsigbart til tross for at det i enkelte perioder er rapportert oppetid som er lavere enn kravene på 99,9 %.

3.1.2 *Oppdrag i tildelingsbrevet 2020*

Oppdrag i 2020	Rapport
O1 Oppdrag 1 – Avvikling/reduksjon av tjenester	✓
O2 Oppdrag 2 – Kvalitetsnivå sikringstjenester	✓
O3 Oppdrag 3 – Beregning av tjenestekostnader og internprismetode	!
O4 Oppdrag 4 – Innføre Service Now	!
O5 Oppdrag 5 – Kompetansebygging STI	!
O6 Oppdrag 6 – Mobilt IKT-utstyr	✓

3.1.2.1 *Oppdrag 1: Avvikling/reduksjon av tjenester innenfor departementsfellesskapet*

DSS skal gjennomgå tjenestene DSS tilbyr departementsfellesskapet og komme med forslag til KMD om avvikling eller reduksjon i omfanget av tjenester som det ikke lenger er behov for, er dubleret, eller brukes i svært begrenset grad.

DSS har i 2020 foreslått endringer i tjenestene «statlige styrer råd og utvalg» (SRU), «fellesannonsen» og «fjerntilgang». Videre har DSS foreslått en reduksjon av *antall enhetstyper på mobil/digital arbeidsflate*.

KMD har avklart at fellesannonsen kan avvikles. Det blir ingen endringer i tjeneste for statlige råd og utvalg, men DSS skal gjennomgå rutiner for oppdatering av databasen i samarbeid med øvrige departement.

Eventuelle endringer i tjenesten Fjerntilgang og forslaget om reduksjon av antall enhetstyper på mobil/digital arbeidsflate følges opp i videre dialog med departementene og KMD.

3.1.2.2 *Oppdrag 2: Kvalitetsnivå for leveranse av sikringstjenester*

DSS har i 2020 arbeidet med å utrede ulike måter for å sette kvalitetsnivå for leveransen av sikringstjenester DSS leverer. I desember leverte DSS foreløpige funn til KMD. Oppdraget har blitt videreført i 2021.

3.1.2.3 *Oppdrag 3: Beregning av tjenestekostnader og internprismetode*

Arbeidet med en modell for utregning av tjenestekostnader er komplekst, og i oversendelsen til KMD 4. september foreslo DSS at vi må utarbeide og bygge opp en ny modell som er enklere, mer robust og transparent enn dagens modell. Saken ble fulgt opp med et møte, og DSS arbeider videre med å utarbeide en ny modell, i første omgang med å foreta endringer i økonomimodellen for bedre å legge grunnlaget for fremtidige kostnadsberegninger.

3.1.2.4 *Oppdrag 4: Innføre Service Now*

Prosjektet fikk i fjerde kvartal 2020 avklart en del merkantile forhold og etablert prosjektstyre, styringsdokument og faset inn en ny prosjektleder. Prosjektet har en plan som tilsier at det er mulig å innføre en produksjonsløsning i slutten av andre kvartal 2021. Budsjettmessig har prosjektet benyttet seg av ca. 10% av de estimerte kostnadene i 2020 og belastningsfullmakten er overført til 2021.

3.1.2.5 *Oppdrag 5: Kompetansebygging sikker teknisk infrastruktur (STI)*

DSS skal bygge opp særskilt kompetanse for å kunne ivareta det elektroniske sikringssystemet for dørmiljø i det fremtidige anlegget for sikker teknisk infrastruktur (STI). Kompetansebygging ble påbegynt i 2020, men på grunn av ulike koronatiltak har flere av kursene blitt kansellert eller utsatt. Om lag to tredjedeler av kompetansebyggingen er gjennomført og DSS planlegger med å gjennomfører resterende kompetansebygging i 2021. Det er DSS vurdering at vi er i stand til å levere fullt ut på oppdraget medio 2021.

3.1.2.6 *Oppdrag 6: Mobilt ikt-utstyr for reise til risikoland*

For departementene på felles IKT-plattform har DSS ferdigstilt en tjeneste/løsning for mobilt IKT-utstyr (PC-klient) for bruk på reiser til risikoland, jf JDs retningslinjer for mobilt IKT-utstyr. Det er imidlertid ikke mulig å klargjøre tjenesten og gjøre den tilgjengelig for departementene, før ansatte er fysisk tilbake på arbeidsplassen. Koronasituasjonen forsinker derfor utrullingene.

3.1.3 Andre forutsetninger og krav

Tilleggsoppdrag i 2020		Rapport
T1	Oppfølging av regjeringens inkluderingsdugnad	✓
T2	Prosjekt felles IKT-tjenester i departementsfellesskapet	!
T3	Gjennomføring av effektiviseringsprosjektet	!
T4	Felles sak- og arkivløsning	✗
T5	Nytt regjeringskvartal	✓

3.1.3.1 Oppfølging av Regjeringens inkluderingsdugnad

DSS har i 2020 startet opp et mer langsiktig arbeid med inkludering og mangfold. Vi har utarbeidet en handlingsplan innenfor området, som strekker seg frem til 2025. Arbeidet er

forankret i vår strategi og er en del av vårt satsningsområde samarbeid. I tabellen har vi beskrevet tiltakene DSS satte i gang eller har deltatt i for mer inkluderende rekruttering. Vi har også beskrevet resultater og erfaringer, samt prioriterte tiltak for 2021:

Tiltak	Resultater og erfaringer	Veien videre
Deltakelse i traineeprogrammet Vi har deltatt i traineeprogrammet i staten og flere av rekrutteringsrådgiverne i HR har fått kompetanseheving ved deltakelse i programmet i 2019/20.	Vi har hatt en leder for traineen som har fått opplæring, i tillegg har traineen, en fadder og en mentor fått opplæring og oppfølging via traineeprogrammet. Dette har gitt verdifull kompetanse i mangfoldsledelse og kunnskap om målgruppen.	Vi ønsker å delta videre i programmet og skal i 2021 rekruttere en ny trainee i målgruppen. Vi vil bruke erfaringene i vårt videre arbeid med inkludering og mangfold.
Kultur for mangfold I 2020 har vi startet opp et mer langsiktig arbeid med inkludering og mangfold. Vi har utviklet en langsiktig handlingsplan for arbeidet med inkludering og mangfold i DSS, som strekker seg frem til 2025. Arbeidet er forankret i vår strategi og er en del av vår satsning på samarbeid.	DSS har et mangfold blant våre medarbeidere og er opptatt av inkludering, men vi oppnår fortsatt ikke målet om at 5 % av våre ansatte skal være medarbeidere med hull i CV eller funksjonsnedsettelser. DSS ser et stort potensiale i å synliggjøre verdien av mangfold og løfte frem gode eksempler som styrker kultur for mangfold.	Vi vil jobbe strukturert og systematisk med HR prosesser, ledelse og kultur for å fremme inkludering og mangfold og har definert konkrete tiltak på kort og lang sikt. Dette innebærer involvering av ledere og tillitsvalgte, internkommunikasjon, kompetanseheving og videreutvikling av arbeidsprosesser som kan bidra til å fremme inkludering og mangfold.
Kompetanse DSS har deltatt i utforming av e-læringskurset «Mangfolds rekruttering» som ble lansert på DFØ sin læringsplattform 27. januar 2021. Alle våre rekrutteringsrådgivere og flere ledere har fulgt DFØ sin webinarrekke om inkluderingsdugnaden.	E-læringskurset har til hensikt å fremme rekruttering av mangfold ved å styrke handlingskompetansen til rekrutterende ledere. Ettersom DSS leverer rekrutteringstjenester både internt og til departementene har det vært viktig med solid og oppdatert kompetanse på god praksis for inkludering, blant våre rekrutteringsrådgivere. Et fagmiljø som kan gi god lederstøtte er en styrke i dette arbeidet.	Vi vil utforme et læringsløp for alle lederne i DSS, slik at alle får kunnskap om inkludering og mangfold.

Tiltak	Resultater og erfaringer	Veien videre
Rekrutteringsstøtte Vi har flere erfarne rekrutteringsrådgivere som bistår tett ved samtlige rekrutteringsprosesser i DSS. Vi har videreutviklet våre rekrutteringsrutiner med gode hjelpemidler til ledere som skal rekruttere.	God støtte til ledere øker bevisstheten om vurdering av kandidater innenfor målgruppen i den enkelte rekrutteringsprosessen.	Vi fortsetter å forbedre rekrutteringsprosessen kontinuerlig og vil utforske hvordan rekrutteringsrådgiverne kan formidle god inkluderingspraksis på en måte som bidrar til at lederne blir interessert. Dette vil vi gjøre gjennom workshop knyttet til henholdsvis: oppstartsmøtet med leder, jobbanalyse, annonsering, seleksjon og innstilling.
Oppdatert mangfoldserklæring Vi har oppdatert utlysningstekstene for å treffe målgruppen bedre.	Antall søkere med hull i CV og funksjonsnedsettelse økte fra 46 i 2019 til 79 i 2020.	Vi fortsetter å forbedre våre utlysningstekster og rekrutteringsprosesser i 2021.

3.1.3.2 Prosjekt felles IKT-tjenester i departementsfellesskapet

Det ble i mars etablert en arbeidsgruppe, ledet av KPMG, for å koordinere arbeidet med å utarbeide beslutningsunderlag for et program for gjennomføring av migrering til FDs tonivå-plattform. Arbeidsgruppa har hatt flere undergrupper som har laget ulike underlag for beslutningsunderlaget. DSS har deltatt i dette arbeidet. Arbeidsgruppa har vært ledet av en styringsgruppe bestående av representanter fra FD, KMD, UD, JD og DSS. Beslutningsunderlaget skal ferdigstilles for gjennomføring av ekstern kvalitetssikring i løpet av første kvartal 2021. Det er utarbeidet styringsdokument for Felles IKT, estimat for gjennomføring av programmet med usikkerhetsanalyse. Videre er det etablert nullpunktsmålinger for digitale tjenester i DSS, samt målbilde 2026 som gir en vurdering av kostnader til drift og forvaltning.

3.1.3.3 Oppdragsbrev 18-02: Gjennomføring av effektiviseringsprosjektet

Effektiviseringsprosjektet skal utvikle og etablere utvidede og nye fellestjenester innenfor HR, dokumentforvaltning og samhandling, anskaffelser og kontorstøtte i henhold til oppdragsbrev og styringsdokument. DSS har i gjennomføringen av prosjektet vært opptatt av helhetlige leveranser og innføring som legger grunnlag for administrativ effektivisering i departementsfellesskapet. DSS har videre hatt fokus på å opprettholde god koordinering mellom interne prosjekter for god ressursutnyttelse.

DSS har ferdigutviklet og levert 17 av 19 av produktene og tjenestene i styringsdokumentet.

Utviklingen omfatter etableringen av et nytt tjenesteområde, HR-tjenester, standardisering av departementenes kjerneprosesser, styrket rådgivning, og en enklere vei inn til informasjon og bestilling av fellestjenester, via Depweb. Det er også etablert 14 nye fellesavtaler, blant annet Lovdata Pro, vikartjenester, og digitalt lederutviklingsprogram. Gjenstående leveranser er anskaffelsesstrategi, og blandet læringsløp for Offentleglova. DSS har dialog med KMD om begge produktene, og jobber for å ferdigstille også disse. Det pågår fortsatt innføring av ferdige produkter i departementene, og dette arbeidet forventes også å pågå i første halvår 2021. Koronasituasjonen påvirket fremdriften i utviklingsarbeidet av de siste produktene noe, og innføringen av disse i noe større grad. Innføring må imidlertid tilpasses situasjonen, og det tar noe lengre tid å innføre nye tjenester og produkter i dagens situasjon. Mange ansatte er på hjemmekontor, og det er redusert kapasitet i departementene til å prioritere innføring. DSS bistår departementene med innføring av nye tjenester og vil trekke frem etableringen av innføringskoordinatorer i departementene som en viktig beslutning for å legge til rette for god innføring.

3.1.3.3.1 Erfaringer med etablering av tjenester på HR-området

2020 var første driftsår for HR-tjenester. Året ble annerledes enn planlagt, men DSS har likevel fått nyttige erfaringer med departementenes bruk av tjenestene. Statistikken på lønnsområdet ble levert to ganger iht. til tjenestebeskrivelse. Utover dette ble det behov for å tenke nytt og mer digitalt på resten av tjenestene.

Læringsplattformen er rullet ut til alle virksomhetene på DSS' felles IKT-plattform med innføringsbistand fra DSS. DSS har også bidratt i etableringen og innføring av læringsplattformen for departementene utenfor DSS' IKT-plattform som har ønsket å ta i bruk læringsplattformen. Blandet læringsløp for de syv plikter ble utarbeidet og lagt på læringsplattformen. I overkant av 500 medarbeidere har benyttet seg av e-læringsdelen av dette blandede læringsløpet. Nytilsattene ble gjennomført delvis digitalt og delvis fysisk. Tilbakemeldingene var gode, også fra de som deltok digitalt. Erfaringene med nytilsattene brukes videre i utviklingen av nytt felles introduksjonsprogram.

Rekrutteringstjenesten har sendt ut mer enn 500 personlighets- og evnetester og gjennomført over 300 tilbakelesinger på personlighetstester til 13 virksomheter. Tilbakelesingene er delvis gjennomført digitalt. Ved utgangen av året var det kun tre departementer som ikke hadde benyttet tjenesten. Piloteringen av A-Å rekruttering har fått gode tilbakemeldinger og tre departementer utover KMD bestilte tjenesten innen utgangen av 2020. DSS oppretter nå dette som brukerbetalt tilleggstjeneste for alle departement og SMK.

Bedriftspresentasjonen til departementsfellesskapet ble digitalisert til de digitale karrieredagene som ble gjennomført høsten 2020.

Digitale HR-håndbøker er anskaffet og etableres som tjeneste første halvår av 2021. Parallelt med dette er DSS sekretariat for en arbeidsgruppe som jobber med å standardisere personaladministrative retningslinjer på tvers av departementsfellesskapet.

DSS har også arbeidet med to piloter i 2020. Vi har i samarbeid med DFØ etablert piloten «mobilitetsprogrammet for staten». Det var stor interesse for dette på starten av året, men grunnet Covid-19 har det ikke vært mulig å gjennomføre utvekslinger. Vi har imidlertid gjort oss nyttige erfaringer, gjennomgått regelverk og utviklet digitale støtteverktøy til prosessen. Dette vil komme godt med i piloten for mobilitet i departementsfellesskapet. I tillegg

gjennomfører vi en pilot for lederutvikling på digitale flater, gjennom bruk av blant annet en lederapp med oppgaver, evalueringer, digitale klasserom og en samtalesimulator med avatarer. Det er ledere fra UD og DSS som deltar i piloten. Piloten gir oss nyttige erfaringer som vi også kan bruke i utvikling av kompetansetiltak for andre målgrupper i departementsfellesskapet.

3.1.3.4 Tilleggsoppdrag Felles sak- og arkivløsning

DSS skal innføre Public 360° som felles sak- og arkivløsning i departementsfellesskapet. Innføringen er en forutsetning for migrering til FDs tonivåløsning og gis dermed høy prioritet.

Samtidig vil utviklingen og konsekvenser av koronapandemien påvirke utvikling og tempo innen flere områder. Konsekvenser og utfordringer knyttet til dette er fortsatt forbundet med usikkerhet. Prosjektet har i år arbeidet med å lage forslag til standardiserte arbeidsprosesser og med å gjøre nødvendige tilpasninger av Public 360°. I første kvartal i 2021 skal vi først verifisere løsningen, før vi går i gang med pilot i DSS fra september 2021. Forsvarsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet skal pilotere løsningen i løpet av høsten 2021. Public 360° skal tas i bruk av de øvrige virksomhetene i 2022.

3.1.3.5 Tilleggsoppdrag Nytt regjeringskvartal

Forprosjektrapport for Nytt regjeringskvartal ble lagt frem sommeren 2020. DSS leverte en koordinert og detaljert tilbakemelding til rapporten til tross for begrenset tilgang og innsyn i underlaget. Detaljfasen i prosjektet er nå i gang og DSS bistår med detaljerte tilbakemeldinger og innspill i prosessen.

DSS er representert i brukermedvirkningsprosessen for prosjekt Nytt regjeringskvartal. Det har blitt avholdt en rekke særmøter om forskjellige temaer som har berørt tjenesteleveransene direkte og indirekte der DSS har bidratt med omfattende og viktig informasjon til prosjektet. Fagspesialister innenfor elektroniske sikringsystemer har bidratt med brukerkunnskap og rådgivning i flere av Statsbygg sine delentrepriser og delprosjekter der dette har vært relevant.

DSS har deltatt aktivt i planlegging av en pilot av kontorarealene i prosjekt Nytt regjeringskvartal i R5 der vi også har ledet arbeidsgrupper og deltatt i styringsgruppen.

Høsten 2020 tok DSS initiativ overfor KMD til å forbedre brukermedvirkningen og å ivareta driftsperspektivet på en bedre måte.

3.1.3.5.1 Rapportering av sikkerhetstruende hendelser og sikkerhetsbrudd i 2020

DSS fører statistikk over uønskede sikkerhetshendelser og koder disse etter tre alvorlighetsgrader: ufarlig, moderat og alvorlig. Hovedprinsippene som ligger til grunn for kategoriseringen etter disse alvorlighetsgradene, baserer seg på definerte indikatorer som DSS har utarbeidet for hver enkelt alvorlighetsgrad under hver enkel hendelseskategori. Det som i hovedsak skiller alvorlighetsgradene moderat og alvorlig, er eksempelvis om en person utviser gjentakende mistenkelig adferd; om adferden potensielt kan knyttes til etterretningsvirksomhet; om det foreligger uspesifikke eller spesifikke trusler; eller om brudd på adgangs-

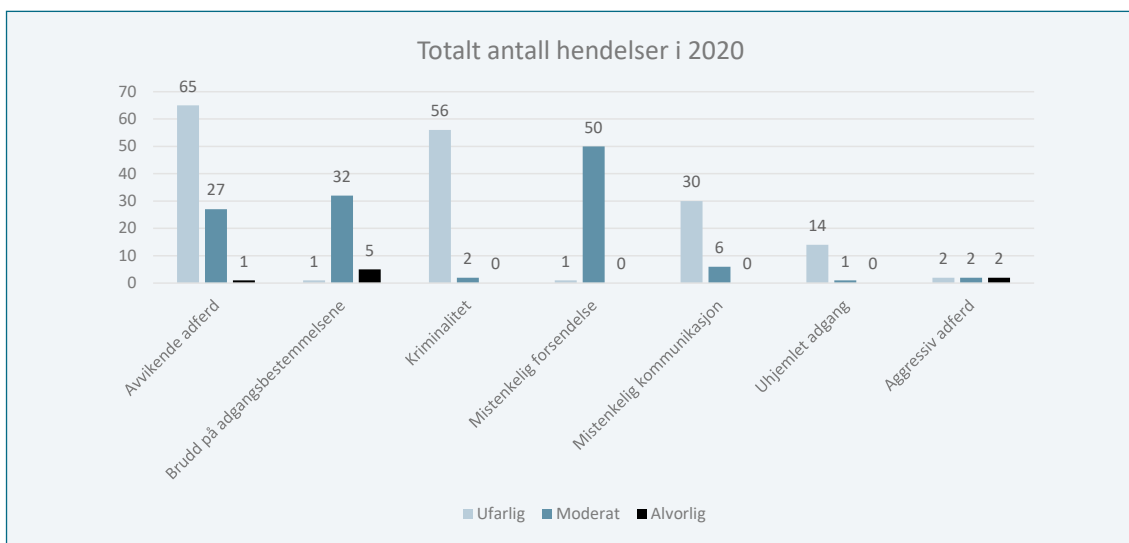
bestemmelsene omhandler manglende besøkshåndtering, eller en bevisst omgåelse av adgangsbestemmelsene. En slik koding av hendelsene gir et mer realistisk bilde av hvilke hendelser som kan klassifiseres som en uønsket sikkerhetshendelse.

Statistikkgrunnlaget for uønskede sikkerhetshendelser i 2020 bygger på ni ulike hendelseskategorier. For enkelthetens skyld kan disse sorteres under to overordnede samlebetegnelser; brukerrelaterte sikkerhetsbrudd (dvs. brudd på adgangsbestemmelsene og uhjemlet adgang¹³), og øvrige sikkerhetstruende hendelser (dvs. avvikende adferd, kriminalitet, mistenkelig kommunikasjon, aggressiv adferd, mistenkelig forsendelse, alarmutløsning og bistand nødetat¹⁴.)

¹³ Uhjemlet adgang kan i enkelte tilfeller regnes som en sikkerhetstruende hendelse, men historikk viser at nesten alle uhjemlede adgang-tilfeller skyldes de ansatte selv. Uhjemlet adgang blir derfor hovedsakelig regnet som brukerrelaterte sikkerhetsbrudd.

¹⁴ Det ble ikke registrert noen hendelser under kategoriene alarmutløsning og bistand nødetat i 2020. Hendelseskategoriene er derfor ikke inkludert i tabellen ovenfor. Hendelseskategorien "bistand nødetat" vil ikke inkluderes i fremtidig rapportering.

Sikkerhetshendelser, totaloversikt fordelt på type hendelse i 2020

Det ble registrert totalt 297 uønskede sikkerhetshendelser i DSS' ansvarsområdet i 2020. Tilfeller av avvikende adferd (93) og kriminalitet (58) ble registrert hyppigst. De fleste sikkerhetshendelsene er kodet som ufarlige (169), eller moderate (120). Det er kun registrert åtte alvorlige hendelser i 2020. Disse ble nærmere omtalt i rapporten etter 1. og 2. tertial. Det ble ikke registrert noen alvorlige sikkerhetshendelser i 3. tertial 2020.

3.1.3.5.2 Vurdering

Selv om antall registrerte hendelser totalt i 2020 (297) er tilnærmet lik som i 2019 (295), markerer 2020 som et tydelig avvikende rapporteringsår når man ser på hvordan de uønskede sikkerhetshendelsene fordeler seg på de ulike hendelseskategoriene, som er nærmere beskrevet nedenfor.

3.1.3.6 Brukerrelaterte sikkerhetsbrudd

Antall brukerrelaterte sikkerhetsbrudd, det vil si brudd på adgangsbestemmelsene og uhjemlet adgang, gikk ned 64 % i 2020 sammenlignet med 2019. Nedgangen skyldes hovedsakelig at det var betydelig lavere aktivitet blant ansatte og besøkende i departementsfellesskapet som følge av Covid19 tiltak.

3.1.3.7 Øvrige sikkerhetstruende hendelser

Samtidig som det har vært en forventet nedgang i antall brukerrelaterte sikkerhetsbrudd, har antall øvrige sikkerhetstruende hendelser i 2020 økt med 53 % sammenlignet med 2019.

Denne negative trenden slo særlig ut under hendelseskategoriene for mistenkelige forsendelser og kriminelle hendelser i DSS ansvarsområde i 2020.

Antall mistenkelige forsendelser økte fra 0 tilfeller i 2019, til 51 registrerte hendelser i 2020. Økningen skyldes hyppige brevleveranser fra en ny gjenganger, og er nærmere omtalt i gradert vedlegg. Når det gjelder kriminell aktivitet i DSS ansvarsområde økte antall registrerte hendelser fra 22 tilfeller i 2019, til 58 registrerte hendelser i 2020. Statistikken viser at antall registrerte kriminelle handlinger i ansvarsområdet har økt forsiktig siden 3.tertial 2019, en trend som fortsatte videre inn i 2020. Det er hovedsakelig ufarlige hendelser som sykkeltyveri, tagging og hærverk i Regjeringskvartalet som er årsaken. En del av hendelsene skjedde i forbindelse med ulike Y-blokk-markeringer, og engasjementet rundt Y-blokk saken kan derfor være en delvis forklaring på økningen i kriminelle hendelser i 2020.

2020-statistikken er videre preget av et fåtall aktive gjengangere som ringer og/eller oppsøker DSS' ansvarsområde. Gjengangere preget også 2019 statistikken, men i mindre grad. Flere, og mer aktive gjengangere er derfor en medvirkende årsak til økningen i antall øvrige sikkerhetstruende hendelser i DSS' ansvarsområde i 2020. Gjengangerrelaterte hendelser utgjorde 36 % av alle uønskede sikkerhetshendelsene i DSS' ansvarsområdet i 2020.

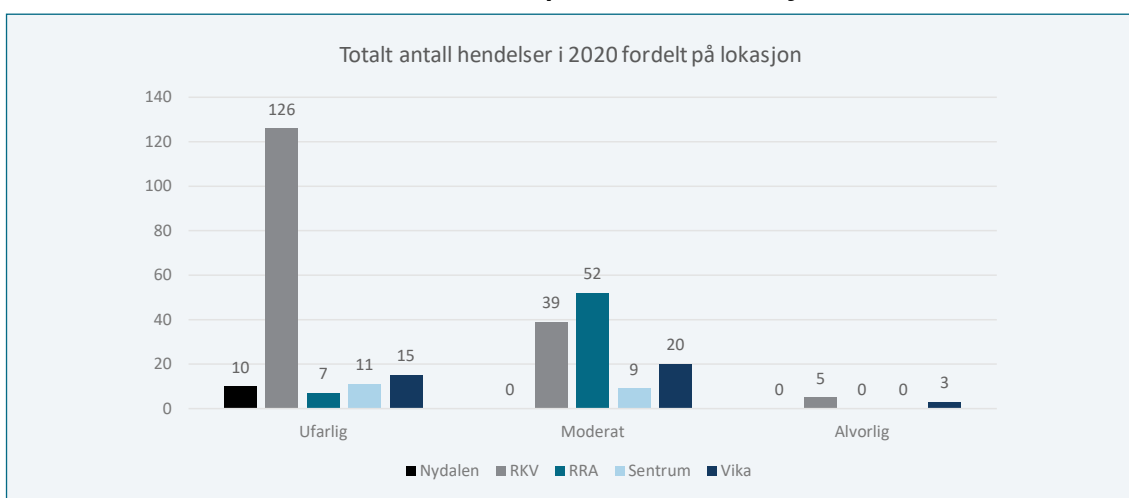
DSS registrerte to dronehendelser i 2020 der dronepiloten ikke hadde de nødvendige tillatelsene i orden¹⁵. KMD ble rutinemessig varslet i de to tilfellene. Ettersom droner er vanskelige å oppdage, og deteksjon i stor grad avhenger av varsling fra eksterne parter, er det sannsynligvis mørketall når det gjelder antall ulovlige dronehendelser i DSS' ansvarsområde.

3.1.3.7.1 Oppsummering

Situasjonsbildet for 2020 skiller seg ut med at brukerrelaterte sikkerhetsbrudd har gått betydelig ned som følge av ulike Covid19 tiltak,

mens øvrige sikkerhetstruende hendelser har økt, hovedsakelig pga. økt gjengangeraktivitet. Samtidig har alvorlighetsgraden for uønskede sikkerhetshendelser gått ned i 2020. Eksempelvis ble langt færre hendelser kodet som alvorlige i 2020 (8), sammenlignet med 2019 (25). Denne utviklingen skyldes færre moderate og alvorlige brudd på adgangsbestemmelsene. Det videre situasjonsbildet for 2021, og hvorvidt 2020-trendene vil fortsette vil i stor grad avhenge av videre Covid19 tiltak, og aktivitetsnivået fra kjente, og eventuelt nye gjengangere i DSS' ansvarsområde.

Sikkerhetshendelser, totaloversikt fordelt på de enkelte lokasjonene i 2020

¹⁵ Til sammenligning ble det registrert to dronehendelser i 2018, og fem dronehendelser i 2019 der dronepiloten ikke hadde de nødvendige tillatelsene i orden. Dronerelaterte hendelser loggføres under hendelseskategorien for avvikende adferd.

3.2 Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk på et overordnet nivå

3.2.1 Kommentarer og forklaringer til vesentlige mer- og mindretgifter/-inntekter

Post	Navn på post	Disponibel bevilgning	Regnskap 2020 (kontant)	Avvik
Post 01	Driftsutgifter	665 608	680 846	-25 238
Post 02	Ymse inntekter	-22 761	-43 797	21 036
Post 03	Brukerbetaling fra departementene for tilleggstjenester	-62 295	-89 415	27 120
Netto driftsutgift		580 552	557 634	22 918
Post 21	Spesielle driftsutgifter	61 157	61 155	2
Post 22	Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor	135 725	135 600	125
Post 45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	24 620	15 424	9 196
Post 46	Sikringsanlegg og sperresystemer i regjeringsbyggene	9 584	9 169	415
	Sentralt merverdiavgifts kapittel		59 213	

Post 01 *Driftsutgifter* har en netto mindretgift på 22,9 mill. kr, når merinntekter knyttet til ymse inntekter og brukerbetaling fra departementene for tilleggstjenester er hensyntatt. I tillegg til tallene i tabellen kommer en fullmakt på 0,8 mill. kr knyttet til ny utbetalingsløsning for overtid, reisetid og timelønn, som øker mindretgiften til 23,7 mill. kr. Mindretgiften utgjør 3,6 prosent av disponibel bevilgning. I påvente av endelig avklaring av inndekning av Covid19-utgifter for andre halvår 2020, stoppet DSS i andre tertial flere planlagte prosjekter og anskaffelser. Av mindreforbruket knytter 6,8 mill. kroner seg til planlagte aktiviteter som er skjøvet ut i tid, og som vil påløpe i 2021. DSS reduserte også aktiviteter knyttet til kurs, reiser, kompetanse og velferdstiltak som medførte innsparinger på 5,1 mill. kroner. Om lag 4 mill. kroner av mindreforbruket skyldes påløpte utgifter i 2020 som kommer til utbetaling i 2021. Øvrige innsparinger er knyttet til vekterstreiken, lavere overtid, noe mindre utført vedlikehold samt enkelte vakanser.

Post 22 *Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor* har en mindretgift på 0,1 mill. kr.

Post 45 *Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold* har en mindretgift på 9,2 mill. kr som utgjør 37,4 prosent av disponibel bevilgning. Av mindreforbruket på posten er 3,4 mill. kr knyttet til etablering av permanent presserom i lokalene

til Klima- og miljødepartementet. Arbeidet er planlagt gjennomført i 2021. I påvente av endelig avklaring på inndekning av Covid19-utgifter for andre halvår, stoppet DSS i andre tertial flere planlagte prosjekter og anskaffelser også på post 45, tilsvarende 5,8 mill. kr. Aktivitetene er startet opp igjen, og komme til utbetaling i 2021. Resterende mindreforbruk på 0,6 mill. kr skyldes at enkelte av de budsjetterte utgiftene på enkelte av de øvrige prosjektene på posten vil komme til utbetaling i 2021.

Post 46 *Sikringsanlegg og sperresystemer i regjeringsbyggene* har en mindretgift på 0,4 mill. kr som utgjør 4,3 prosent av disponibel bevilgning. DSS tar i planleggingen høyde for å dekke kostnader knyttet til eventuelle skader eller bortfall av kritiske sikkerhetssystemer nær årsslutt. Utestående vil komme til utbetaling i 2021.

3.2.2 Effektiv ressursbruk

For DSS betyr målet om effektiv ressursbruk både å legge til rette for fellesløsninger som gir effektivitet i departementsfellesskapet og å innrette egen virksomhet på en effektiv måte. Som det fremgår av årsrapporten, leverte DSS i 2020 tjenester uten vesentlig avvik.

I kapittel 4.4 gjør vi rede for DSS' arbeid knyttet til iverksatte og pågående effektiviseringstiltak.

4

Styring og kontroll i DSS

4.1 Virksomhetens overordnede vurdering av opplegget for styring og kontroll

DSS jobber kontinuerlig med å styrke styringen og kontrollen i virksomheten. I 2020 har vi satt i gang arbeidet med å utarbeide en langtidsplan og operasjonalisere virksomhetsstrategien. Det har vært en gjennomgang av styringssystemet for sikkerhet. PwC har i 2020 ferdigstilt internrevisjon av håndtering av personvern (GDPR) og IKT-sikkerhet. Vi har videre innført en ny digital løsning for virksomhetsplanlegging.

DSS har utarbeidet kontinuitetsplaner for å ivareta tjenesteleveranser ved endrede og uforutsette hendelser som påvirker driften. Videre har DSS under hele pandemien hatt jevnlig krisemøter. Krisestab ble opprettet før Norge stengte ned 12. mars og DSS har gjennom det siste året utviklet virksomhetens krisehåndtering. Dette har medført at kriseledelsen har styrket sin evne til kommunikasjon og informasjonsdeling. Samtidig har evnen til å levere gode risikovurderinger vært et viktig hjelpemiddel ved beslutninger som påvirker hele virksomheten.

4.2 Redegjørelse for vesentlige forhold/ endringer ved DSS' planlegging, gjennomføring og oppfølging

4.2.1 Langtidsplanlegging

DSS har i 2020 igangsatt arbeidet med en rullerende økonomisk langtidsplan. Langtidsplanen skal føre til mer langsiktig og helhetlig styring i DSS. Den skal også bidra til åpenhet og transparens, slik at alle jobber med felles ressurser mot felles mål. Planen skal oppdateres årlig og gjelde for en femårs periode. Planen kobler sammen drift, strategitiltak og effektiviseringstiltak, samt en oversikt over

gjenanskaffelser. Gjenanskaffelser defineres som nødvendige anskaffelser for å opprettholde tjenesten på dagens nivå. Leveransen av planen er planlagt første halvår 2021 og skal oppdateres og utvikles jevnlig.

4.2.2 Sikkerhet- og beredskap i DSS

DSS har et styringssystem for sikkerhet basert på ISO 27001, og som inngår som en integrert del av virksomhetens overordnede system for styring og kontroll. De styrende dokumenter i dette systemet blir gjenstand for jevnlig revisjon.

Høsten 2020 ble det nedsatt en arbeidsgruppe som blant annet gjennomgikk de sentrale dokumenter i styringssystemet for sikkerhet - Policy for sikkerhet og Styringsdokument for det forebyggende sikkerhetsarbeidet. Arbeidsgruppens resultat var klart i desember 2020, og nytt overordnet dokument som erstatter disse to vedtas i 2021.

DSS har et beredskapsplanverk som består av sentral beredskapsplan på virksomhetsnivå og avdelingsvise beredskapsplaner med tilhørende kontinuitetsplaner for prioriterte tjenester. Relevante tiltak i Sivilt beredskapssystem (SBS) er også innarbeidet i planene. Planverket skal i utgangspunktet oppdateres årlig. Det er startet opp et arbeid for å se på endringer i organiseringen av den sentrale kriseledelsen i DSS. Arbeidet vil videreføres i 2021.

DSS har i løpet av 2020 definert oppdaterte interne mål og krav til personellsikkerhet, fysisk sikkerhet og innen informasjonssikkerhet som bringes med inn i nytt styringssystem for sikkerhet.

DSS var med på planlegging av den nasjonale øvelsen Digital-2020, både i forbindelse med sentrale samlinger og kompetansehevingsseminar gjennom hele året. Virksomheten var en del av dreieboken helt frem til siste uke før gjennomføring. DSS valgte å ikke delta på øvelsen siden den ble skalert ned til et nivå som ga liten verdi for DSS. DSS har likevel hatt godt utbytte av samhandlingen med DSB og relevante virksomheter gjennom denne planleggingen.

Grunnet korona har det ikke blitt gjennomført øvelser som planlagt. Det ble gjennomført en varslingsøvelse på slutten av året.

Det er gjennomført en underveisevaluering av virksomhetens håndtering av covid19 som ble oversendt oversendt KMD 27. november 2020.

DSS utarbeider en egen rapport om sikkerhetstilstanden i virksomheten iht. sikkerhetsloven § 4-1.

Rapport om sikkerhetstilstanden for 2020 følger som gradert vedlegg til årsrapporten.

4.2.3 Status internrevisjon og internkontroll, herunder iverksatte tiltak

NBN var gjenstand for internkontroll i henhold til FDs instruks første kvartal 2020. Noen mindre avvik ble funnet og lukket.

Det ble gjennomført en andrelinje internkontroll av DSS-Cert i løpet av 2020. Fokus var status på utarbeidelse og vedlikehold av rutiner og retningslinjer, samt praktisk utførelse av tjenesten. Det ble kontrollert for etterlevelse av lover og krav i eget styringssystem. Endelig rapport ferdigstilles første kvartal 2021.

PwC er leverandør av internrevisjonstjenester for DSS. Som en del av internrevisjonsoppdragene som ble startet i opp 2019 er det i 2020 avlevert internrevisjonsrapporter knyttet til etterlevelse av krav i tråd med GDPR og IKT-drift. Innenfor GDPR ble det blant annet pekt på behov for å oppdatere styrende dokumentasjon, tydeliggjøring av ansvar og roller, ferdigstille og kvalitetssikre protokoll over behandlingsaktiviteter samt gjennomføre systematisk og dekkende opplæring for alle ansatte. Innenfor IKT-drift peker internrevisjonen på at DSS har etablert et rammeverk og prosesser som i all hovedsak er i henhold til god praksis. Det vurderes at DSS har god overordnet styring, og prosessene for endringshåndtering, hendelses- håndtering, og sikkerhetskopiering og gjenoppbygging er hensiktsmessige for tjenestene DSS leverer. Det anbefales at DSS etablerer et overordnet rammeverk for oppfølging av tredjepartsleverandører.

I tråd med revisjonsplanen for 2020 er det gjennomført en penetrasjonstest med formål å vurdere om de etablerte kontrolltiltakene er tilstrekkelige for å hindre uautorisert tilgang til informasjon. Det er også startet opp en revisjon for vurdering av modenhetsnivået for kontrollregimet for informasjonssikkerhet i virksomheten. Rapportene vil bli ferdigstilt i 2021.

Innenfor rammen av avtalen med PwC om internrevisjonstjenester er det gjennomført et rådgivningsoppdrag knyttet til økonomistyringen i DSS. Formålet med oppdraget var å vurdere i hvilken grad DSS har etablert hensiktsmessige rutiner og kontroller med den løpende økonomistyringen på alle nivåer i organisasjonen, og komme med konkrete anbefalinger til hvordan den kan bli enda bedre. Rapporten konkluderer med at DSS gjør mye riktig for å sikre en god løpende økonomistyring, men peker også på enkelte forbedringsområder som vil være med på å sikre en enda bedre kvalitet på økonomistyringen samt den styringsinformasjonen som går til ledelsen. DSS har vurdert anbefalingene, og vil arbeide videre med noen av disse i 2021.

4.2.4 Prosjekter og igangsatte tiltak knyttet til virksomhetens systemer

4.2.4.1 Digitale bilag

DSS har tatt i bruk funksjonalitet for digitale omposteringsbilag i regnskapssystemet Unit4. En avdeling tok i bruk funksjonaliteten i 2019, ytterligere 2 avdelinger har tatt i bruk funksjonaliteten i 2020. Løsningen er tidsbesparende både for DSS og DFØ, og kontroll av bilag foregår elektronisk med god sporbarhet.

4.2.4.2 Ny løsning for virksomhetsplan

DSS har pilotert ny løsning for planlegging og rapportering på virksomhetsplanen (VP), og innfører løsningen med full effekt fra 2021. VP-løsningen er tatt frem gjennom Effektiviseringsprosjektet, og er derfor den samme som departementene er i ferd med å innføre. Standardisert løsning på tvers av departementsfellesskapet gir besparelser i DSS som tjenesteleverandør ved å sanere tidligere VP-løsning.

4.2.5 Forvaltning av egne eiendeler (materielle verdier)

DSS balansefører varige driftsmidler og immaterielle eiendeler i henhold til statlige regnskapsstandarder (SRS) 17 Anleggsmidler. Rutiner for aktivering, avhending og utrangering av anlegg sikrer oversikt, oppfølging og ajourhold av anleggsregisteret.

Utover dette legger egne inventarregistre til rette for oversikt og oppfølging av IKT-utstyr og sentralutstyr som ikke skal balanseføres.

4.2.5.1 Overordnet analyse av egne eiendeler

I 2020 har det vært en økning i tilgangen av egne eiendeler, fra 18 mill. kroner i 2019 til 22 mill. kroner i 2020. Dermed øker opprettholdelsesgraden¹⁶ noe, fra 46,1 prosent i 2019 til 62,2 prosent i 2020. Selv om opprettholdelsesgraden øker er det fortsatt slik at DSS ikke i tilstrekkelig grad klarer å opprettholde eller øke anleggsverdien.

	2020	2019	2018
Opprettholdelsesgrad	62 %	46 %	85 %

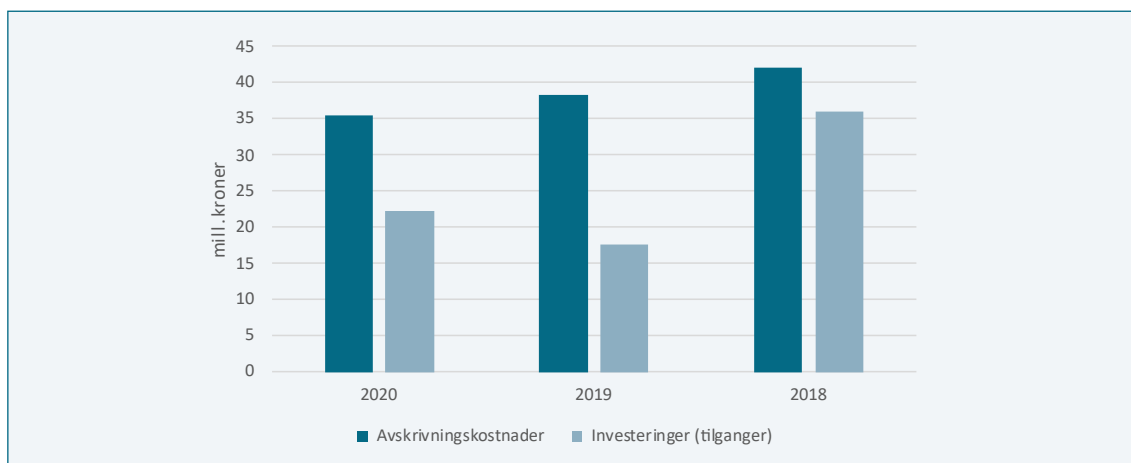
I påvente av endelig avklaring på inndekning av Covid19-utgifter for andre halvår, stoppet DSS i andre tertial flere planlagte prosjekter og anskaffelser.

Potensielt kunne dermed tilgangene i 2020 ha vært enda litt høyere.

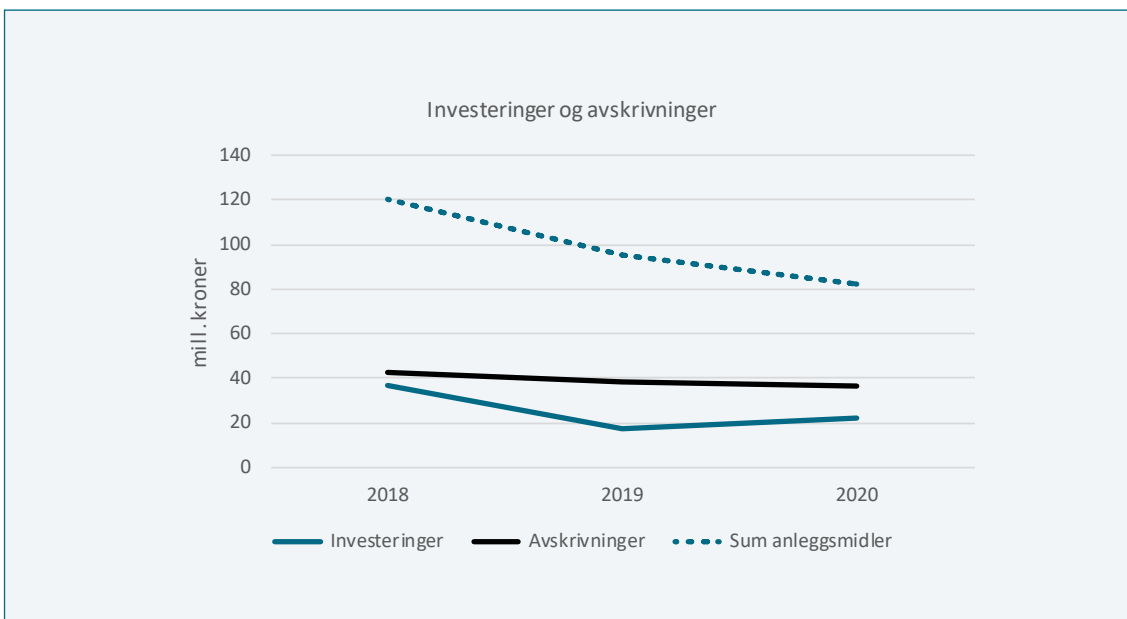
De siste årene har likevel vist en nedgang i balanseførte anskaffelser, som medfører en reduksjon i avskrivningskostnadene fortsetter også i 2020. Avskrivningskostnadene er redusert med 3 mill. kr fra 2019 til 2020.

DSS har gjennom den ordinære styringsdialogen og i årsrapporter siden 2017 rapportert om manglende investeringer på IKT-plattformen og konsekvensene av dette. Fra 2019 er det rapportert med økende styrke og pekt på at det må gjøres større investeringer senest i 2021. DSS har tidligere fått tildelt økte rammer til denne type investeringer. Uten slike tildelinger må investeringer tas innenfor eksisterende rammer ved at kostnadene knyttet til øvrige tjenester nedjusteres med de konsekvenser dette får for DSS' samlede tjenesteleveranser.

DSS har i 2021 planer om også å inngå en leieavtale for sentralt nettverksutstyr i stedet for å anskaffe slikt utstyr. Dermed kan vi i årene fremover ikke uten videre trekke konklusjoner kun basert på utviklingen i investeringer og avskrivninger i hvilken grad DSS klarer å opprettholde et nødvendig nivå på maskiner, utstyr og infrastruktur.

¹⁶ Opprettholdelsesgrad er andelen balanseførte nyanskaffelser i forhold til avskrivningskostnader, og sier noe om en virksomhet tærer på eller fornyer sine eiendeler. Med en opprettholdelsesgrad under 100 prosent klarer ikke en virksomhet å opprettholde eller øke anleggsverdien.

4.2.5.2 Investeringer og avskrivninger per tjenesteområde

Grafen viser hvordan investeringsnivået, avskrivningskostnadene og anleggsværdien i DSS har utviklet seg i perioden 2018-2020.

Avskrivninger og investeringer

Som det fremgår av kapittel 2.4.4.2 har det vært en reduksjon i avskrivningskostnadene på 2,9 mill. kr fra 2019 til 2020. I samme periode har investeringene økt med 4,6 mill. kroner, herav 1,7 mill. kr knyttet til tiltak som følge av Covid19.

Investeringene fordeler seg slik på tjenesteområdene:

(beløp i mill. kr)

Investeringer per tjenesteområde	2020	2019	2018
Digitale tjenester	4,9	1,9	3,0
Fasilitetstjenester	4,2	5,7	5,6
HR-tjenester	0,0	0,0	
Vakt- og resepsjonstjenester	13,1	10,0	27,3
Øvrige tjenester samt administrasjon og husleie ¹⁷	0,0	0,0	0,0
Sum	22,2	17,6	35,9

Økningen fra 2019 til 2020 er i hovedsak knyttet til tjenesteområdene Digitale tjenester og Vakt- og resepsjonstjenester.

Digitale tjenester

Tjenesteområdet har i 2020 en opprettholdelsesgrad på 40,8 prosent. Det er gjort investeringer i nettverk, servere og sikkerhetsplattform. Økningen fra 2019 til 2020 utgjør 3,0 mill. kroner, hvorav 0,5 mill. kroner som følge av Covid19.

Vakt- og resepsjonstjenester

Tjenesteområdet har i 2020 en opprettholdelsesgrad på 75,3 prosent. Det er gjort investeringer i teknisk sikring og i rive- og byggefasen til nytt regjeringskvartal. Økningen fra 2019 til 2020 utgjør 3,1 mill. kroner.

Fasilitetstjenester

Tjenesteområdet har i 2020 en opprettholdelsesgrad på 74,6 prosent. Det er gjort investeringer i kantinetjenesten, herunder knyttet til ombygging av kantinen i regjeringsbygget R6, i grafisk produksjonsutstyr og i renholdsmaskiner. Det er investert 1,2 mill. kroner i renholdsmaskiner knyttet til Covid19. Det har vært en reduksjon i investeringene på 1,5 mill. kroner fra 2019 til 2020. Selv om det er investert i kantinetjenesten og grafisk produksjon i 2020, er det mindre enn i 2019, og vi har dermed en reduksjon i investeringene.

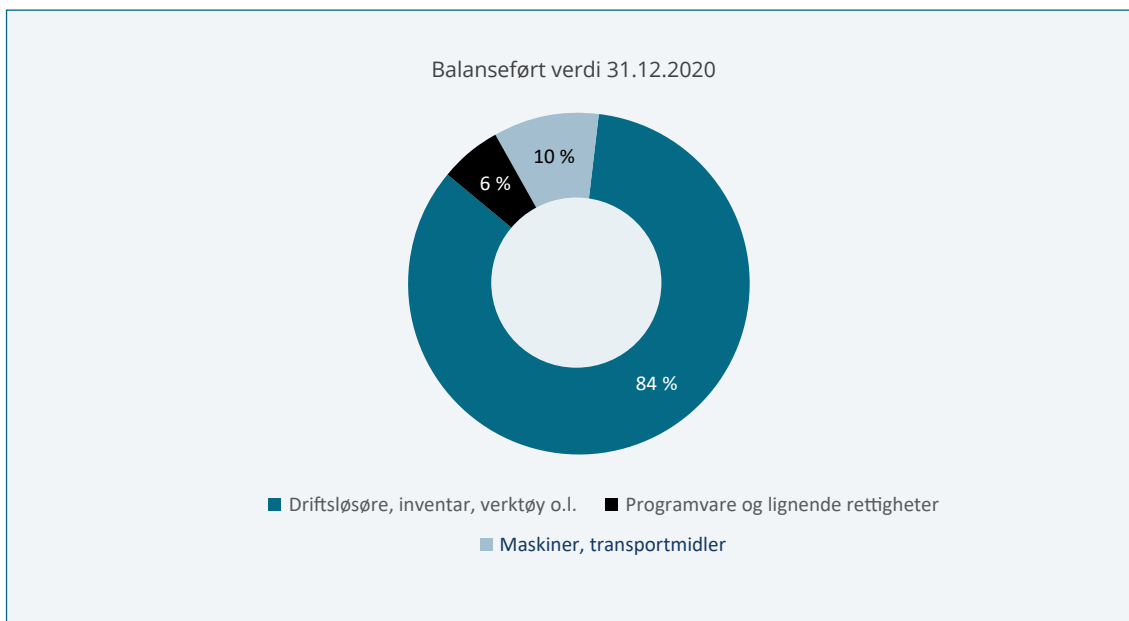
¹⁷ Øvrige tjenester består av Statens Servicesenter i Engerdal og 22. juli-senteret, samt administrasjon. Investeringen i 2017 er knyttet til administrasjon.

Sum anleggsmidler - balanseført verdi

Sum anleggsmidler har vist en nedadgående trend de siste årene. Fra 2018 til 2019 var nedgangen på nesten 20 prosent, mens nedgangen fra 2019 til 2020 var på nærmere 15 prosent. Nedgangen skyldes at balanseførte nyanskaffelser er lavere enn avskrivningskostnadene. Det ble i 2019 dessuten foretatt en opprydding i anleggsmidlene som førte til en

reduksjon på 3,5 mill. kr i balanseført verdi. I 2020 har vi opprettholdt kontrollen med balanseførte anlegg, og det er utrangert anlegg som har redusert balanseført verdi med 0,8 mill. kroner.

Balanseført verdi per 31. desember 2020 utgjør 82,3 mill. kroner og fordeler seg slik på de ulike anleggskategoriene:

Anleggs kategorien Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende omfatter 84 prosent av samlet balanseført verdi og består i hovedsak av sentralutstyr som omfatter databaseutstyr og servere, komponenter til sikringsanlegg, overvåkningskameraer, kortlesere, låsesylindere, data- og telekabling, nettverksutstyr, telefon-sentral m.m.

4.2.6 Anskaffelsesvirksomhet

DSS har i 2020 hatt flere utviklingstiltak knyttet til anskaffelser i forbindelse med KMDs effektiviseringsprosjekt. Nåsituasjon- og innkjøpsanalyse ble gjennomført for departementsfellesskapet, som underlag for felles anskaffelsesstrategi. Det ble klargjort for å kunne signere kontrakter digitalt i konkurransegjennomføringsverktøyet (KGV) og basiskurs i offentlige anskaffelser ble utviklet og avholdt. I tillegg ble det inngått 14 fellesavtaler.

4.2.7 Oppfølging av eventuelle avdekkede svakheter/utfordringer, herunder merknader fra Riksrevisjonen

Riksrevisjonen påpekte i interimrevisjonen for 2020 at DSS etter deres vurdering ikke i tilstrekkelig grad har kontrollert deler av inntektene fra de brukerbetalte tilleggstenestene kunden bestiller. Dette gjelder både fullstendigheten, gyldigheten og nøyaktigheten av disse inntektene ved årsslutt. Tiltak planlegges gjennomført i 2021.

4.2.8 Oppfølging av bruker- og kundeundersøkelser

DSS gjennomfører kunde- og brukerundersøkelser på virksomhetsnivå hvert annet år. Vi hadde planlagt å gjennomføre denne typen undersøkelser i 2020, men på grunn av Covid19 valgte vi å utsette dette inntil videre. For å få et riktig sammenligningsgrunnlag med tidligere undersøkelser bør vi ha hatt en

normalsituasjon i noen måneder før vi gjennomfører nye undersøkelser. Sannsynligvis vil dette være noe vi kan gjøre først i 2022.

4.3 Rapportering på vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold

4.3.1 Inkluderingsdugnad, og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden - KH

Gjennom 2020 fortsatte DSS arbeidet for å innfri målet om at minimum fem prosent av nyansettelser i staten skal være personer med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en. Vi oppnådde dessverre ikke 5 prosentmålet i 2020.

Andel nyansatte med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en

Antallet søkere til stillinger i DSS økte fra 1875 i 2019 til 1965 i 2020. Avkrysningsfunksjon for hull i CV er etablert i rekrutteringssystemet og tatt i bruk. Antall søkere som har oppgitt å ha nedsatt funksjonsevne eller hull i CV har økt fra 46 personer i 2019 til 79 i 2020. I de 58 rekrutteringssakene vi hadde i 2020 oppga 4 % av søkerne å ha funksjonsnedsettelse eller hull i CV. Dette er relativt få, men det kan også være søkere som ikke tilkjenner nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en når de søker. Det vil derfor være begrensede muligheter for å oppdage disse personene. Potensialet er til stede for å rekruttere personer med hull i CV og funksjonsnedsettelser fremover, men ettersom det i 2020 har vært god tilgang på kvalifiserte kandidater er det dessverre ingen av kandidatene i målgruppen som har vært tilnærmet like godt kvalifisert som den best kvalifiserte. I 2019 ble det ansatt en person i målgruppen, mens det i 2020 ikke ble ansatt noen i målgruppen.

Tiltak for å styrke inkluderingen

DSS har prioritert å ivareta inkluderingsperspektivet i rekrutteringsprosessen og vil jobbe systematisk med dette fremover. Utlysningstekstene er mer tilpasset målgruppen i inkluderingsdugnaden og vi har gjennomgått

våre rutiner for hvordan vi vurderer søknader og CV-er. DSS har flere stillingskategorier hvor det stilles særskilte krav til fysisk og psykisk skikkethet. 35,5 % av våre ansatte jobber i slike operative stillinger innen sikkerhet, renhold og logistikk. Flere av disse stillingene har erfaringsmessig også noe høyere turnover enn andre stillingskategorier. For å nå målene i inkluderingsdugnaden vil det fremover derfor være viktig å gjennomføre tiltak som bidrar til at vi får flere søkere fra målgruppen i alle stillingskategorier. Det gir DSS bedre forutsetninger for å rekruttere kvalifiserte medarbeidere fra denne gruppen. For å skape gode forutsetninger for å lykkes med inkluderingsdugnaden har vi satt i gang et langsiktig og helhetlig arbeid med inkludering og mangfold. DSS har koblet dette til strategiske mål og langtidspanen. Vi vil jobbe strukturert og systematisk med HR prosesser, ledelse og kultur for å fremme inkludering og mangfold.

4.3.2 Bemannings-, kapasitets- og kompetansesituasjonen i DSS

Per 31. desember 2020 var det 737 ansatte i DSS, hvorav 634 var fast ansatte, 31 midlertidig ansatte, 9 vikarer, 62 ekstrahjelpere og 1 åremålsansatt. Ansatte i permisjon er medregnet. Turnover¹⁸ for fast ansatte i DSS var 7,8 prosent i 2020, det samme som i 2019.

I 2020 ble det ansatt 62 nye i fast stilling, og 59 fratradte. 26,5 prosent av fratredelsene skyldes pensjonering.

Vi får gode søkere til de fleste stillinger, men har som resten av markedet, utfordringer innenfor enkelte IKT-faglige områder. Det er store pågående prosjekter som påvirker våre rammebetingelser, som nytt regjeringskvartal, felles IKT-plattform og effektiviseringsprosjektet. Dette gjelder både omstilling, kompetanse og kapasitet.

¹⁸ Turnover er beregnet etter definisjonen i Statens personalhåndbok: «når en arbeidstaker sier opp og slutter i sin stilling i virksomheten, og begynner i ny stilling i en annen virksomhet, og stillingen arbeidstaker forlater blir besatt av ny arbeidstaker

Et spennende sted å begynne, et utviklende sted å bli

Den viktigste ressursen for DSS er medarbeiderne og deres kompetanse. DSS skal være en attraktiv arbeidsplass, med muligheter for utvikling og nye utfordringer. Kompetanseutvikling skal støtte opp under DSS' strategiske satsningsområder og bidra til at DSS har nødvendig kompetanse for å løse både dagens og fremtidige oppgaver. DSS deler bla. årlig ut stipender til kurs og videreutdanning som speiler våre strategiske mål. For 2020 ble det gitt stipender for økt kompetanse innenfor digitalisering og automasjon, prosjektledelse, prosessutdanning, videreutdanningsprogram innen bedriftshelsetjeneste og kompetanseheving innen pedagogikk.

Tidligere nevnte arbeid med å etablere en langtidspan for DSS har allerede for 2021 påvirket arbeidet med strategisk kompetansestyrking i DSS. Kompetansearbeid følges opp på en systematisk og helhetlig måte og integreres i medarbeidersamtalen, VP og årlig kartlegging av kompetansebehov i avdelingene og enhetene. Kortsiktige og langsiktige handlingsplaner utarbeides i de respektive fagmiljøene ut fra deres konkrete behov. Opplærings- og kompetansetiltak gjennomføres hovedsakelig ved hjelp av interne krefter, men også i samarbeid med offentlige samarbeidspartnere og eksterne leverandører, samt bruk av DFØs e-læringskurs.

I arbeidet med innføring av nye tjenester og utvikling av kompetansetjenester for departementsfellesskapet, brukes DSS ofte som pilot. Her kan bl.a. nevnes Læringsplattformen, tidligere nevnte lederutvikling på digitale flater og innføring av flerfaktorautentisering for å øke digital sikkerhet i DSS.

4.3.3 Likestilling og diskriminering

Kjønnsfordelingen i DSS er omtrent uendret sammenlignet med 2019. Per 31. desember 2020 var det 60 prosent menn og 40 prosent kvinner i DSS. Kjønnsfordelingen er den samme som i 2019.

Det er skjevhet i kjønnsfordelingen i flere stillingsgrupper. Den største skjevheten er i grup-

peringen «spesialist fagstilling», men dette er en liten gruppe medarbeidere. Grupperingen «renholder», med 76 medarbeidere, har en vesentlig større andel kvinner, 79 prosent. Det er også stor skjevhet i grupperingen «vakt-tjenester», der andelen menn er 77 prosent. Denne gruppen består av 250 medarbeidere.

Gjennomsnittlig lønnsnivå i DSS viser at kvinner i fast stilling i 2020 hadde 2,2 % høyere lønn enn menn i fast stilling. Kvinner i fast stilling hadde i gjennomsnitt 552 721 kr og menn 540 495 kr i årslønn. Blant midlertidig ansatte, vikarer og ekstrahjelpere har kvinner noe lavere lønn, 1,9 prosent lavere enn menn.

Legemeldt sykefravær er høyere blant kvinner enn menn, men det er redusert vesentlig for begge kjønn fra 2019 til 2020, med 19,5 prosent reduksjon for kvinner og 30,8 prosent reduksjon for menn. Kvinners legemeldte sykefravær gikk fra 5,6 prosent i 2019 til 4,5 prosent 2020. Menns legemeldte sykefravær gikk fra 4,5 prosent i 2019 til 2,7 prosent i 2020.

DSS hadde, ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB), 18,5 prosent ansatte med innvandrerbakgrunn i 2019. I følge SSB er andelen uendret fra 2018. For staten i alt var andelen innvandrere 12 prosent i 2019. Tall fra SSB for 2020 er ikke tilgjengelige før andre kvartal i 2021.

I ny lov for statens ansatte er kvalifikasjonsprinsippet lovfestet. Den best kvalifiserte søkeren skal ansettes eller utnevnes i ledig stilling eller embete, med mindre det er gjort unntak i lov eller forskrift. I innstillingene dokumenteres antall søkere som har oppgitt funksjonshemming eller innvandrerbakgrunn. HR kvalitetssikrer alle rekrutteringsprosesser i DSS, og har et særlig ansvar for vurderingen av disse søkerens kvalifikasjoner samt om de fyller vilkårene for moderat kvotering.

Likestillingsredegjørelsen for 2020, herunder faktisk tilstand når det gjelder kjønnslikestilling i virksomheten og beskrivelse av hva DSS har gjort så langt for å oppfylle aktivitetsplikten jfr. likestillings- og diskrimineringsloven § 26, er vedlagt årsrapporten.

4.3.4 Bruk av lærlinger

DSS har de siste årene hatt en stor satsning på å tilby læreplasser, spesielt innenfor sikkerhetsfaget. Alle lærlingene som tok fagbrev i 2020 besto fagprøven. Flere av de som har tatt fagbrev i 2019 og 2020 gjør det godt i konkurranse om ledige stillinger, og flere av dem jobber i dag som sikkerhetsvakt i DSS.

DSS har i løpet av 2020 hatt totalt fjorten lærlinger. Tretten av disse har vært i sikkerhetsfaget og én i IKT-faget. Det er lagt stor vekt på å være

til stede på relevante arenaer for å gjøre lærlingeordningen kjent og fremme DSS som en attraktiv arbeidsgiver.

DSS har utviklet et godt lærlingemiljø der hele organisasjonen er involvert og tar et ansvar for oppfølging av lærlingene. I 2020 ble DSS fremhevet av statsråd Nikolai Astrup på God morgen Norge, som et godt eksempel i forbindelse med lærlingeordningen i staten. Dette er med på å skape et godt renommé for DSS, men også for lærlingeordningen i staten.

Nikolai Astrup, Kommunal- og moderniseringsminister, Julie Teien Kalstad, lærling i sikkerhetsfag, DSS. Foto: God morgen Norge, TV2, 28 april 2020.

Over 4000 lærlinger er permittert – det bekymrer kommunalministeren

4.3.5 Helse, miljø og sikkerhet (HMS) / arbeidsmiljø

I 2020 innførte DSS et midlertidig koronatiltak for ansatte på hjemmekontor. For å oppmuntre til bevegelse, turer og trening, kan de som er pålagt hjemmekontor over lang tid som følge av pandemien få bruke to betalte arbeidstimer hver uke til fysisk aktivitet.

DSS gjennomførte våren 2020 en undersøkelse av informasjon og samhandling i virksomheten under pandemien, og ga den enkelte mulighet til å gi sine tilbakemeldinger om hvordan situasjonen ble håndtert i DSS. 53 prosent besvarte undersøkelsen. Resultatene viste at majoriteten var tilfreds med informasjonen som ble gitt underveis, men at det var behov for tiltak for bedre samhandling både mellom kolleger, og

mellom ledere og medarbeidere i noen enheter. Ansatte på hjemmekontor vurderte kontakt med kolleger noe lavere enn ansatte som var mest fysisk til stede. Hjemmekontor eller fysisk tilstedeværelse ga små utslag i vurderingen av kontakt med leder. Ledelsen fikk relevante innspill som ble tatt med i videre arbeid med informasjon og samhandling. Resultatene ble senere sammenlignet med resultater fra medarbeiderundersøkelsen, som også ble gjennomført i 2020.

Medarbeiderundersøkelse

Det ble gjennomført medarbeiderundersøkelse i DSS 2020. DSS brukte Rambøll Results spørreskjema, som gjorde det mulig å sammenligne mot annen statlig virksomhet og sammenligne resultater med tidligere år. 85 prosent av DSS'

ansatte (faste og midlertidige) besvarte undersøkelsen. Resultatene viste at 62 prosent av DSS' ansatte opplever høyt eller svært høyt engasjement og rapporterer om høy eller svært høy gjennomføringsevne. Sammenlignet med resultatene fra 2018 har opplevd engasjement økt med 3 prosentpoeng. Opplevd gjennomføringsevne er uendret fra forrige måling, men 4 prosentpoeng mer enn sammenlignet med annen statlig virksomhet. DSS skårer likt eller bedre på nesten alle temaområder i undersøkelsen, sammenlignet med en gjennomsnittlig statlig virksomhet.

I medarbeiderundersøkelsen ble det gitt et bredere bilde av informasjon og samhandling under pandemien, og med høyere svarprosent favnet undersøkelsen også flere enn i mini-undersøkelsen gjennomført våren 2020. Det gikk frem at desto større andel av arbeidstiden som ble utført på hjemmekontor, desto lavere rapporterte medarbeiderne om å ha tilstrekkelig kontakt med kollegaer. Dette hadde ikke særlig innvirkning på opplevd kontakt med leder.

Arbeidstidsordning viste derimot å ha forholdsvis stor innvirkning på koronarelaterte spørsmål. Ansatte med fast daglig arbeidstid og fleksitid, scorer høyt på spørsmål om samhandling og informasjon, mens ansatte i skift- eller turnusarbeid scorer lavere på disse spørsmålene.

Etter gjennomført undersøkelse, ble det iverksatt tiltaksarbeid i hver enkelt enhet, med tilrettelagt veiledning og verktøy, og ved behov med bistand fra HR i møter. Tiltaksarbeidet videreføres i 2021 i henhold til enhetenes handlingsplaner.

Sykefravær

Sykefraværet i DSS har gått nedover fra 2018 og er redusert vesentlig fra 2019 til 2020. Sykefraværet var 4,5 prosent i 2020, mot 6,1 prosent i 2019, og er dermed redusert med 26 prosent fra fjoråret. Det antas at økt bruk av hjemmekontor, færre fysiske møter og økt fokus på håndhygiene og smittevern er en del av forklaringen på at det lave sykefraværet i DSS i 2020. Samtidig er det positiv utvikling i alle avdelinger, også blant de som har hatt stor grad av fysisk tilstedeværelse under pandemien. Avdeling for Facility Management, som blant annet leverer renholdstjenester, post, logistikk og grafiske tjenester til departementene, ser resultater av tiltak over tid med fokus på arbeidsmiljø, ledelse og oppfølging. I denne avdelingen er sykefraværet halvert fra 2019 til 2020.

4.3.6 Ytre miljø

DSS' oppfølging av ytre miljø gjøres gjennom DSS' og departementenes felles miljøledelsessystem i henhold til EUs EMAS forordning. Etter større omorganiseringer av arbeidsprosessene i 2018 og 2019, var 2020 det første året hvor endringene har hatt full virkning i praksis. DSS har fått en større koordineringsrolle og ansvar for innfrielse av de mest sentrale kravene i EMAS-standarden. EMAS er et tredjepartssertifisert miljøledelsessystem og departementsfellesskapet gjennomgår årlige revisjoner med en uavhengig revisor. I 2020 ble eksterne revisjonen gjennomført for første gang uten mangler eller avvik i vårt miljøarbeid.

Miljørapporten for 2020 vil bli ferdigstilt medio 2021, og fremlegger relevant miljøstatistikk og beskriver fremgangen mot departementsfellesskapets felles miljømål.

4.4 Rapportering på iverksatte og planlagte effektiviseringstiltak og hvordan effektiviseringsgevinstene av tiltakene hentes ut

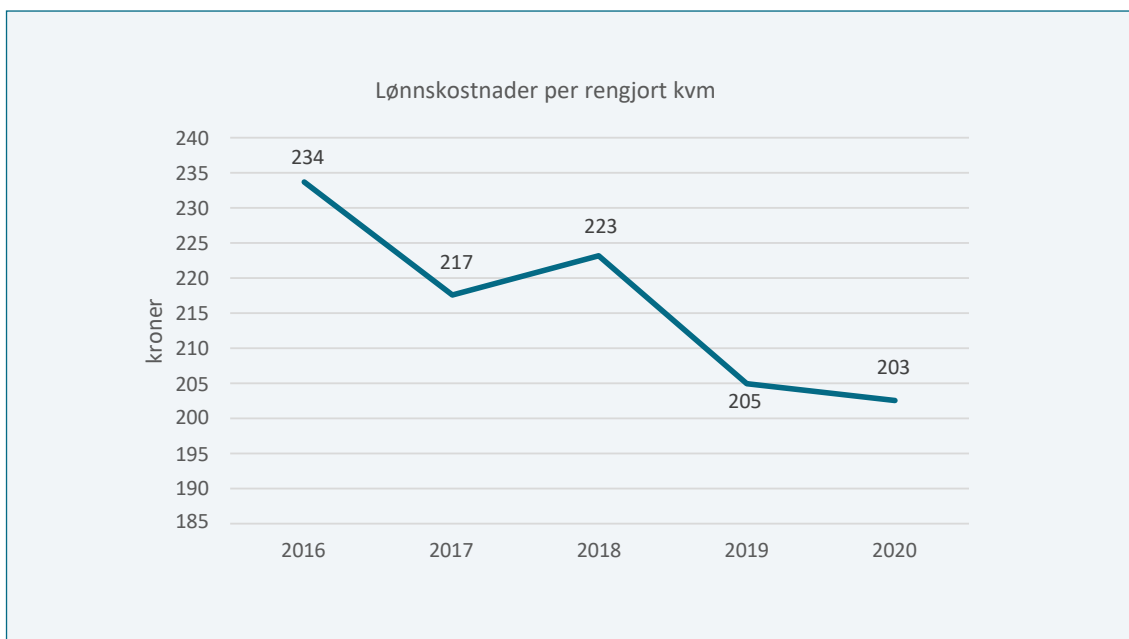
Regjeringens avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform (ABE-reformen) innebærer årlige kutt i bevilgningen til DSS og en klar forventning om at kuttene skal realiseres gjennom effektivisering. Kuttet i 2020 utgjorde 4,1 mill. kr. I tillegg til ABE-kuttet, ble DSS pålagt å dekke manglende inntekter på 2,3 mill. kr fra brukerbetalte tjenester innenfor eksisterende rammer. For øvrig er DSS opptatt av å effek-

tivisere virksomheten for å frigjøre ressurser til reinvesteringer som understøtter fortsatt stabil og sikker drift av etablerte tjenester. Avbyråkratiseringsreformen ble dekket ved årsverksreduksjoner i 2020 og ved at årsverksreduksjoner i 2019 fikk full effekt i 2020.

4.4.1 Intern administrativ effektivisering Renholdstjenesten

Oppfølging av pandemiutbruddet har preget renholdstjenesten i 2020. Tjenesten har handlet proaktivt og rekruttert ekstra (midlertidige) ressurser i forbindelse med innføring av smittevernstiltak. Råd og retningslinjer fra fagmyndighetene har blitt fulgt opp tett. På tross av dette har effektiviseringen i renholdstjenesten fortsatt, også i 2020 (korrigert for pandemi-relaterte utgifter)

Tabeller lønnskostnader / kvm pris

År	Renholdsareal	Lønnskostnader i 2020-kroner	Lønnskostnader per kvm	Renholdsgrad	Endring i lønnskostnader 2016-2020
2016	177 554	41 470 909	kr. 234	43 %	
2017	171 708	37 307 386	kr. 217	42 %	
2018	169 898	37 922 494	kr. 223	43 %	
2019	184 771	37 913 808	kr. 205	43 %	
2020	194 211	39 368 938	kr. 203	43 %	-13,21 %

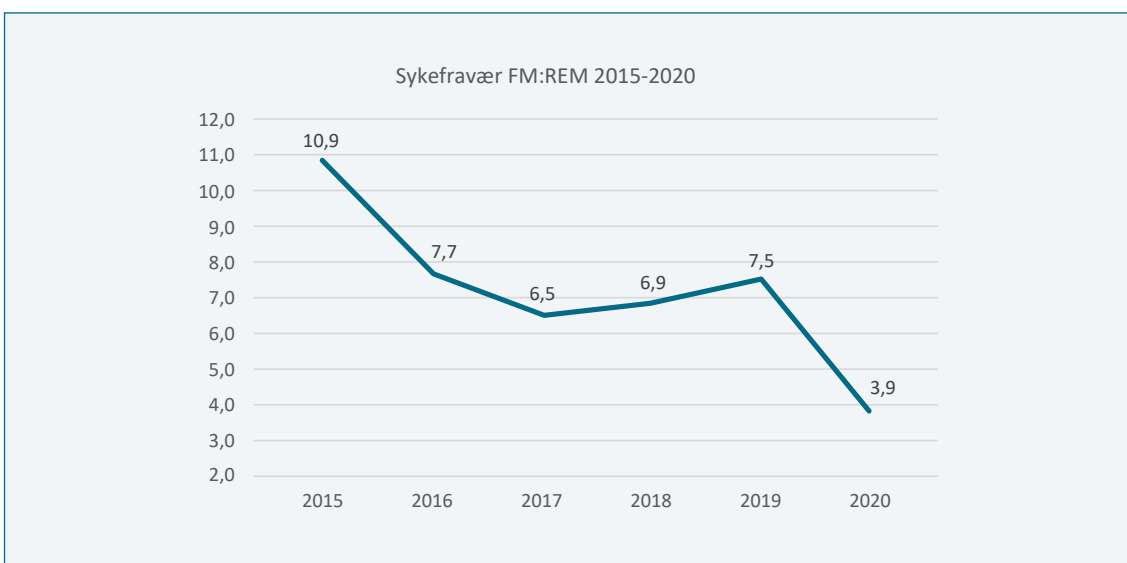
Økning i antall årsverk fra 2018 til 2020 skyldes overtakelsen av renholdstjenester i FD og M19 (Statsbygg).

Tjenesten har fortsatt fokus på utprøving av ny teknologi og metoder, samt kompetanseutvikling. To nye medarbeidere avla og bestod fagbrev for renhold i 2020. I tillegg startet tolv renholdere på teorikurs for fagbrev som renholdsoperatør i april 2020. I regi av Lilleborg ble det avholdt kurs i smitterenhold for samtlige renholdere og ledelsen i tjenesten.

I april 2020 tok DSS over som leverandør av renholdstjenester til Møllergt. 19 (Statsbygg,

prosjekt nytt RKV). Renholdskvaliteten i samtlige departementer er godkjent iht. NS INSTA 800. Det er også gledelig at den eksterne kontrollrapporten trekker frem at «DSS har vært dyktig til å ligge i forkant av utviklingen med valg av renholdsutstyr, metoder og maskiner og dette ble flittig brukt av renholderne. Renholderne fremsto som faglig dyktige, trygge og løsningsorienterte.»

Kontinuerlig fokus på medarbeideroppfølging har gitt resultater i form av høy medarbeider-tilfredshet og lavt sykefravær.

Vakt- og resepsjonstjenester

Åpningstidene i alle resepsjoner, med unntak av R6 og Ko20, er redusert i tråd med den reduserte aktiviteten i lokalene. Den nye åpningstiden er innført midlertidig, men DSS legger til grunn at KMD vil videreføre tiltaket etter at korona pandemien er avsluttet i tråd med DSS anbefalinger. Reduksjonen gir en effektiviseringsgevinst på om lag ett årsverk.

DSS viderefører arbeidet med kontinuerlig forbedring av arbeidsprosesser blant annet i vakt-sentralen og i tilknytning til kjøretøykontroller. DSS foreløpige analyse er at det ved hjelp av enkelte tiltak kan gjennomføres reduksjon i bemanning på natt og i helger uten at dette går utover hverken grunnsikringsnivå eller servicegrad. Det er usikkerhet knyttet til at deler av datagrunnlaget i analysen er påvirket av koronatiltakene. DSS vil derfor bruke litt tid på å validere tiltakene og deretter koordinere dette med KMD og de departementene det berører. Reduksjonen forutsetter godkjenning av KMD.

Lønns- og regnskapsområdet i DSS er effektivisert med 0,4 årsverk

Med virkning fra 1. august 2020 ble lønnsområdet i DSS overført fra avdeling for kommunikasjon og HR til avdeling for virksomhetsstyring og anskaffelser. Overføringen bidrar til større grad av robusthet i oppgaveløsningen og mer effektiv ressursutnyttelse. Samlet sett er ressursbruken innenfor lønn og regnskap redusert med 0,4 årsverk fra august 2020.

Effektivisering av rapporteringsprosesser

DSS benytter LEAN-metodikk for å identifisere utfordringer og muligheter i forbindelse med tertialrapporteringen til KMD. Det ble i 2020 gjennomført en kartlegging og deretter utført verdistrømsanalyse av rapporteringsprosessen. Denne vil legges til grunn for å identifisere mulige tiltak i 2021.

Digitalisering av saksflyt personkontroll

DSS har sammen med Avinor og Forsvaret blitt valgt ut blant de første virksomhetene i Norge til å ta i bruk Nasjonal Sikkerhetsmyndighet (NSM) sin pilotløsning for portal for klareringsaker på gradert plattform med full oppstart i 2021.

Samarbeid med UD

DSS har hatt strategisk samarbeid med UD på områdene IKT og digitalisering, arkiv og anskaffelser. UD har besluttet å overføre anskaffelsesfunksjonen til DSS. Endelig beslutning om overføring ligger til KMD. Videre ser vi på mulig samarbeid om bibliotek, gavelager, trykkeri, kompetanse, biometri/diplomatpass og kurertjenesten.

4.4.2 Effektivisering av tjenestene

Regjeringen.no

Som regjeringen og departementenes viktigste informasjonskanal, ble tjenesten preget av regjeringens informasjonsarbeid med koronasituasjonen. Nett-TV-sendinger, pressekonferanser, dokumenter, lovendringer, tiltakspakker, midlertidige forskrifter og oppdatert informasjon om smitteverntiltak førte til store endringer i trafikk mønsteret. Sammenlignet med 2019 hadde tjenesten 105 % flere besøk, 96% flere sidevisninger og 20% flere nedlastninger. Vi så også at andelen av besøk ved bruk av mobiltelefon økte til 45% fra 33%. Trafikken holdt seg også jevnere gjennom døgnet og uken. På tross av høy trafikk, har gjennomsnittlig tid for å laste siden gått ned med 28%.

DSS fikk en koordinerende rolle for Koronaredaksjonen – en arbeidsgruppe med nettredaktørene i SMK, HOD, UD, JD, KD, NFD og KMD. Gruppen har arbeidet med å tilrettelegge informasjon redaksjonelt og har gitt innspill til ny funksjonalitet tilpasset departementenes ønsker og brukernes tilbakemeldinger på tjenesten. Arbeidsgruppen har også samarbeidet med Folkehelseinstituttet og Helse direktoratet for å samordne informasjon på tvers av virksomhetene. En samarbeidsavtale om fri bruk i 3 måneder av Helsedirektoratet sin chatbot om koronaviruset, førte også til at DSS kunne tilpasse denne til regjeringen.no. I chatboten får brukerne svar av UD på spørsmål om utenlandsreiser og svar av Helsenorge på andre spørsmål om viruset.

Finansdepartementet har fram til 2019 driftet sin egen portal for å presentere statsbudsjettet, statsbudsjettet.no. I 2020 ble innhold og funksjonalitet flyttet over til regjeringen.no. DSS lagde i samarbeid med departementet en løsning

som innfrir både målgruppene og avsender sine krav og forventninger samtidig som bruk av ressurser reduseres.

Driftsavtalen med Evry gikk ut i 2020. I november ble løsningen flyttet fra Evry til Episerver DXP. De løpende oppgavene til drift og forvaltning var derfor spesielt ressurskrevende i 2020, men resultatet av dette arbeidet kommer både DSS og departementene til gode i form av kostnadsbesparelser og stabile, brukervennlige og framtidrettede tjenester i årene som kommer.

Intranettene

DSS har gjennomført forbedringer på redaksjonelle, funksjonelle og tekniske løsninger for intranettene

Antall besøk på intranettene har økt med 1,1 prosent og antall sidevisninger har økt med 5,7 prosent i forhold til 2019. Intranettene har hatt en sentral funksjon i det departementsinterne informasjonsarbeidet under koronapandemien, og økningen må nok ses i sammenheng med dette. Det bør også ses i sammenheng med de generelle forbedringstiltak som er gjort både redaksjonelt, funksjonelt og teknisk gjennom det siste året.

Depkatalogen

Veksten i antall brukere av appene fortsetter. Siste versjon ble lansert ved årsskiftet 2020/21. Veksten er primært organisk, altså at brukere selv oppdager og installerer appen og fortsetter å bruke den. Vekst i antall økter var på 74% i 2020.

Det har vært gjort noen mindre oppdateringer på nettsidene i 2020 med fokus på universell utforming (WCAG 2.1) og ytelse. Vekst i antall økter var på 118%. Depkatalog.no håndterte noe over 240 000 økter i 2020. Veksten i 2020 sammenlignet med 2019 er først og fremst effekter av den store oppdateringen i siste kvartal 2019.

Sikker digital postkasse

Sikker digital postkasse for næringslivet effektiviserer departementenes forsendelser av brev.

Postomdeling

DSS har sluttet å dele ut posten til avdelingene i departementene på rutene klokken 12:00. All post på disse rutene leveres nå til arkivene. Gjennom denne endringen er det frigitt 10 timeverk per uke som nå benyttes til andre oppgaver.

Pilot behovsstyring av FM-tjenester

Gjennom et samarbeidsprosjekt med norske Datec og Disruptive Technologies har DSS pilotert bruk av sensorer til ulike fasilitets-tjenester. Sensorene har muliggjort en mer behovsbasert tilnærming til tjenesteutførelsen sammenlignet med en tradisjonell frekvensbasert tilnærming. Foreløpige konklusjoner fra pilotprosjektet indikerer at en slik overgang vil gi bedre og mer effektive tjenester til departementsfellesskapet. Siden 2020 var preget av lav tilstedeværelse grunnet Covid19 tilpasninger, er det fremdeles noe usikkerhet til gevinstene vil være i et normalår.

Resultatene av pilotprosjektet vil presenteres for departementene i løpet av 2021.

Videreføring av økt intern dokumentproduksjon i DepMedia – For regjeringsdokumenter (RDOK) og Norges offentlige utredninger (NOU)

Tiltaket er basert på et businesscase over 4 år fra 2019, med løpende økt intern dokumentproduksjon i perioden. Mål for 2020 var økt internproduksjon til 2,5 mill. Dette målet er nådd. Det har vært en stor suksess både internt i DepMedia med økt kunnskap, teknisk redaksjon med raskere og færre ledd i produksjonen, samt for forfatterne i departementene, som sparer vesentlig tid og kostnader. I tillegg til effekt- og miljøgevinstene, er det oppnådd en betydelig bedring av servicegrad overfor departementene, samt økt intern kunnskap i DSS for videre effektivisering av produksjonsteknologi og -prosesser.

I 2020 produserte DSS 100 dokumenter internt i DepMedia, mot 55 dokumenter i 2019.

Effektivitetsgevinster

Reduserte direkte kostnader for departementene for produksjon av RDOK og NOU er i 2020 ca. 400.000,- kr. Dette er spart på budtjenester ved dokumentproduksjon av 100 saker in-house i DepMedia. 2020. I tillegg er det beregnet intern

tidsbesparelse i departementene i 2020 til ca. 262.500,- kr. Med en økning på 45 dokumenter i 2020, gir dette ytterligere økte besparelser i forhold fra 2019 på hhv ca. 180.000,- kr på direkte kostnader og intern tid på ca. 120.000,- kr.

Produksjonskostnader for regjeringsdokumenter og NOU

År	Antall dokumenter	Mill. kr	Antall sider	Kostnad per side	Kostnad per dokument
2015	243	16,0	20 531	786	65 844
2016	382	16,1	24 657	653	42 147
2017	377	15,2	22 710	669	40 318
2018	215	10,8	18 010	600	50 233
2019	282	12,9	29 690	434	45 745
2020	269	12,2	26 890	478	47 836

Tabellen ovenfor viser utviklingen i antall dokumenter og kostnader for departementene i perioden 2015 til 2020. Nedgangen i aktivitet knyttet til naturlige svingninger i aktiviteten i regjeringen. Bl.a. annet med økt aktivitet i valgår, ref. 2017.

Felles anskaffelsesstrategi

En tverrdepartemental arbeidsgruppe har utarbeidet et utkast til anskaffelsesstrategi for departementsfellesskapet basert på DFØs mal for anskaffelsesstrategi. Strategien er utarbeidet på bakgrunn av en nåsituasjonsanalyse og en felles innkjøpsanalyse for departementsfellesskapet. Felles anskaffelsesstrategi gir overordnede føringer og prinsipper for anskaffelsene som gjennomføres i departementsfellesskapet. Anskaffelsesstrategien vil bli sendt på høring i departementsfellesskapet før den presenteres for strategisk forum og besluttes av KMD. Målet er at strategien er besluttet i løpet av 2021.

Nye fellesavtaler

I 2020 er følgende fellesavtaler ferdigstilt:

1. Terminalbriller
2. Oversettelse nynorsk
3. Vikartjenester
4. Lovdata Pro
5. Hotellovernatting
6. Oversettelse engelsk
7. Rekrutteringstjenester
8. Vinduspuss
9. Medieovervåkning
10. Flagg
11. Multifunksjonsskrivere
12. SoMe-verktøy
13. Kantinetjenester
14. Digitalt lederutviklingsprogram

Det er beregnet en kostnadsbesparelse for departementsfellesskapet i de 14 inngåtte avtalene på totalt 24 mill. kroner¹⁹ innenfor avtaleperioden. Hovedsakelig er dette beregnet ut ifra vinnende tilbuds pris mot snittpris for øvrige tilbud, ganget med estimert forbruk på avtalen. Videre vil det være prosessbesparelser siden én anskaffelsesprosess for fellesavtale overtar for flere mindre anskaffelsesprosesser. Beregningen forutsetter høy avtalelojalitet.

¹⁹ For kantinetjenester er estimert gevinst på kr 4 421 214, og denne gevinsten tas ut både i departementsfellesskapet og for hver enkelt ansatt som bruker kantinetjenesten.

Frigjøring av ressurser til effektiviseringsprosjektet

DSS rapporterte i 2019 at det ble frigjort 4,5 årsverk fra intern administrasjon til gjennomføring av Effektiviseringsprosjektet. Denne prioriteringen ble videreført i 2020, med unntak av en prosjektressurs, og innebærer at det er frigjort 3.5 årsverk til nye HR-tjenester. Effekten av frigjorte ressurser er at tjenestene har blitt raskere levert innenfor både kompetanse og rekruttering, samt at DSS har bistått departementene med innføring og å ta i bruk de nye tjenestene og produktene. Kapasiteten vil bli benyttet til videreutvikling av tjenestene innen HR.

Statens servicesenter i Engerdal

Statens servicesenter i Engerdal har spart inn 0,7 årsverk i 2020 som følge av svært lavt sykefravær i seksjonen, i kombinasjon med utnyttelse av stordriftsfordeler. Økt pågang i første tertial 2020 grunnet korona-situasjonen påvirket ikke effektiviseringen. SSiE fikk én ny kunde andre tertial 2020, Arbeidstilsynet, som gir økt inntektsgrunnlag for tjenesten, estimert til mellom 0,4 – 0,55 mill. kroner per år. Prosessen for implementering av sentralbord-tjenesten for Arbeidstilsynet ble gjennomført ved bruk av digitale plattformer, og overføringen var vellykket.

Fellesbiblioteket

Bibliotek-tjenesten i DSS har etablert en sikker og enkel innlogging til bibliotekets søke- og bestillingssystem (Oria). Det er utviklet både single-sign-on og en e-post innlogging.

Biblioteket gir ekstra informasjon og bistand til nye utvalg for å effektivisere informasjonsinnhenting og referansehåndtering med litteraturlister. Koronasituasjonen har medført en dreining mot personlig veiledning fremfor kurs/presentasjoner. Av 9 utvalg som ble satt ned i 2020 har 8 fått informasjon/presentasjon om bibliotekets tilbud. Det er gjennomført fire digitale skypeveiledning i verktøy for referansehåndtering.

Rekruttering

Kandidattesting (personlighet- og evnetester) tilbys alle departementer og SMK, til betydelig lavere kostnad enn tjenesten koster i markedet. Tjenesten leveres av sertifiserte testrådgivere i DSS og er en tjeneste som både hever kvaliteten på rekrutteringsprosesser og øker treffsikkerheten. Tjenesten etterspørres nå fortløpende av departementene og benyttes der hvor rekrutterende leder ønsker å øke treffsikkerheten i utvelgelsen av kandidater.

DSS utvidet rekrutteringstjenesten mot slutten av 2020 og tilbyr nå tjenesten «A-Å rekruttering» til alle departement, som en brukerbetalt tilleggstjeneste. I etableringen brukte vi erfaringene fra piloten på tjenesten, som gjennomføres i KMD.

5

Vurdering av fremtidsutsikter

Felles IKT-løsning for alle departementene og Statsministerens kontor, etablering av nye fellestjenester, effektivisering av eksisterende tjenesteleveranser, og arbeidet med nytt regjeringskvartal er fortsatt de viktigste områdene som vil påvirke DSS som hovedleverandør av fellestjenester til departementsfellesskapet i årene fremover.

Felles IKT-løsning i departementsfellesskapet

Å bistå arbeidet med å etablere en felles IKT-løsning for departementsfellesskapet som driftes av Forsvarsdepartementet (FD), samt å utvikle DSS som en innholdsleverandør av digitale tjenester, er en av de viktigste oppgavene for DSS fremover. I dette arbeidet inngår også arbeidet med innføring av ny felles sak-arkiv-løsning for departementsfellesskapet. Selv om arbeidet med ny felles IKT-løsning bidrar til å klargjøre den framtidige arbeidsdelingen mellom FD og DSS innenfor digitale tjenester opplever DSS fortsatt usikkerhet og omstillingsslitasje blant medarbeidere innenfor digitale tjenester.

Frem til endelig migrering til FDs plattform er det fra januar 2021 tolv departementer som bruker DSS' IKT-plattform. Samtidig med forberedelsen av overføringen til FDs plattform vil det være av avgjørende betydning at DSS leverer funksjonelle digitale tjenester og ivaretar en stabil og sikker drift på sin IKT-plattform frem til denne kan avvikles. Sammen med forventninger om fortsatt utvikling av digitale løsninger både for departementet og som støtte for andre tjenesteområder i DSS, innebærer det at digitale tjenester må bli prioritert særlig høyt de nærmeste årene.

KMDs strategi og videre effektivisering

I 2020 er det utarbeidet et utkast til ny strategi for departementsfellesskapet («Gode hver for oss. Best sammen»). Utkast til ny strategi beskriver tiltak som har som mål å øke regjeringens evne til å løse prioriterte samfunnsutfordringer gjennom flerfaglighet, samordning og attraktivitet. Utkastet har et vesentlige bredere perspektiv enn nåværende strategi, men den peker også på behovet for at arbeidet med

effektivisering av departementenes administrative funksjoner videreføres. I høringsinnspillet til ny strategi har DSS pekt på at vi som ett ledd i å levere fellestjenester som støtter departementenes kjerneoppgaver kan ivareta leverandørrollen innenfor flere oppgaveområder enn i dag. I den grad endelig strategi angir en videre utviklingsretning for departementsfellesskapet i tråd med utkastet, vil det legge viktige føringer også for DSS' utvikling i årene som kommer. Videre effektivisering gjennom digitalisering og standardisering av dagens tjenester vil uansett stå sentralt for DSS i årene fremover, også som en del av forberedelsen til innflytting i nytt regjeringskvartal.

Veien mot nytt regjeringskvartal

Arbeidet med nytt regjeringskvartal (NRK) er en premissegiver for DSS' tjenesteleveranser i årene som kommer. Det er her vi skal levere hoveddelen av våre tjenester når departementene er samlokalisert i nytt regjeringskvartal. Samtidig vil DSS' bemanningsbehov variere. I byggeperioden og før innflytting vil det være økt behov for personell på vakt og sikring samt drift, men behovet vil reduseres når nytt regjeringskvartal står ferdig. Trinnvis utvikling med drift og gammelt og nytt vil medføre økte kostander i en overgangsperiode. Den trinnvise byggingsprosessen av kvartalet som reguleringsplanen for nytt regjeringskvartal skisserer, strekker tiden med variasjon i bemanningsbehov og usikkerhet lenger ut i tid. Dette er rammefaktorer vi må forholde oss til. Samlokaliseringen av departementene og nytt regjeringskvartal vil endre måten departementsfellesskapet og DSS jobber på. DSS må frem mot innflytting derfor aktivt utforske de muligheter som bruk av ny teknologi gir og være en aktiv bidragsyter inn i byggeprosessen. Dette for å kunne gi råd om effektiv bruk av lokaler og funksjoner i de nye lokalene. Sett fra DSS' ståsted vil nytt regjeringskvartal være en sentral driver for administrativ effektivisering, der DSS ser muligheter for å kunne levere nye og flere administrative fellestjenester til departementene. Det vil derfor kreve betydelige ressurser fremover for å sikre brukerinvolvering og funksjonelle tjenesteleveranser i nytt regjeringskvartal.

DSS i endring

Avsnittene over peker på de viktigste driverne for DSS de nærmeste årene. Endringer i oppgaver og de muligheter som digitaliseringen gir vil få konsekvenser for organisering, rekruttering og kompetanseutvikling. Dette må følges opp strukturert og målrettet fremover. Det er viktig å påpeke at drivernes påvirkning som hovedregel ligger utenfor DSS' kontroll. Tidlig involvering er dermed helt sentralt for at vi skal kunne støtte arbeidet på en god måte.

I tillegg til kjente drivere har DSS i oppfølgingen av vår egen strategi identifisert flere tiltak som skal gjøre oss bedre rustet for fremtiden. Vi vil innarbeide og følge opp disse tiltakene som en del av langtidsplanen som vil bli etablert i 2021. Langtidsplanen vil gi oss en bedre for-

utsetning for å planlegge med endringer og identifisere behovet for nødvendige investeringer og utviklingsbehov. På den måten kan vi levere fellestjenester med riktig kvalitet, til riktig tid og som tilfredsstillende departementenes behov også fram i tid.

Året 2020 har lært oss at uventede hendelser kan få betydelige konsekvenser for DSS som leverandør av fellestjenester til departementsfelleskapet. Det er fremdeles usikkerhet til hvordan pandemien vil utvikle seg i 2021, og hvordan departementsansattes arbeidsmønster vil se ut i årene som kommer. Erfaringene fra 2020 har også vist at DSS må styrke våre digitale tjenester som er sentrale for departementenes oppgaveløsning. Økende teknisk gjeld er et hinder for å utvikle oss i den grad vi ønsker.

6 Årsregnskap

6.1 Ledelseskomentarer

Formål

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) er et bruttobudsjettert forvaltningsorgan underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

DSS skal levere kostnadseffektive administrative tjenester til departementene og Statsministerens kontor innenfor tjenesteområdene Vakt- og resepsjonstjenester, Digitale tjenester, HR-tjenester og Fasilitetstjenester.

Bekreftelse

DSS fører og rapporterer sitt virksomhetsregnskap i henhold til de anbefalte Statlige regnskapsstandardene (SRS). Ved rapportering har DSS brukt mal for årsregnskap utarbeidet av Direktoratet for økonomistyring. Regnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra overordnet departement. Regnskapet ved utgangen av 2020 er satt opp i samsvar med SRS, og iht. Rundskriv R-114 av 17. desember 2019 og R-115 av 17. desember 2019.

Det bekreftes at DSS' årsregnskap for 2020 gir et dekkende bilde av virksomhetens ressursbruk, disponible bevilgninger og regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Tildeling

DSS' samlede tildeling fra Saldert budsjett 2020 og overført bevilgning fra 2019, er på 896,7 mill. kroner på utgiftskapittelet og 85,1 mill. kroner på inntektskapittelet. DSS fikk i 2020 tildelt en belastningsfullmakt på 50 mill. kroner fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet og en belastningsfullmakt på 0,3 mill. kroner fra Utenriksdepartementet.

Driftsinntekter

Samlede inntekter ved utgangen av 2020 utgjør 961,7 mill. kroner. Av dette utgjør Inntekt fra bevilgninger 827,8 mill. kroner og Salgs- og leieinntekter 133,8 mill. kroner. Inntekt fra tilskudd og overføringer og andre driftsinntekter utgjør 0,076 mill. kroner.

Inntekt fra bevilgning

Finansieringen av DSS består av bevilgning og inntekt fra brukerbetalte tjenester. Sum inn-

tekt fra bevilging er redusert med 1,8 prosent i forhold til 2019.

Salgs- og leieinntekter

Salgs- og leieinntektene er økt med 19,2 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak økte inntekter i forbindelse med migrering av Finansdepartementet til felles IKT-plattform.

Driftskostnader

Samlede driftskostnader utgjør 961,7 mill. kroner. *Lønnskostnader* utgjør 507,9 mill. kroner (inkludert pensjonspremie og andre ytelser, som til sammen utgjør 48,6 mill. kroner). *Avskrivninger* av anleggsmidler utgjør 35,4 mill. kroner, og *Andre driftskostnader* utgjør 418,4 mill. kroner.

Lønnskostnader

Lønnskostnadene øker med 12,7 mill. kroner sammenlignet med 2019. 7,3 mill. kroner av denne økningen gjelder aktiviteter og tiltak knyttet til Covid19. Resterende økning skyldes i hovedsak lønnsoppjøret i 2020.

Avskrivninger

Avskrivningene er redusert med 2,9 mill. kroner sammenlignet med 2019. Avskrivningskostnadene synker som følge av at DSS ikke investerer i samme takt som eiendelene avskrives.

Andre driftskostnader

Sum andre driftskostnader er på omtrent på samme nivå som i 2019.

Balansen

Balansen per 31. desember 2020 er på 116,0 mill. kroner. Dette er 21,7 mill. kroner lavere

enn ved utgangen av 2019. Reduksjonen er i hovedsak knyttet til en nedgang på 14,1 mill. kroner i verdien av anleggsmidler.

Anleggsmidler (varige driftsmidler og immaterielle eiendeler)

DSS har hatt en tilgang på 22,0 mill. kroner i 2020. I hovedsak gjelder dette anskaffelse av sentralutstyr knyttet til fysiske sikringstiltak, til sammen 15,2 mill. kroner.

Mellomværende

Bevilgningsregnskapet viser mellomværende med statskassen på kr 16 782 208.

Revisjonsordning

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for DSS. Revisjonsberetningen skal publiseres på virksomhetens nettsider innen 1. mai og sammen med årsrapporten. Dersom revisjonsberetningen ikke er mottatt innen denne fristen, skal beretningen publiseres så snart den foreligger.

Andre forhold

DSS har i 2020 levert kontantregnskapet til statsregnskapet i henhold til gjeldende frister.

15. mars 2021

Erik Hope
direktør

A smiling man with short grey hair, wearing a dark blue button-down shirt, stands in a hospital hallway. He is positioned behind a metal cart loaded with stacks of folded linens. The top stack is white, and the bottom stack is light blue. A circular white overlay is centered over the man's chest, containing the text "Vedlegg 1 Regnskapsrapport". The background shows a typical hospital corridor with a monitor on the left and a door on the right.

Vedlegg 1
Regnskapsrapport

Prinsippnote til kontantregnskapet

Årsregnskapet for Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Regnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

DSS er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger DSS står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som DSS har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet DSS har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva DSS har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser DSS står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra DSS selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall DSS har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. DSS har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen. DSS utarbeider ikke noter til oppstillingen av artskontorrapporteringen fordi DSS har et virksomhetsregnskap etter de statlige regnskapsstandardene (SRS) med tilhørende noter.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2020

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2020	Merutgift(-) og mindretgift
0510	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	01	Driftsutgifter		665 608 000	690 845 656	-25 237 656
0510	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	21	Spesielle driftsutgifter		61 157 000	61 154 714	2 286
0510	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	22	Felles utgifter for departementene og Statsministerens kontor		135 725 000	135 600 096	124 904
0510	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold		24 620 000	5 064 156	19 555 844
0510	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	46	Sikringsanlegg og sperresystemer i regjeringsbyggene		9 584 000	9 168 970	415 030
0500	Kommunal- og moderniseringsdepartementet	27	Felles IKT-løsning		0	35 503 342	-35 503 342
1633	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	01	Driftsutgifter		0	59 212 845	
<i>Sum utgiftsført</i>					896 694 000	996 549 779	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling*	Regnskap 2020	Merutgift(-) og mindretgift
3510	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	02	Ymse inntekter		22 761 000	43 796 631	21 035 631
3510	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	03	Brukerfinanserte tjenester		62 295 000	89 415 133	27 120 133
5309	Tilfeldig inntekter	29	Tilfeldig inntekter, ymse		0	863 600	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift		0	61 258 387	
<i>Sum inntektsført</i>					85 056 000	195 333 751	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						801 216 028	
Kapitalkontoer							
60045401	Norges Bank KK /innbetalinger					151 476 851	
60045402	Norges Bank KK/utbetalinger					-952 009 697	
715002	Endring i mellomværende med statskassen					-683 182	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)							
Konto	Tekst				2020	2019	Endring
715002	Mellomværende med statskassen				-16 782 208	-16 099 025	-683 183

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
051001	1 020 000	664 588 000	665 608 000
051021	0	61 157 000	61 157 000
051022	1 053 000	134 672 000	135 725 000
051045	137 000	24 483 000	24 620 000
051046	805 000	8 779 000	9 584 000

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)*	Merutgift(-)/ mindre utgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Fullmakt til å overskride bevilgning med overtid, reisetid og timelønn for november 2020**	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp ***	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
051001	Romertallsvedtak II, fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter på kap. 3510, postene 02 og 03.	-25 237 656		-25 237 656	48 155 764			782 000	23 700 109	33 229 400	23 700 109
051021	"kan overføres"	2 286		2 286				51 000	53 286	3 057 850	53 286
051022		124 904		124 904					124 904	6 733 600	124 904
051045	"kan overføres"	19 555 844	-10 360 000	9 195 844					9 195 844	77 472 000	9 195 844
051046	"kan overføres"	415 030		415 030					415 030	17 344 000	415 030

* Avgitt belastningsfullmakt til 22. juli senteret gjeldende ombygging og infrastruktur i nye lokaler.

**Denne kolonnen er kun aktuell for virksomheter som er lønnskunde av DFØ og som er berørt av omleggingen av utbetalingsløsningen i DFØ. DFØ har i 2020 endret utbetalingsløsningen for overtid, reisetid og timelønn. Dette medfører at virksomheter som er lønnskunder av DFØ for regnskapsåret 2020 vil utbetale overtid for 13 måneder (november og desember 2019 og januar til november 2020). Berørte virksomheter har fått fullmakt til å overskride bevilgning i 2020 tilsvarende engangseffekten knyttet til omlegging av utbetalingsløsningen i DFØ.

***Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Mottatt fullmakt til å belaste en annen virksomhets kapittel/post:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har gitt Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) fullmakt til å belaste inntil 50 mill. kroner på kap. 500, post 27 Felles IKT-løsning. Utenriksdepartementet (UD) har gitt Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) fullmakt til å belaste inntil 300 000 kroner på kap. 100, post 01 Driftsutgifter.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2020

	31.12.2020	31.12.2019
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	50 000	187 383
Salgs- og leieinnbetalinger	133 042 379	116 358 352
Andre innbetalinger	119 385	2 114
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>	<i>133 211 764</i>	<i>116 547 849</i>
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	501 514 005	494 008 628
Andre utbetalinger til drift	414 021 583	424 636 821
<i>Sum utbetalinger til drift</i>	<i>915 535 588</i>	<i>918 645 449</i>
Netto rapporterte driftsutgifter	782 323 824	802 097 600
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	21 783 731	17 699 032
Utbetaling av finansutgifter	17 614	11 380
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>	<i>21 801 345</i>	<i>17 710 412</i>
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	21 801 345	17 710 412
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		
Grupplivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)	863 600	872 265
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)	61 258 387	60 017 307
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	59 212 845	62 955 197
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>	<i>-2 909 141</i>	<i>2 065 625</i>
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	801 216 028	821 873 637

Oversikt over mellomværende med statskassen

	31.12.2020	31.12.2019
Eiendeler og gjeld		
Fordringer	111 751	32 200
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-16 688 572	-16 167 206
Skyldige offentlige avgifter	-256 979	-24 933
Annen gjeld	51 593	60 913
Sum mellomværende med statskassen	-16 782 208	-16 099 025

Prinsippnote til virksomhetsregnskapet

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS). DSS har tatt i bruk alle de oppdaterte standardene. Oppdaterte SRS 1 Presentasjon av virksomhetsregnskapet og SRS 10 Inntekt fra bevilgninger, tilskudd og overføringer, samt overføringer til og fra staten ble tatt i bruk fra og med regnskapsåret 2019.

Åpningsbalanse

Ved utarbeidelse av åpningsbalansen er immaterielle eiendeler og varige driftsmidler verdsatt til gjenanskaffelsesverdi. Omløpsmidler er verdsatt til virkelig verdi. Kortsiktig gjeld er satt til pålydende verdi og lønnsavsetningene er verdisatt ved gjennomsnittlig timesats.

Gjenanskaffelsesverdi for en eiendel er det beløp det vil koste dersom eiendelen skulle anskaffes i dag, vurdert til samme kvalitet, standard og funksjonalitet som eksisterende eiendel.

Virkelig verdi er her definert som det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse kan innfris til, i en transaksjon mellom uavhengige parter i et velfungerende marked.

Transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Inntekter fra bevilgninger

Inntekt fra bevilgninger resultatføres etter prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres, det vil si i samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Bruttobudsjetterte virksomheter har en forenklet praktisering av prinsippet om motsatt sammenstilling ved at inntekt fra bevilgninger beregnes som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten. En konsekvens av dette er at resultat av periodens aktiviteter blir null.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning kostnadsføres i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Virksomheten resultatfører arbeidsgiverandel av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon kostnadsføres som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Leieavtaler

DSS har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr 50 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

PCer som omfattes av ordningen *leie av datamaskin*, aktiveres ikke. Årsaken er at levetiden vurderes til kortere enn 3 år som følge av en forespeilet utskiftingsplan med høyere frekvens enn 3 år.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Utgifter vedrørende bruk av egne ansatte knyttet til applikasjonsutviklingsfasen ved utvikling av programvare, er ikke balanseført.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld, og fremgår i regnskapslinjen for avregninger i balanseoppstillingen. Bruttobudsjetterte virksomheter presenterer ikke konsernkontoene i Norges Bank som bankinnskudd. Konsernkontoene inngår i regnskapslinjen avregnet med statskassen.

Beholdning av varer og driftsmateriell

DSS har valgt å ikke balanseføre beholdning av varer og driftsmateriell. Dette begrunnes med at beholdningene ikke er av vesentlig verdi og at balanseføring ikke er avgjørende for korrekt periodisering av DSS' regnskap.

DSS vurderer og teller årlig aktuelle beholdninger av varer og driftsmateriell, både de beholdninger som var inkludert i åpningsbalansen, og også de beholdninger som den gang ikke ble vurdert til å tilfredsstille krav til balanseføring. Vurderinger av beholdningenes verdi i forhold til balansen, beholdningsendringer gjennom året, samt at innkjøp og uttak anses som stabile over tid, tilsier at det er lav risiko for at periodiseringen av kostnaden blir feil gjennom året eller mellom årene ved direkte kostnadsføring.

DSS har ikke egentilvirkede varebeholdninger.

Statlige rammebetingelser

Selvassurandørprinsippet

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Virksomheten tilføres ikke likvider gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. For bruttobudsjetterte virksomheter nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank ved overgang til nytt regnskapsår.

Andre forhold

DSS er ikke registrert i Merverdiavgiftsregisteret. DSS omfattes av Nettoføringsordning for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift i staten.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Resultatregnskap

	Note	31.12.2020	31.12.2019
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	827 814 703	843 255 971
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	50 000	187 383
Inntekt fra gebyrer	1	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	133 800 850	114 573 781
Andre driftsinntekter	1	25 579	-78 000
<i>Sum driftsinntekter</i>		<i>961 691 132</i>	<i>957 939 135</i>
Driftskostnader			
Varekostnader		0	0
Lønnskostnader	2	507 951 314	495 278 611
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	35 357 082	38 286 125
Nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	0	0
Andre driftskostnader	5	418 365 164	424 362 915
<i>Sum driftskostnader</i>		<i>961 673 560</i>	<i>957 927 651</i>
Driftsresultat		17 573	11 484
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	0	0
Finanskostnader	6	17 573	11 484
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		<i>-17 573</i>	<i>-11 484</i>
Resultat av periodens aktiviteter		0	0
Avregninger og disponeringer			
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Balanse

	Note	31.12.2020	31.12.2019
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	3	4 755 670	8 026 055
Immaterielle eiendeler under utførelse	3	0	0
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		<i>4 755 670</i>	<i>8 026 055</i>
II Varige driftsmidler			
Maskiner og transportmidler	4	8 474 970	9 953 160
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4	69 033 641	78 387 873
<i>Sum varige driftsmidler</i>		<i>77 508 611</i>	<i>88 341 033</i>
III Finansielle anleggsmidler			
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Sum anleggsmidler		82 264 281	96 367 088
B. Omløpsmidler			
I Beholdning av varer og driftsmateriell			
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
II Fordringer			
Kundefordringer	8	2 525 536	5 366 882
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	9	3 767 270	1 207 789
Andre fordringer	10	27 423 474	34 702 479
<i>Sum fordringer</i>		<i>33 716 281</i>	<i>41 277 150</i>
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Sum omløpsmidler		33 716 281	41 277 150
Sum eiendeler drift		115 980 562	137 644 237
IV Fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer			
<i>Sum fordringer vedr. innkrevingsvirksomhet og andre overføringer</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Sum eiendeler		115 980 562	137 644 237

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Statens kapital og gjeld

	Note	31.12.2020	31.12.2019
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapi tal			
<i>Sum virksomhetskapi tal</i>		0	0
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	15 675 749	39 799 559
<i>Sum avregninger</i>		15 675 749	39 799 559
Sum statens kapital		15 675 749	39 799 559
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelse r			
<i>Sum avsetninger for langsiktige forpliktelse r</i>		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		9 526 194	13 085 389
Skyldig skattetrekk		16 688 572	16 167 206
Skyldige offentlige avgifter	12	8 453 541	7 409 954
Avsatte feriepenge r	13	43 673 020	41 916 998
Mottatt forskuddsbetaling	9	0	13 851
Annen kortsiktig gjeld	11	21 963 486	19 251 280
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		100 304 813	97 844 678
Sum gjeld		100 304 813	97 844 678
Sum statens kapital og gjeld drift		115 980 562	137 644 237
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
<i>Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer</i>		0	0
Sum statens kapital og gjeld		115 980 562	137 644 237

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 1 Driftsinntekter

	31.12.2020	31.12.2019
Inntekt fra bevilgninger*		
Inntekt fra bevilgninger	827 814 703	843 255 971
Sum inntekt fra bevilgninger	827 814 703	843 255 971

*Etter de statlige regnskapsstandardene beregnes inntekt fra bevilgninger for bruttobudsjetterte virksomheter som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten. En konsekvens av dette er at resultat av periodens aktiviteter blir null.

Inntekt fra tilskudd og overføringer		
Andre tilskudd og overføringer	50 000	187 383
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	50 000	187 383

Inntekt fra gebyrer		
Sum inntekt fra gebyrer	0	0

Salgs- og leieinntekter		
Salgsinntekt tjenester, avgiftspliktig	133 739 465	114 571 667
Diverse tilfeldige inntekter	61 385	2 114
Sum salgs- og leieinntekter	133 800 850	114 573 781

Andre driftsinntekter		
Gevinst ved avgang av anleggsmidler	25 579	-78 000
Sum andre driftsinntekter	25 579	-78 000

Sum driftsinntekter	961 691 132	957 939 135
----------------------------	--------------------	--------------------

Inntekter fra bevilgning

DSS har hatt en nedgang i inntekt fra bevilgning på ca 15,4 mill. kroner fra 2019 til 2020 og hovedårsaken til dette er at salgs- og leieinntektene er 19,2 mill. kroner høyere i 2020 sammenlignet med samme periode i fjor.

Salgs- og leieinntekter

Salgs- og leieinntektene er 19,2 mill. kroner høyere sammenlignet med 2019. Økningen skyldes blant annet økte inntekter i forbindelse med migrering av Finansdepartementet til felles IKT-plattform. DSS har også hatt en økning på 6,6 mill. kroner ifbm rive- og byggefasen nytt regjeringskvartal innenfor teknisk sikring, adgangskontrollsystemer og kamerasystemer.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 2 Lønnskostnader

	31.12.2020	31.12.2019
Lønn	365 109 936	356 911 962
Feriepenger	44 359 646	43 977 626
Arbeidsgiveravgift	62 008 017	60 155 619
Pensjonskostnader	44 218 655	42 675 075
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-12 168 844	-14 085 647
Andre ytelser	4 423 904	5 643 976
Sum lønnskostnader	507 951 314	495 278 611

Antall utførte årsverk

614

619

Et årsverk defineres som en person i 100 prosent stilling i et helt år. Beregningen påvirkes ikke av ferieavvikling, hjemmekontor, eller opparbeiding og avvikling av reisetid, overtid og fleksitid til avspasering. Fravær som er godkjent, med eller uten lønn, trekkes fra beregningen. Det gjøres ikke fratrukk for fravær som er mindre enn én hel dag. Effekt av fravær i beregningen av utførte årsverk tar utgangspunkt i kalenderdager.

Antall utførte årsverk er redusert med 5,4 årsverk sammenlignet med samme periode i 2019. Reduksjonen har sammenheng med at 22. juli-senteret ble overført til Kunnskapsdepartementet i juli i 2019.

Lønn

Tabellen under viser lønn pr. tjenesteområde.

	31.12.2020	31.12.2019	Endring i %
Digitale tjenester	101 338 558	96 258 103	5,3
Fasilitetstjenester	60 466 143	60 150 210	0,5
Vakt- og resepsjonstjenester	145 090 896	140 269 524	3,4
HR-tjenester	13 030 125	9 247 844	40,9
Sum	319 925 723	305 925 681	4,6
Administrasjon og øvrige tjenester*	45 184 213	50 986 281	-11,4
Sum lønn	365 109 936	356 911 962	2,3

*Administrasjon og øvrige tjenester består av intern administrasjon, Statens servicesenter i Engerdal og arbeid med nytt regjeringskvartal.

Lønn er 8 mill. kroner høyere i 2020 sammenlignet med 2019. Innenfor tjenesteområdet Administrasjon og øvrige tjenester er det en nedgang som i hovedsak skyldes reduserte lønnskostnader etter overføringen av 22. juli-senteret til Kunnskapsdepartementet (KD). HR-tjenester har hatt en økning sammenlignet med i fjor fordi tjenesteområdet nå er i full drift. Digitale tjenester har en økning i lønnskostnader. Dette skyldes blant annet økt overtid og beredskap som følge av Korona-pandemien. Ved en feil er det i virksomhetsregnskapet for 2019 og 2020 ikke tatt hensyn til feriedager til gode i turnussystemet GAT. Dette gir i hovedsak utslag for vaktjenester.

Sykepenger og andre refusjoner

Reduksjon i utbetaling av refusjoner skyldes en nedgang i sykefraværet på 1,6 prosentpoeng fra 6,1 prosent i 2019 til 4,5 prosent i 2020. DSS har i hele 2019 og frem til i dag hatt særlig fokus på utvikling av sykefraværet, med tiltak rettet mot avdelingene med høyest fravær. I tillegg har DSS i 2020 hatt økt bruk av hjemmekontor, færre fysiske møter og økt fokus på smittevern knyttet til korona-pandemien, som kan forklare deler av reduksjonen.

Andre ytelser

Reduksjon i andre ytelser skyldes en nedgang i velferdsaktiviteter som følge av restriksjonene i forbindelse med korona-pandemien.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 3 Immaterielle eiendeler

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	27 727 955	0	27 727 955
Tilgang i året	100 000	0	100 000
Avgang anskaffelseskost i året (-)	-349 473	0	-349 473
Fra immaterielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i året	0	0	0
Anskaffelseskost	27 478 482	0	27 478 482
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.	0	0	0
Nedskrivninger i året	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	19 701 900	0	19 701 900
Ordinære avskrivninger i året	3 345 860	0	3 345 860
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	-324 948	0	-324 948
Balansført verdi 31.12.2020	4 755 670	0	4 755 670

Avskrivningssatser (levetider)	5 år / lineært	Ingen avskrivning	
<u>Avhendelse av immaterielle eiendeler i 2020:</u>			
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0
= Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 4 Varige driftsmidler

	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	33 546 680	237 892 240	271 438 920
Tilgang i året	1 203 912	20 701 912	21 905 824
Avgang anskaffelseskost i året (-)	-242 665	-12 747 892	-12 990 557
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe i året	0	0	0
<i>Anskaffelseskost</i>	34 507 927	245 846 260	280 354 187
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.	0	0	0
Nedskrivninger i året	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	23 593 519	159 504 367	183 097 886
Ordinære avskrivninger i året	2 649 683	29 361 539	32 011 221
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	-210 244	-12 053 287	-12 263 531
Balansført verdi 31.12.2020	8 474 970	69 033 641	77 508 611

Avskrivningssatser (levetider)	3-15 år lineært	3-15 år lineært	
<u>Avhendelse av varige driftsmidler i 2020:</u>			
Salgssum ved avgang anleggsmidler	58 000	0	58 000
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	-32 421	719 128	686 707
= Regnskapsmessig gevinst/tap	25 579	719 128	744 707

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 5 Andre driftskostnader

	31.12.2020	31.12.2019
Husleie felles arealer i Regjeringskvartalet	91 129 208	88 445 168
Husleie DSS' arealer	40 507 297	37 129 788
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler, DSS og fellesarealer	4 237 371	4 323 323
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	28 623 908	20 237 319
Vakthold lokaler	22 415 531	26 301 921
Leie maskiner, inventar og lignende	46 733 520	42 759 514
Mindre utstyrsanskaffelser	15 426 907	17 491 037
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	12 601 148	14 095 931
Kjøp av konsulenttjenester	71 416 725	69 713 338
Kjøp av andre fremmede tjenester	47 702 555	60 923 796
Reiser og diett	474 827	2 104 974
Kompetanseheving, kurs og konferansedeltakelse m.m	3 455 465	7 108 952
Kopieringskostnader - Kopinor	9 556 530	9 383 603
Kommunikasjonskostnader	8 459 408	7 123 585
Øvrige driftskostnader	15 624 765	17 220 667
Sum andre driftskostnader	418 365 164	424 362 915

Husleie

Husleiekostnadene øker med 3 % for fellesarealer og 9 % for DSS' arealer. Økningen i husleiekostnader for fellesarealer skyldes i hovedsak en generell prisvekst på husleie. Økningen i husleiekostnader til DSS' arealer skyldes i tillegg til den generelle prisveksten at vi i 2020 tok i bruk nye lokaler i Kongens gate 18-20.

Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler

Økningen på 8,4 mill. kroner i andre kostnader til drift eiendom og lokaler skyldes i hovedsak økte kostnader til energi og brukeravhengige driftskostnader (BAD). Disse avregnes årlig mot Statsbygg påfølgende år. Avregningen for 2019 viste at DSS hadde betalt for lite i energi- og brukeravhengige driftskostnader, og denne merkostnaden måtte vi ta i 2020. DSS har også hatt en økning i kostnader til rengjøringsrekvisita knyttet til ekstra innkjøp som følge av Koronapandemien, disse kostnadene utgjør 1,7 mill. kroner i 2020.

Vakthold lokaler

Kostnadene til kjøp av vektertjenester er redusert med 3,9 mill. kroner i forhold til samme periode i fjor. Dette skyldes i hovedsak lavere aktivitet som følge av Korona-pandemien, samtidig som flere av oppdragene er bemannet med eget personale, blant annet som følge av vektrestreiken i november. Avslutningen av STI-prosjektet (sikker teknisk infrastruktur) har også hatt betydelig innvirkning på oppdragsbestillingen.

Leie maskiner, inventar og lignende

Økningen gjelder lisenskostnader. DSS måtte i 2020 øke kapasiteten på digitale møterom og videokonferanse som følge av økningen i antall ansatte på hjemmekontor.

Mindre utstyrsanskaffelser

DSS har en nedgang i mindre utstyrsanskaffelser. Nedgangen skyldes i hovedsak at DSS i 2019 hadde ekstraordinære kostnader til uniformer som følge av nytt uniformskonsept. Nedgangen reduseres noe som følge av anskaffelse av testutstyr i forbindelse med nytt sak- og arkivsystem.

Kjøp av konsulenttjenester

Kostnader til kjøp av konsulenttjenester er omtrent på samme nivå som i 2019. I overkant av 40 % av konsulentkostnadene er kostnader knyttet til nytt sak- og arkivsystem.

Kjøp av andre fremmede tjenester

Kjøp av andre fremmede tjenester er redusert med 13,2 mill. kroner. Nedgangen skyldes at DSS i 2019 hadde høye kostnader i forbindelse med utflytting av Y-blokk/ombygging av A64, her har vi en negang på i overkant av 20 mill. kroner i forhold til 2019. DSS har samtidig hatt ekstraordinære utgifter i forbindelse med korona-pandemien for å kunne opprettholde stabil og sikker drift på IT-tjenestene, i hovedsak kostnader til utvidelse av IKT-plattformen.

Reiser og diett

Som følge av restriksjonene i forbindelse med Korona-pandemien, har DSS i 2020 hatt redusert reisevirksomhet sammenlignet med 2019. Regnskapet viser en nedgang i reisekostnader på nesten 80 %.

Kompetanseheving, kurs og konferansedeltakelse m.m

Som følge av restriksjonene i forbindelse med Korona-pandemien, har ikke DSS gjennomført kompetansetiltak som planlagt, og kostnadene til kompetanseheving er derfor halvert i forhold til 2019.

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

Gjenværende varighet	Type eiendel					Sum
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Infrastruktur-eiendeler	
Varighet inntil 1 år						0
Varighet 1-5 år	44 869 480	545 301	286 237			45 701 018
Varighet over 5 år		131 091 204				131 091 204
Kostnadsført leiebetaling for perioden	44 869 480	131 636 505	286 237	-	-	176 792 222

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

	31.12.2020	31.12.2019
Finansinntekter		
Sum finansinntekter	0	0
Finanskostnader		
Rentekostnad	17 573	11 484
Sum finanskostnader	17 573	11 484

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 7 Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

A) Forklaring til at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen (konguensavvik)

	31.12.2020	31.12.2019	Endring*
Avregnet med statskassen i balansen	15 675 749	39 799 559	-24 123 810

Bakgrunnen for at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen for bruttobudsjetterte virksomheter, er at konsernkontoene i Norges Bank inngår som en del av avregnet med statskassen i balansen. I tillegg hensyntas enkelte transaksjoner som ikke er knyttet til virksomhetens drift og transaksjoner som ikke medfører ut- eller innbetaling. Nedenfor vises de ulike postene som er grunnen til at endring i avregnet med statskassen i balansen ikke er lik balansens resultat.

Endring i avregnet med statskassen

Konsernkontoer i Norges Bank

Konsernkonto utbetaling			-952 009 697
Konsernkonto innbetaling			151 476 851
Netto trekk konsernkonto			-800 532 846
<i>Innbetalinger og utbetalinger som ikke inngår i virksomheten drift (er gjennomstrømningsposter)</i>			
- Innbetaling innkrevingsvirksomhet og andre overføringer			0
+ Utbetaling tilskuddsforvaltning og andre overføringer			0
<i>Bokføringer som ikke går over bankkonto, men direkte mot avregning med statskassen</i>			
+ Inntektsført fra bevilgning (underkonto 1991)			827 814 703
- Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (underkonto 1985 og 1986)			-62 121 987
+ Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (underkonto 1987)			58 480 228
<i>Andre avstemmingsposter</i>			
Spesifikasjon av andre avstemmingsposter**			483 712
<i>Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto</i>			24 123 810
Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen			0
Sum endring i avregnet med statskassen *			24 123 810

*Sum endring i avregnet med statskassen skal stemme med periodens endring ovenfor.

** DSS har fått overført ansatte fra en annen statlig virksomhet (FIN), beløpet gjelder overføring av feriepenger.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 7B Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

B) Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2020	31.12.2020	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Immaterielle eiendeler	4 755 670		4 755 670
Varige driftsmidler	77 508 611		77 508 611
<i>Sum</i>	82 264 281	0	82 264 281
Finansielle anleggsmidler			
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	2 525 536	0	2 525 536
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	3 767 270	0	3 767 270
Andre fordringer	27 423 475	111 751	27 311 724
<i>Sum</i>	33 716 281	111 751	33 604 530
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-9 526 194	0	-9 526 194
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-16 688 572	-16 688 572	0
Skyldige offentlige avgifter	-8 453 541	-256 979	-8 196 562
Avsatte feriepenger	-43 673 020	0	-43 673 020
Mottatt forskuddsbetaling	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-21 963 486	51 593	-22 015 078
<i>Sum</i>	-100 304 813	-16 893 958	-83 410 854
Sum	15 675 749	-16 782 208	32 457 957

Mellomværende med statskassen består av kortsiktige fordringer og gjeld som etter økonomiregelverket er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregnet med statskassen viser finansieringen av virksomhetens netto eiendeler og gjeld.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 8 Kundefordringer

	31.12.2020	31.12.2019
Kundefordringer til pålydende	2 525 536	5 366 882
Avsatt til forventet tap (-)	0	0
Sum kundefordringer	2 525 536	5 366 882

Aldersfordelt saldoliste	>90 dager	90 - 60 dager	60 - 30 dager	29-0 dager	Ikke forfalt	SUM
	t.o.m. 30.09.20	01.10.20 - 31.10.20	01.11.20 - 30.11.20	01.12.20 - 31.12.20	01.01.2021<	
Fordringer totalt	0	0	145 237	1 061 706	1 318 593	2 525 536
Fordelt på kundegruppe						
<i>Departementer</i>			145 237	141 792		
<i>Øvrige</i>				919 914		

Aldersfordelt saldoliste angir hvor mange dager det er siden fakturaene forfalt.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 9 Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Mottatt forskuddbetaling

Opptjente, ikke fakturerte inntekter (fordring)

	31.12.2020	31.12.2019
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	3 767 270	1 207 789
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	3 767 270	1 207 789

Mottatt forskuddsbetaling (gjeld)

	31.12.2020	31.12.2019
Mottatt forskuddsbetaling	0	13 851
Sum mottatt forskuddsbetaling	0	13 851

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 10 Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2020	31.12.2019
Forskuddsbetalt lønn	0	2 200
Reiseforskudd	0	30 000
Personallån	111 751	0
Forskuddsbetalte leie	15 556 632	17 747 583
Andre forskuddsbetalte kostnader	10 016 870	14 802 038
Andre fordringer	1 738 221	2 120 658
Sum andre kortsiktige fordringer	27 423 474	34 702 479

Andre kortisiktige fordringer

Andre kortsiktige fordringer er 7,3 mill. kronere lavere enn i 2019. Den største nedgangen gjelder forskuddsbetalte kostnader, og dette skyldes blant annet at det i 2019 ble gjennomført en større utskiftning av pc-er til departementene. Kostnader til kjøp av pc-er til departementene periodiseres frem i tid, slik at kostnadene føres i samme perioder som tilhørende inntekter.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 11 Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2020	31.12.2019
Skyldig lønn	16 837 577	13 330 602
Annen gjeld til ansatte	-51 593	-60 913
Påløpte kostnader	5 177 501	5 981 591
Annen kortsiktig gjeld	0	0
Sum annen kortsiktig gjeld	21 963 486	19 251 280

Skyldig lønn

Skyldig lønn består av påløpt overtid, fleksitid og feriedager til gode. DSS har en økning på ca 3,5 mill. kroner fra 2019, dette skyldes i hovedsak en økning i antall feriedager til gode og fleksitid innenfor tjenesteområdet Digitale tjenester, og en økning i overtid innen tjenesteområdet Vakt- og resepsjonstjenester.

Påløpte kostnader

Påløpte kostnader består i hovedsak av kostnader til vakthold og teknisk sikring, og drift og utvikling av IKT løsninger.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 12 Skyldige offentlige avgifter

	31.12.2020	31.12.2019
Skyldig arbeidsgiveravgift fra påløpt lønn	2 312 460	1 755 161
Skyldig arbeidsgiveravgift fra overført feriepenger	5 881 967	5 629 860
Skyldig merverdiavgift	259 114	24 933
Sum skyldige offentlige avgifter	8 453 541	7 409 954

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 13 Avsatte feriepenger

	31.12.2020	31.12.2019
Skyldige feriepenger, opptjent tidligere år	0	0
Skyldige feriepenger, opptjent inneværende år	43 064 235	41 500 344
Skyldige feriepenger av opptjent, ikke utbetalt lønn, overtid, fleksitid mv.	608 785	416 654
Sum avsatte feriepenger	43 673 020	41 916 998

Vedlegg 2
Årsrapport
DSS CERT

ÅRSRAPPORT DSS CERT

DSS CERT **Statistikk og hendelser 2020**

Sammendrag

DSS CERT er DSS' gruppe for håndtering av IKT sikkerhetshendelser. Årsrapporten gir en oversikt over årets hendelser, rapporter, aktiviteter og trusselbildet.

DSS CERT håndterte 1125 hendelser i 2020. Dette ligger på omtrent samme nivå som 2019, hvor vi håndterte 1118 hendelser. Ingen store alvorlige sikkerhetshendelser er detektert i løpet av 2020.

De mest vanlige hendelsene er sjekk av e-post for brukere. Dette inkluderer både phishing og forskjellige svindelforsøk, men også legale e-poster som av brukere lett kan oppfattes som svindelforsøk.

Sikkerhetssystemene for e-post blokkerte i snitt mellom 8 og 10 millioner e-poster pr måned. Dette er alt fra kjente svindelforsøk eller uønsket søppelpost, til e-poster med skadelig innhold.

Innholdsfortegnelse

1	Om DSS CERT	3
2	Om DSS CERT Årsrapport 2020	3
3	Hendelser på våre nett	3
3.1	Saker fordelt pr måned	4
3.2	Saker fordelt pr departement	5
3.3	Kategorier	5
3.4	E-post.....	6
4	Rapporter fra DSS CERT	7
5	Trusselbildet for 2020	7
5.1	Ulike hendelser gjennom året	7
5.1.1	Angrepet mot Stortinget	7
5.1.2	Penetrasjonstest av Depnet/U	7
5.1.3	Phishing og svindel kampanjer	8
5.2	Beskyttelse.....	8
5.2.1	Samarbeid med HelseCERT	8
5.2.2	Nytt SIEM.....	8

1 Om DSS CERT

DSS CERT er ansvarlig for å håndtere samtlige IKT Sikkerhetshendelser for virksomhetene på felles plattform. Dette innebærer varsler fra brukere, interne systemer og hendelser fra deling av indikatorer gjennom samarbeidet i sikkerhetsmiljøet. I tillegg til håndtering av varsler, skal DSS CERT også overvåke all trafikk på våre nett for å oppdage og håndtere uønsket og ondsinnet aktivitet.

DSS CERT består av fire personer, hvorav en jobber heltid med analyse. Vi er derfor kun bemannet innen normal arbeidstid. I tillegg vil DSS:DT beredskapsvakt bli kontaktet av både NCSC og IDS leverandøren 24/7/365 ved mistanke om en alvorlig sikkerhetstruende hendelse.

2 Om DSS CERT Årsrapport 2020

Årsrapporten er DSS CERT sin redegjørelse for siste år, og informasjonen i denne rapporten er basert på hendelser og varsler som er håndtert av DSS CERT, og gjerne allerede beskrevet i tidligere ukerapporter.

DSS CERT håndterer varsler fra antivirussystemene, oppdager selv uønsket aktivitet ved hjelp av interne sikkerhetssystemer, mottar varsler direkte fra brukerne og fra eksterne samarbeidspartnere.

Årsrapporten skal gi en kort gjennomgang av trender siste år og hvordan trusselbildet har vært i løpet av perioden.

DSS CERT håndterer også mottatte varsler som angår departementer og virksomheter som ikke er blant de 11 departementene på felles plattform. I slike tilfeller viderefremidler DSS CERT varslene til rette instans i berørt virksomhet.

3 Hendelser på våre nett

Vi presenterer her tall og statistikker fra året 2020.

DSS CERT mottar varsler fra våre antivirussystemer, fra nettleverandørens sikkerhetsorganisasjon, fra NCSC, fra intern IDS og andre interne sikkerhetssystemer. DSS CERT mottar også varsler direkte fra brukerne og fra de respektive departementenes IKT sikkerhetsorganisasjon.

DSS CERT registrerte og håndterte 1125 unike saker i 2020, som er omtrentlig samme mengde som året før. Diagrammet i Figur 1 viser antall hendelser behandlet av DSS CERT pr år siden oppstart av det operative miljøet i 2010.

DSS CERT håndterer vesentlig flere varsler og alarmer enn det som registreres som reelle IKT Sikkerhetshendelser. Dette fordi mange alarmer er angrepsforsøk som er forhindret av våre sikkerhetsmekanismer eller varslet viste seg å være falsk-positiv.

Figur 1 Det totale antall hendelser pr år siden 2010

3.1 Saker fordelt pr måned

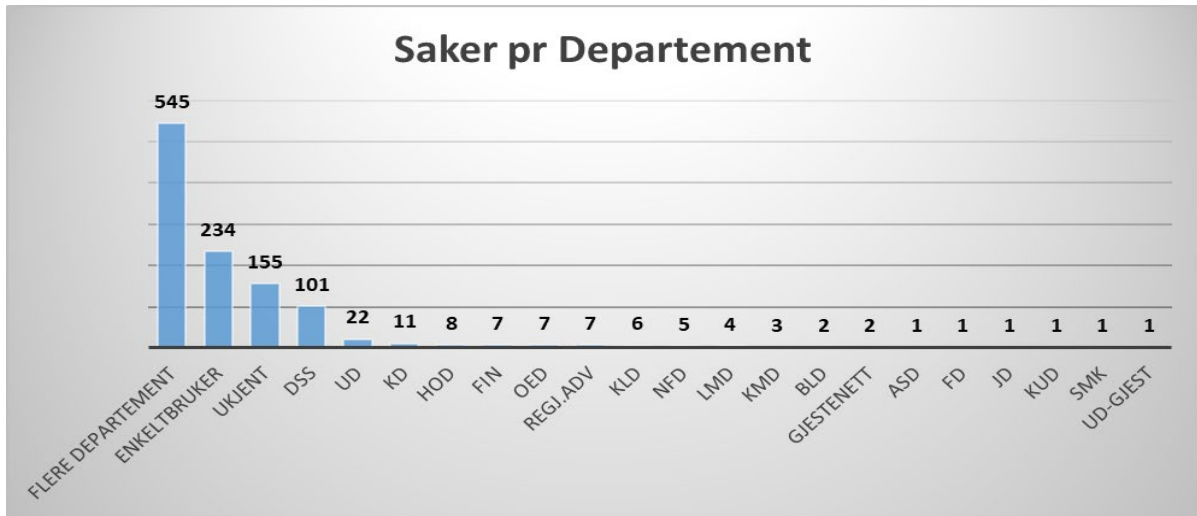
Antall saker holder seg på ca 100 pr måned, noe som er sammenlignbart med 2019.

Sikkerhetsmåneden i oktober bruker normalt å ha fokus rettet mot utfordringene med linker og vedlegg i e-post, og det har tidligere gitt store utslag på denne grafen. I 2020 derimot hadde vi nøyaktig samme mengde med saker som i 2019, og ingen økning i forhold til andre måneder.

Figur 2 Det totale antall hendelser fordelt på måneder

3.2 Saker fordelt pr departement

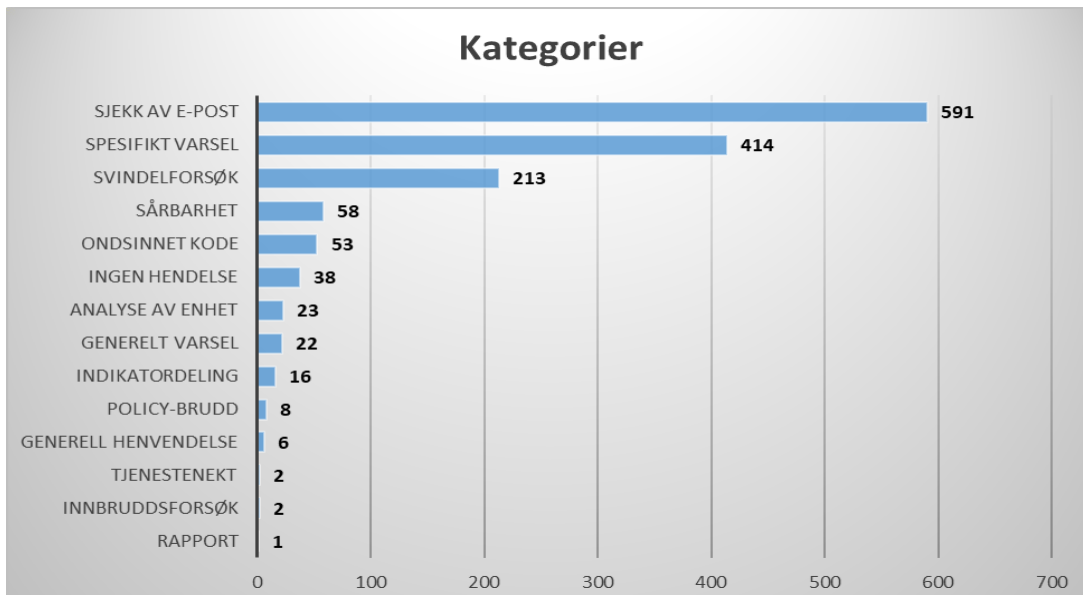

Figur 3 Antall hendelser fordelt pr departement

Diagrammet i Figur 3 viser antall saker fordelt på hvem sakene gjelder.

De fleste sakene er registrert mot *Flere Departement*. Dette skyldes at hovedvekten av saker vi håndterer, er forskjellige typer svindelforsøk over e-post. Og disse rammer sjelden bare ett departement – men noen ganger rammer de kun en enkelt bruker, noe som er den nest største kategorien. *Ukjent* er en kategori vi bruker når saken ikke kan kobles mot noe organisasjon eller bruker. Dette dreier seg i hovedsak om varsler vi mottar fra samarbeidsparter, som ofte går på generelle trusler og sårbarheter, hvor vi gjør en jobb for å undersøke om disse er relevant for oss og om eventuelle tiltak må gjøre.

3.3 Kategorier

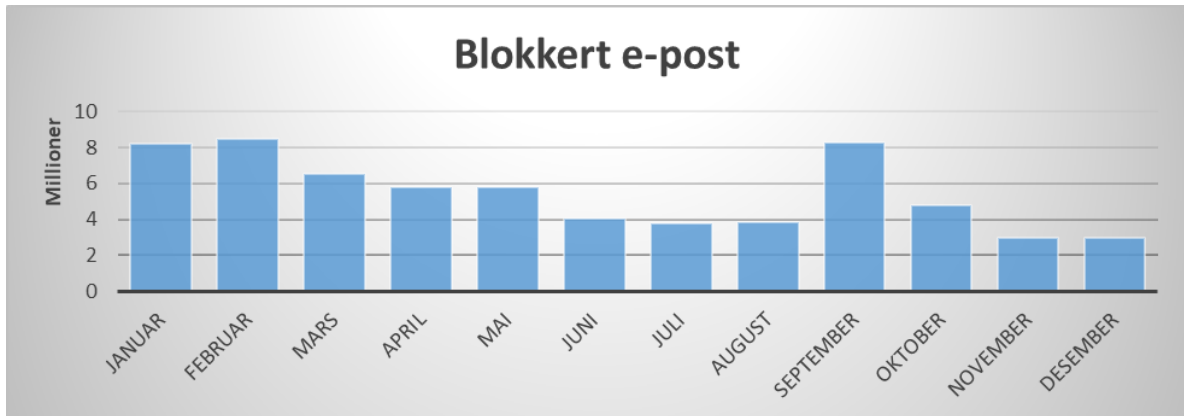

Figur 4 Kategorier. Merk at en sak kan ha flere kategorier. Eksempelvis kan den både være "Sjekk av e-post" og "Svindelforsøk" Det er derfor ikke noe 1:1 forhold mellom disse tallene og det totale antall saker i perioden.

Den beste sensoren en virksomhet har, er oppmerksomme brukere som varsler om hendelser de finner mistenksomme. Som vi ser i Figur 4 utgjør nettopp *Sjekk av e-post* den klart største kategorien, noe som viser at brukere i departementene både er oppmerksomme og at de rapporterer direkte til oss der de mistenker at e-posten inneholder noe ondsinnet.

Heldigvis har vi ikke sett noe utbrudd av ondsinnet kode på Depnet/U, kun isolerte enkelthendelser som har blitt detektert og håndtert. I hovedsak løses disse ved å levere ut ny klient til sluttbrukeren, og ta inn den gamle for analyse og re-tanking.

3.4 E-post

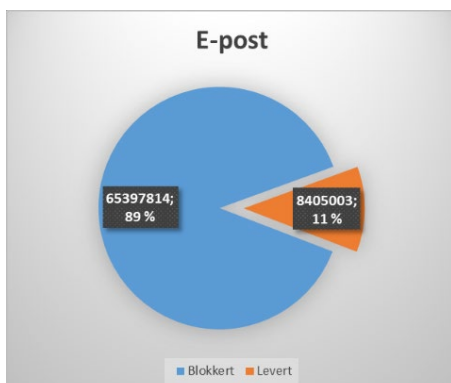
Figur 5 Antall blokkerte e-poster pr måned.

Av de forskjellige filtrene vi har for blokkering av e-post, så er "Reputation Filtering" det som tar det aller meste av uønskede e-poster. Så blokkeres en del fordi mottakeren ikke er en gyldig mottaker i våre systemer.

Kategorien "Stopped by Content Filter" er i hovedsak manuelt innlagte filtre. Disse er i vesentlig grad basert på manuell innrapportering av mistenkelig e-post fra sluttbrukere ute i departementene.

Overview > Incoming Mail Summary		
Message Category	%	Messages
Stopped by Reputation Filtering	86.7%	64.0M
Stopped as Invalid Recipients	1.1%	800.2k
Spam Detected	0.7%	521.2k
Virus Detected	0.0%	18.2k
Detected by Advanced Malware Protection	0.0%	0
Messages with Malicious URLs	0.0%	0
Stopped by Content Filter	0.1%	84.5k
Stopped by DMARC	0.0%	16.5k
S/MIME Verification/Decryption Failed	0.0%	0
Total Threat Messages:	88.6%	65.4M
Marketing Messages	0.0%	0
Social Networking Messages	0.0%	0
Bulk Messages	0.0%	0
Total Graymails:	0.0%	0
S/MIME Verification/Decryption Successful	0.0%	0
Clean Messages	11.4%	8.4M
Total Attempted Messages:		73.8M

Figur 6 Total fordeling av e-post for 2019

Figur 7 Prosent andel levert opp mot antall blokkert

4 Rapporter fra DSS CERT

DSS CERT håndterer samtlige innrapporterte IKT sikkerhetshendelser.

Noen hendelser blir vurdert som særskilte hendelser, da de skiller seg ut fra den store mengden, enten på grunn av hendelsens alvorlighet, kompleksitet eller omfang. Et kjennetegn på slike hendelser, er at vi ber om støtte fra NCSC/NCSC i forbindelse med håndteringen.

DSS CERT har i 2020 ikke hatt noen ekstraordinære hendelser som har ført til egen hendelsesrapport. Vi har skrevet ukerapport for hver uke hele året. Ukerapporten distribueres internt i DSS og til departementene den påfølgende uken.

5 Trusselbildet for 2020

DSS CERT holder øye med nye trusler, sårbarheter og nyheter som omhandler IKT-sikkerhet. Våre kilder er i hovedsak åpne nyhetskilder, samt informasjon vi mottar gjennom samarbeidet med andre CERT-miljøer i Norge.

Vi vurderer ikke trusselnivået mot Norge, men ser kun på trusler og sårbarheter knyttet til våre nett opp mot det generelle trusselbildet på internett.

5.1 Ulike hendelser gjennom året

5.1.1 Angrepet mot Stortinget

Vi ble varslet av NCSC den 1. september om angrepet mot Stortinget. I varslet ble det gitt en del råd, og vi startet umiddelbart en jobb med å sjekke vår status opp mot de anbefalte tiltakene. Angrepsmetoden som Stortinget var utsatt for, viste seg å være vanskelig å bruke mot Depnet/U. Dette fordi tjenestene ikke kan nås uten at man er autentisert, enten via en Depnet/U klient, eller via MobileIron for mobile enheter.

Vi fulgte allikevel opp råd relatert til logger og foretok søk etter hvert som vi mottok indikatorer fra NCSC. Det ble ikke funnet noen spor av kompromittering i Depnet/U.

5.1.2 Penetrasjonstest av Depnet/U

Det ble i løpet av november også utført en penetrasjonstest av Depnet/U, som en del av en intern revisjon. Testens utgangspunkt var: "Hva om en fremmed aktør fikk tilgang til klientnettverket", noe som f.eks. kan gjøres via en kompromittert klient.

Selv om vi fra teknisk side har mer fokus på å faktisk avdekke sårbarheter, enn å bestå en slik test, må vi allikevel kunne kalle dette "bestått". Sitat fra rapporten:

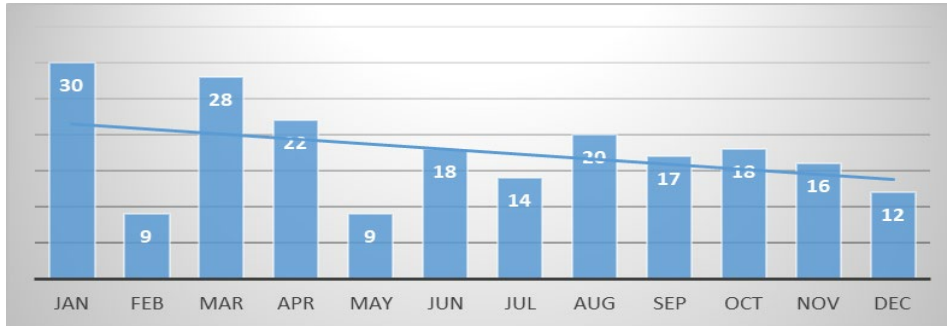
PwC observerte i løpet av testen at kun tillatt nettverkstrafikk nådde frem til enheter i de forskjellige sonene. Vår evne til å ta over maskiner ble hindret på tvers av soner som følge av segmenteringen. Testteamet ble informert om resultatet av DSS sin egen sårbarhetsskanning, som pekte på flere maskiner med sårbare programvareversjoner. Av disse fikk PwC kun kontakt med én maskin fra testens utgangspunkt.

I tillegg oppsummerte de med:

Oppsummert er det testteamets vurdering at DSS drifter et relativt robust nettverk som er godt segmentert.

5.1.3 Phishing og svindel kampanjer

Som tidligere år, har også 2020 vært preget av flere bølger med svindelforsøk via e-post. De aller fleste slike forsøk, stoppes av våre automatiske systemer, men noe slipper alltid igjennom. Som vist i Figur 8 har vi i snitt hatt omtrent 20 saker hver måned, relatert til slike svindelkampanjer. Hver sak blir ofte rapportert av flere brukere.

Figur 8 Antall svindelsaker pr måned håndtert av DSS CERT i 2020

Trendkurven viser at antall saker er nedadgående. Dette skyldes mer et manglende fokus på informasjon om problemstillingen på intranett enn en faktisk nedgang i svindelforsøk. Vi har tidligere sett en tydelig sammenheng mellom saker om svindel på DepWeb og antall innrapporterte hendelser. Vi har derfor som mål at vi i 2021 skal øke antall informasjonssaker om svindelforsøk

5.2 Beskyttelse

DSS har flere overlappende systemer for deteksjon og beskyttelse mot skadelig kode, og vi har i løpet av 2020 ikke oppdaget noen alvorlige hendelser som følge av skadelig kode på våre systemer.

I denne rapporten har vi lyst å trekke frem to endringer fra 2020 som ytterligere har bedret våre evner til å beskytte brukere på felles plattform.

5.2.1 Samarbeid med HelseCERT

DSS CERT har lenge hatt ett godt samarbeid med HelseCERT. De er underlagt det statlige foretaket Norsk Helsenett, som eies av Helse- og omsorgsdepartementet. Det at HOD både indirekte eier HelseCERT og er bruker av vår felles plattform, gjør et slikt samarbeid både enkelt og nyttig

I 2020 tok vi samarbeidet ett hakk videre, for å øke vår deteksjonsevne. Nå kjører de jevnlig en kartlegging av våre eksterne nett, og rapporterer regelmessige funn til oss. I tillegg har vi plassert en av HelseCERT sine sensorer rett utenfor vår ytre perimeter, slik at de kan bidra med å varsle om mulige eksterne trusler mot departementsfelleskapet.

5.2.2 Nytt SIEM

For å bedre øke vår deteksjonsevne har vi også i løpet av 2020 kjørt en anskaffelsesprosess for nytt SIEM-system. Etter å ha evaluert innkomne tilbud og gjennomført noen runder med forhandlinger, ble kontrakten tildelt Mnemonic. Den gir oss et fullt administrert SIEM og en 24/7 overvåking av utvalgte logger. Løsningen ble installert i slutten av 2020 og vi forventer å være ferdig implementert i første kvartal 2021.

Vedlegg 3
Likestillings-
redegjørelse
2020

Likestillingsredegjørelse 2020 for Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

1	Innledning	2
2	Vurdering av likestillingssituasjonen i DSS	2
2.1	Kjønnsbalanse i virksomheten	2
2.2	Lønnskartlegging fordelt på kjønn	2
2.3	Kartlegging av deltid fordelt på kjønn	4
2.4	Midlertidige ansettelser	5
2.5	Foreldrepermisjon fordelt på kjønn	5
2.6	Legemeldt fravær fordelt på kjønn	5
3	Vurdering av likestillingssituasjonen på bakgrunn av andre diskrimineringsgrunnlag	6
4	Aktiviteter og tiltak	6

1 Innledning

Per 31.12.2020 var det totalt 737 ansatte i DSS, hvorav 634 var fast ansatte, 31 midlertidig ansatte, 9 vikarer, 62 ekstrahjelpere og 1 åremålsansatt. Ansatte i permisjon er medregnet. Den totale arbeidsstokken i DSS var omtrent den samme per 31.12.2019, med 736 ¹ ansatte.

I kapittel 2 til 3 i likestillingsredegjørelsen redegjøres det for den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling i virksomheten jfr. likestillings- og diskrimineringsloven § 26a. I kapittel 4 redegjøres det for hva DSS har gjort for å oppfylle aktivitetsplikten og hvordan DSS vil arbeide videre med den.

2 Vurdering av likestillingssituasjonen i DSS

2.1 Kjønnsbalanse i virksomheten

I virksomheten var det 60 prosent menn og 40 prosent kvinner per 31.12.2020. Kjønnsfordelingen er den samme som i 2019. Andelen kvinnelige ledere er identisk med andelen kvinner totalt.

Tabell 1. Likestillingssituasjonen mellom kjønn fordelt på ledere og medarbeidere for 2019/2020

DSS	Ledere med personalansvar			Medarbeidere totalt		
	M%	K%	Antall M+K	M%	K%	Antall M+K
2020	60	40	53	60	40	737
2019	60	40	50	60	40	736

Kilde: data ble hentet ut fra SAP HR med referansedato 31.12.2020. Gjelder total arbeidsstokk: faste ansatte, midlertidige, åremål, vikarer og ekstrahjelpere. Eksterne er ekskludert. Ledere med personalansvar gjelder stillingsgruppene direktør, assisterende direktør, avdelingsdirektør, seksjonssjef, kontorsjef og vaktleder.

Som tabellen under neste avsnitt viser er det skjevheter mellom kjønnene i flere av medarbeidergruppene. Det er gruppert etter stillingsnivåer for å vurdere «likt arbeid» og arbeid av «lik verdi».

Den største skjevheten er i grupperingen "Spesialist fagstilling", men dette er en liten gruppe medarbeidere. Grupperingen "Renholder", med 76 medarbeidere, har en vesentlig større andel kvinner, 79 prosent. Det er også stor skjevhet i grupperingen "Vaktjenester", der andelen menn er 77 %. Denne gruppen består av 250 medarbeidere.

2.2 Lønnskartlegging fordelt på kjønn

Tabell 2 viser kjønnsbalanse og fordeling av lønn mellom kvinner og menn i DSS i perioden 2015 til 2020.

Gjennomsnittlig lønnsnivå er omtrent det samme for kvinner og menn i DSS 2020. Innen stillingsgruppene presentert i tabellen var det likevel noen ulikheter i lønnsnivå mellom kjønnene. I 2019 tjente kvinner i gruppen "ledere med personalansvar" og rådgivere likt eller mer enn menn. I resterende grupper tjente kvinnene mindre.

Tabell 2. Likestillingssituasjon per stillingsnivå per kalenderår i perioden 2015 – 2020

¹ Antallet ansatte 2019 er justert etter det som er registrert i SAP HR per 31.12.2020

		Kjønnsbalanse			Lønn	
		M%	K%	Totalt (N)	M i %	K/M i %
Totalt i virksomheten	2020	60	40	737	100	100
	2019	60	40	736	100	100
	2018	58	42	742	100	100
	2017	58	42	770	100	100
	2016	59	41	794	100	100
	2015	58	42	849	100	98
Ledelse (9106 direktør, 1061 ass.direktør og 1060 avdelingsdirektør)	2020	71	29	7	100	99
	2019	71	29	7	100	100
	2018	71	29	7	100	97
	2017	66	34	9	100	92
	2016	70	30	10	100	91
	2015	70	30	10	100	92
Ledere med personalansvar (1211 seksjonssjef, 1338 vaktleder og 1054 kontorsjef)	2020	59	41	46	100	102
	2019	58	42	43	100	106
	2018	54	46	37	100	111
	2017	56	44	41	100	109
	2016	60	40	42	100	106
	2015	58	42	48	100	101
Ledere m/fagansvar (1113 prosjektleder og 1072 arkivleder)	2020	50	50	14	100	94
	2019	47	53	15	100	91
	2018	53	47	17	100	91
	2017	33	67	18	100	95
	2016	35	65	20	100	112
	2015	43	57	14	100	101
Spes fagstillinger (1304 psykolog, 1282 bedriftsfysioterapeut, 790 bedriftssykepleier, og 1182 seniorarkitekt)	2020	17	83	6	100	86
	2019	29	71	7	100	81
	2018	17	83	6	100	75
	2017	25	75	12	100	94
	2016	25	75	8	100	71
	2015	18	82	11	100	68
Rådgivere (1364 seniorrådgiver og 1434 rådgiver)	2020	60	40	250	100	100
	2019	60	40	253	100	99
	2018	59	41	259	100	99
	2017	59	41	271	100	93
	2016	61	39	275	100	101
	2015	58	42	296	100	99
Konsulenter (1065 konsulent og 1408 førstekonsulent)	2020	40	60	53	100	93
	2019	42	58	52	100	97
	2018	36	64	67	100	98
	2017	41	59	69	100	99
	2016	41	59	76	100	90
	2015	41	59	98	100	95
	2020	77	23	250	100	97

Vakttjenesten (1517 resepsjonsvakt, 1336 sikkerhetsvakt og 1337 vaktførstebetjent)	2019	76	24	247	100	97
	2018	72	28	247	100	97
	2017	75	25	248	100	101
	2016	75	25	260	100	99
	2015	74	26	259	100	96
Renholder (1130 renholder og 1203 fagarbeider med fagbrev. 1129 renholdsbetjent er ikke i bruk i DSS i 2020)	2020	21	79	76	100	99
	2019	21	79	73	100	99
	2018	23	77	65	100	100
	2017	20	80	71	100	96
	2016	22	78	72	100	99
	2015	25	75	79	100	99
Drift (1079 førstebetjent, 1083 ingeniør og 1362 Lærling)	2020	69	31	32	100	65
	2019	70	30	30	100	71
	2018	70	30	30	100	75
	2017	73	27	26	100	62
	2016	78	22	23	100	74
	2015	83	17	24	100	83

Kilde: data er hentet ut fra SAP HR med referansedato 31.12.2020, 31.12.2019, 31.12.2018, 31.12.2017, 31.12.2016 og 31.12.2015. Gjelder faste ansatte, midlertidige, åremål, vikarer og ekstrahjelper. Eksterne er ekskludert.

2.3 Kartlegging av deltid fordelt på kjønn

I 2020 arbeidet 1 prosent av mennene og 4 prosent av kvinnene deltid. Andelen menn og kvinner i deltid har hatt en nedgang fra året 2017. Fra 2019 til 2020 er andelen kvinner redusert med 33 %, andel menn er uendret. Kartlegging av fast ansatte i deltidsstilling viser at årsaken til deltid i 82 prosent av tilfellene er delvis alders- eller uførepensjon. Øvrige tilfeller er av en karakter som ikke tilsier at deltidsstilling er ufrivillig. Kilde for kartleggingen er SAP HR og virksomhetens Saks/arkiv-system.

Deltidsarbeidet i virksomheten for øvrig skyldes i hovedsak ansettelse av tilkallingsvakter og timelønnede vikarer.

Tabell 3: Ansatte i deltidsstilling etter kjønn for årene 2015 – 2020

Ansatte i deltid		
	M%	K%
2020	1	4
2019	1	6
2018	2	7
2017	3	7
2016	2	3
2015	2	6

Kilde: SAP HR per 31.12.2020, 31.12.2019, 31.12.2018, 31.12.2017, 31.12.2016 og 31.12.2015.

2.4 Midlertidige ansettelses

Det har vært nedgang i andelen menn og kvinner ansatt i midlertidige stillinger i DSS fra 2019 til 2020. Som tabell 4 viser, er andelen 5 prosent menn og 7 prosent kvinner i 2020.

Det har vært en reduksjon i antall midlertidig ansatte i DSS de 4 siste årene. Andelen midlertidig ansatte var samlet sett 9 prosent i midlertidig stilling i 2019, mens det i 2020 var 6 prosent. Uten lærlinger, timelønnede og pensjonister medregnet er andelen i midlertidig stilling i 2020 hhv. 3 prosent menn og 2 prosent kvinner.

Tabell 4: Andel midlertidige ansettelses per kjønn for årene 2015 – 2020

Midlertidige ansettelses		
	M%	K%
2020	5	7
2019	7	10
2018	6	11
2017	11	18
2016	7	6
2015	11	14

Kilde: SAP HR per 31.12.20, 31.12.2019, 31.12.2018, 31.12.2017, 31.12.2016 og 31.12.2015. "Midlertidig" inkluderer Midlet./engasj. og vikarer. Alle avlønningsformer er inkludert i utvalget, herunder lærlinger, timelønnede og pensjonistavlønnede.

2.5 Foreldrepermisjon fordelt på kjønn

Tabell 5: Foreldrepermisjon fordelt på kjønn for årene 2017 – 2020

Foreldrepermisjon		
	M %	K %
2020	40	60
2019	48	52
2018	55	45
2017	52	48

Kilde: SAP HR for årene 2017 - 2020. Andel menn og kvinner av totalt antall foreldrepermisjoner aktuelt år. 14 dagers omsorgspermisjon for menn i forbindelse med fødsel er ikke inkludert her.

Tabell 5 er basert på antallet personer som har hatt foreldrepermisjon hjemlet i Folketrygdloven i løpet av årene 2017 til 2020, fordelt på kjønn. Antallet permisjoner fordeler seg noe ujevnt mellom kvinner og menn i 2020. Medregnet kun permisjoner påbegynt i 2020, er fordelingen 50 prosent på kvinner og 50 prosent på menn.

2.6 Legemeldt fravær fordelt på kjønn

Tabell 6: Legemeldt fravær per kjønn for årene 2015 - 2020

Legemeldt fravær		
	M%	K%
2020	2,7	4,5
2019	3,7	5,5
2018	4,3	7,2
2017	3,1	5,2
2016	4,1	6,0
2015	5,2	8,6

Sykefravær per kalenderår 2015 – 2020

Sykefraværet i DSS har gått nedover fra 2018 for begge kjønn, og totalt sykefravær var i 2020 4,5 prosent. Legemeldt sykefravær er 3,4 prosent, med hhv. 4,5 prosent for kvinner og 2,7 prosent for menn. Det legemeldte sykefraværet er fremdeles høyere blant kvinner enn menn, i 2020 skiller menn og kvinner 1,8 prosentpoeng.

3 Vurdering av likestillingssituasjonen på bakgrunn av andre diskrimineringsgrunnlag

I tillegg til arbeidet med kjønnslikestilling har DSS jobbet systematisk for å fremme rekruttering av søkere med hull i CV og funksjonsnedsettelse, i tråd med målene i inkluderingsdugnaden. Dersom det blant de kvalifiserte søkerne til en stilling er noen som oppgir å ha funksjonsnedsettelse, hull i CV eller innvandrerbakgrunn, skal det alltid innkalles minst en søker innenfor disse kategoriene til intervju. Videre kan man bruke virkemiddelet moderat kvotering, som betyr at søkere med innvandrerbakgrunn, funksjonsnedsettelse eller hull i CV kan prioriteres foran andre søkere ved ellers tilnærmet like kvalifikasjoner.

Av de totalt 1965 søknadene som DSS behandlet i 2020, var det 1,1 prosent som krysset av i søknadsprosessen for at de hadde nedsatt funksjonsevne mot 2,5 prosent i 2019. 14,5 prosent av søkerne krysset av for at de hadde innvandrerbakgrunn fra landgruppe 2, mot 13 prosent i 2019. Til sammenligning krysset 0,4 prosent av for nedsatt funksjonsevne, og 11,5 prosent krysset av for at de hadde innvandrerbakgrunn i 2016. Avkrysningsfunksjonen for hull i CV kom på plass 3. januar 2020. 2,9 prosent av søkerne krysset av her.

I tillegg til at DSS fremmer mangfold gjennom rekrutteringsarbeidet er det allerede et stort mangfold blant våre ansatte.

DSS hadde ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) 18,5 prosent ansatte med innvandrerbakgrunn i 2019.

4 Aktiviteter og tiltak

I tråd med redegjøringsplikten regulert i likestillings- og diskrimineringsloven § 26a redegjøres det her for hva DSS har gjort for å oppfylle aktivitetsplikten, som er innrettet mot samtlige diskrimineringsgrunnlag. Arbeidet skal hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn,

funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder eller andre forhold ved en person.

I tråd med aktivitetsplikten planlegger vi å gjennomføre disse fire stegene hvert år:

- a) Vurdere om det finnes risiko for diskriminering eller andre hindre for likestilling i virksomheten
- b) Analysere årsaker til identifiserte risikoer
- c) Iverksette tiltak som er egnet til å motvirke diskriminering og bidra til økt likestilling og mangfold i virksomheten
- d) Vurdere resultatet av arbeidet etter bokstav a-c

I 2020 har vi lagt grunnlaget for hvordan dette arbeidet kan inngå i et helhetlig og systematisk arbeid med inkludering og mangfold. I forbindelse med utarbeidelse av handlingsplan for inkluderingsdugnaden, som ble sendt inn til KMD i desember 2020, er det utarbeidet rammer for å jobbe helhetlig med mangfold:

Mangfold er summen av ulike personligheter med forskjellige bakgrunner, erfaringer, kulturer, språk, perspektiver og evner. Mangfold handler ikke om en bestemt forskjell, men om menneskelig variasjon og større bredde av kompetanse.

Det er utarbeidet et policy-utkast og en plan for involvering av tillitsvalgte og ledere. Vi er i gang med å definere måleindikatorer for å måle og følge opp arbeidet og planlegger en nullpunktsundersøkelse. I 2021 vil vi involvere ansattes representanter og lederne i kartlegging av risiko for diskriminering, samt utforming av aktuelle tiltak. Vi vil vurdere om det er hensiktsmessig å gjøre denne kartleggingen i sammenheng med det helhetlige arbeidet med inkludering og mangfold.

De tiltakene som er gjennomført i inkluderingsdugnaden i 2020 er listet opp i tabellen i punkt 4.3.1 i årsrapporten. I tillegg har vi laget en plan for hvordan vi skal jobbe strukturert og systematisk med HR-prosesser, ledelse og kultur for å fremme inkludering og mangfold. Tiltakene i inkluderingsdugnaden retter seg primært mot rekruttering av ansatte med hull i CV og funksjonsnedsettelse. Den brede definisjonen av mangfold gjør at den favner samtlige av diskrimineringsgrunnlagene. Det kan dermed være hensiktsmessig å innlemme oppfølgingen av aktivitetsplikten for likestilling og diskriminering i det helhetlige mangfoldsarbeidet.

I 2020 har tiltak for å fremme likestilling og hindre diskriminering i hovedsak bestått i videreføring av etablerte innsatsområder og etablere gode rammer for det videre arbeidet.

Tiltak	Status	Bakgrunn	Målsetting	Målgruppe	Forankring	Ansvarlig for gjennomføring	Resultater
Moderat kvotering og positiv særbehandling	Pågående	Likestillingsloven og statsansatte-loven	Tilsette flere personer med ikke vestlig innvandrerbakgrunn, hull i CVen og redusert funksjonsevne	Personer med ikke vestlig innvandrerbakgrunn, hull i CVen og redusert funksjonsevne	Toppledergruppen	HR-seksjonen og den enkelte leder	Av de totalt 1965 søknadene som DSS behandlet i 2020 var det 1,1 % som krysset av i søknadsprosessen for at de hadde nedsatt funksjonsevne, og 2,9 % som krysset av for at de hadde hull i Cven.. Selv om det ikke har blitt benyttet moderat kvotering

							i konkrete saker, mener DSS at ordningen har bevisstgjørende effekt.
Mangfolds-erklæring og utforming av inkluderende annonse-tekster	Pågående	Statens personal-håndbok pkt 1.6	Tilsette flere personer med ikke vestlig innvandrerbakgrunn hull i Cven og redusert funksjonsevne	Alle diskriminerings grunnlagene	HR-seksjonen	HR-seksjonen	Antall søkere som har oppgitt å ha nedsatt funksjonsevne eller hull i CV har økt fra 46 i 2019 til 79 i 2020. 14,5 % av våre søkere i 2020 hadde innvandrerbakgrunn.
Permisjon for religiøse høytidsdager	Pågående	Lovfestet i arbeidsmiljøloven	Tilrettelegge for fri på de ulike religiøse høytidsdagene	Personer med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn	Ledelsen	Den enkelte leder	Fleksibilitet for arbeidstakere med ulike livssyn
Til rettelegging av arbeidstid, arbeidsplass og arbeidsmengde	Pågående	IA-avtalen	Tilrettelegge for ansatte og forebygge sykefravær	Alle ansatte	Ledelsen	Ledere	Økt åpenhet og fleksibilitet i virksomheten
Tilbud om seniordager for ansatte over 62 år	Pågående	Hovedtariffavtalen	Få seniorer til å stå lenger i arbeid	Alle ansatte over 62 år	Ledelsen	Ledere	Mer fri/hviletid for seniorene
I forbindelse med lønnsforhandlingene ble det analysert og vurdert lønnsforskjell er blant menn og kvinner. Ansatte i foreldrepermisjon blir ikke utelatt fra lønnsvurdering	Pågående	HTA § 3.5	Sikre likelønn mellom kjønnene ved å identifisere stillingskoder med forskjeller på lønn. Økt bevissthet rundt likelønn for kjønnene.	Alle ansatte	Ledelse	HR-seksjonen	Fokus på at lønnsoppgjør ikke skaper forskjeller i lønn basert på kjønn.
Rekruttering av lederstillinger	Pågående	Øke kvinneandelen blant ledelsen	Få en balansert kjønnsfordeling	Potensielle jobbsøkere til lederstillinger	Ledelsen	Ledere og HR-seksjonen	Bevissthet om kjønnsbalanse i lederstilling
Måle og følge arbeidet med inkludering og mangfold	Planlegges	Inkluderingsdugnaden	Fremme inkludering og mangfold	Alle ansatte	Toppledergruppen	Ledere og HR-seksjonen	Systematisk arbeid med inkludering og mangfold er igangsatt

I DSS strategi for 2020 – 2025 er DSS' mål at "Departementene mottar effektive fellestjenester med riktig kvalitet." De strategiske områdene er digitalisering, standardisering og samarbeid. Samarbeid om oppgaveløsningen er et sentralt element i våre tjenesteleveranser. I dette ligger både at vi samarbeider og deler kunnskap på tvers av avdelinger, seksjoner og kontorenheter, og at vi har en kultur som verdsetter mangfold og fremmer et inkluderende arbeidsmiljø.

Dette understrekes også i vår personalpolitikk, der det er uttalt at "...for DSS er det positivt å ha en balansert sammensetning av medarbeidere". I vurderingen av at det er positivt, ligger erkjennelsen av hvilken verdi mangfoldet har for kvaliteten på våre leveranser og verdsettelsen av våre individuelle forskjeller.

I DSS personalpolitikk omtales likestilling som følger:

Medarbeidere i DSS forskjellsbehandles ikke uten saklig grunn basert på kjønn, politisk syn, medlemskap i arbeidstakerorganisasjon, alder, etnisitet, religion, livssyn, nedsatt funksjonsevne eller seksuell orientering. Dette gjelder i alle deler av ansettelsesforholdet herunder ved:

- utlysning av stillinger
- ansettelse
- omplassering
- opplæring og kompetanseutvikling
- oppnevning av medlemmer til prosjekter, råd og utvalg
- lønns- og arbeidsvilkår
- opphør av ansettelsesforhold

I DSS skal både kvinner og menn kunne kombinere omsorgsansvar og karriere. Omsorgspermisjoner, deltidsarbeid og annen tilrettelegging av arbeidet knyttet til omsorgsoppgaver må ikke virke diskvalifiserende for stillingsopprykk og/eller lønnsutvikling.

Løpende tiltak iht. DSS`personalpolitikk er:

- Oppfølging ved intern og ekstern rapportering om likestilling
- Et bevisst forhold til likestillingsperspektivet i lønnsforhandlinger og lønnsfastsettelse

Likestilling omtales også i DSS lønnspolitikk. Lønnspolitikken skal bidra til å fremme likestilling og likelønn, uavhengig av kjønn, alder og funksjonsnedsettelse etc., gjennom lik lønn for likt og likeverdig arbeid.

I alle lokale lønnsoppgjør følges dette opp ved at likestillingsperspektivet med tanke på lønn vurderes sammen med de tillitsvalgte. På den måten kan lønnsoppgjøret brukes til å jevne ut eventuelle usaklige forskjeller.

Sammen for fellesskapet

Foto: Tine Poppe
Design: Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
Mars 2021